

Η Νεομαία

ΑΡΙΘ ΦΥΛ. 39
29 ΙΟΥΝΙΟΥ 19

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοὶ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνατότου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΕΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀνατελιτρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' δροσος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΛΗΜΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 39 - 29 Ἰουνίου 1940

ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοὶ) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικής Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιο-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΛΗΝ, Γεν. Γραμματεῖα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκδόσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμειυτηρίων

Ποῖαι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῆς οἰκονομίας καὶ
τῆς φιλαργυρίας ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως.

Ἡ νύκτα μὲ τὰ μαῦρα κρέπια τῆς εἶχε καλύψει τὴν
γύρω φύσιν καὶ μαζί μ' αὐτὴν τὸ φτωχόσπιτο τοῦ μάρ-
μπα. Ἀλέξη, πού ἦτο γνωστός σ' ὅλο τὸ χωριὸ γιὰ τὴν
φιλαργυρία του καὶ τὴν τσιγγουνιά του.

Ὅλοι τὸν ἤξεραν, ὅλοι τὸν εἰδείναν σ' ὅλους μὲ τὸ
δάκτυλο καὶ ἔφευγαν μακριὰ του μήπως τοὺς μεταδώσῃ
τὸ μικρόβιον τῆς φοβερᾶς αὐτῆς νόσου, τῆς φιλαργυρίας.
Καὶ νὰ τώρα, μόλις νύκτωσε μ' ἕνα κερὶ στὸ χέρι ἀνοίξε
μιά πόρτα, πού τὸν ὡδήγησε σ' ἕνα ἀδειανὸ τελεῖως δω-
μάτιον μικρόν, σκοτεινόν, ἀκάθαρτον. Τί θάκανε ἐκεῖ, τί
ἠδύνατο νὰ κάμῃ; Ἔτσι θὰ διηρωτάτο ἐκεῖνος, πού θὰ
τὸν ἔβλεπε. Καὶ ὅμως ὁ μάρμπα-Ἀλέξης ἐγνώριζε
πολὺ καλὰ τὴν ἐργασίαν του. Κάπου ἐκεῖ, σ' ἕνα μικρο-
σκοπικὸ μπαουλάκι εἶχε κρυμμένον τὸν θεόν του, αὐτὸν
πού ἐλάτρευε, αὐτὸν γιὰ τὸν ὁποῖον ἐμόχθησε καὶ ἐμο-
χθοῦσε ἐργαζόμενος, σάν σκυλί, σάν σκλάβος. Καὶ ἐπε-
ρίμενε τώρα νὰ νυκτώσῃ, νὰ ἔλθῃ νὰ μετρήσῃ γιὰ χιλιο-
στὴ ἰσως φορά τὰ χρήματά του, νὰ τὰ ψαύσῃ, νὰ τὰ χαί-
δῃ, νὰ τὰ θαυμάσῃ, νὰ εὐχαριστήσῃ. Καὶ ἐνῶ ἐμε-
τροῦσε καὶ ἡ καρδιά του κτυποῦσε χαρῶπά, ἐνῶ ἕνα χα-
μόγελο, τὸ μοναδικὸ ἰσως τῆς ἡμέρας, στὰ χεῖλη του ἀν-
θοῦσε, μιά σκέψις ἔμμενος τὸν καταλαμβάνει. Κι' ἂν μοῦ
τὰ κλέψουν. Ποῦ νὰ τὰ κρύψω; Ποῦ; Πῶς; Καὶ τὸ σα-
ράκι ἄρχισε νὰ κατατρώγῃ τὴν ψυχὴν του.

Φτωχέ, δυστυχισμένε ἄνθρωπε. Ἄν σοὺ τὰ κλέψουν
τί θὰ χάσῃς; Θὰ στερηθῇς μήπως τῆς εὐχαριστήσεως τὴν
ὁποῖαν ἀπελάμβανες, ὅταν ἀνοίγες σπλαγχνικά τὸ χέρι
σου γιὰ νὰ ἀνακουφίσῃς τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου, γιὰ
νὰ παρηγορήσῃς τὴ μάνα, πού βλέπει τὸ παιδί τῆς νὰ
καίγεται μὲ πυρετόν, γιὰ νὰ δώσῃς στὸν πεινασμένο λίγο
ψωμί καὶ στὸν διψασμένο λίγο νερό;

Θὰ στερηθῇς τὰς στιγμὰς κατὰ τὰς ὁποίας ἐνοιῶθες
τὸν ἑαυτὸν σου εὐχαριστημένον ἀπὸ τὴν ἐργασίαν σου
καὶ τὸν κόπον σου. Ἡ μήπως θὰ στερηθῇς, σάν σοῦ τὰ
κλέψουν, τὰ δώρα φαγητὰ, τὰ δώρα ἐνδύματα, τὸ δημο-
φο σπιτάκι σου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνοιῶθες τὸν ἑαυτὸν σου
εὐτυχισμένον τόσο πολὺ. Τίποτε, τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν θὰ
στερηθῇς, διότι τίποτε δὲν εἶχες γιὰ νὰ τὸ χάσῃς. Θὰ στε-
ρηθῇς μόνον λίγο χρήμα, ἀχρηστον, ὅχι γιατί εἶναι ἀχρη-
στον, ἀλλὰ διότι σὺ τὸ ἠχρήστευες. Γιατί λοιπὸν στε-
νωχωρεῖσαι;

Φτωχέ, δυστυχισμένε ἄνθρωπε! Τί κερδίζεις ἀπὸ τὴν
φιλαργυρίαν σου; Τὴν πείνα καὶ τὸ κρύο κατὰ τὸν χει-

μῶνα. Ἐ; χὰ! χὰ! χὰ! ὅλοι θὰ γελάσουν εἰς βάρος σου
ὅχι τόσον διότι πεινᾷς, ὅσον διότι πεινᾷς ἐνῶ ἔχεις, κρυ-
ώνεις ἐνῶ θὰ μπορούσες καὶ σὺ νὰ ζῇς σάν τοὺς ἄλλους
ἄνθρώπους.

Πόσον διαφορετικὸς ὅμως εἶναι ὁ οἰκονόμος ἄνθρω-
πος ἀπὸ σένα! Δὲν εἶναι αὐτὸς ἄσωτος, δὲν εἶναι σπά-
ταλος, δὲν εἶναι ὅμως καὶ φιλάργυρος σάν καὶ σένα.
Τὸν βλέπεις νὰ εἶναι τακτικὸς εἰς ὅλα του. Ξέρει πόσα
θὰ ξοδέσῃ διὰ τὸ φαί του, πόσα γιὰ τὴν ἐνδυμασίαν του
καὶ φυλάσσει ἔπειτα ἕνα μικρόν μέρος γιὰ νὰ τῷ στή-
ρῃ τὸν νὰ συνασπασθῇ, γιὰ νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἑαυτοῦ του,
τὴν πατρίδα του, τὸ κράτος. Μὰ τὰ λεφτὰ αὐτὰ θὰ ἀνα-
κουφίσῃ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου, θὰ ὠφελήσῃ τὴν πα-
τρίδα του ἰδρύων πτωχοκομείον, γηροκομείον, σχολεῖα,
ἐάν δύναται, εἰδεμὴ βοηθῶν καὶ συνεισφέρων καὶ οὗτος
εἰς τὴν ἰδρυαίν των.

Ὁ οἰκονόμος δὲν ἔχει ὡς σκοπὸν του τὰ χρήματα,
ἀλλὰ νὰ χρησιμοποιοῖ ὡς μέσον ἵνα ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν
του, ἐνῶ ὁ φιλάργυρος σκοπὸν του ἔχει τὸ χρήμα καὶ μό-
νον αὐτό. Δὲν βλέπεις πόσον εὐγενικὰ φέρονται στὸν οἰ-
κονόμο ἄνθρωπον οἱ χωριανοὶ σου; Δὲν βλέπεις πῶς ζη-
τοῦν νὰ συνασπασθῶνται μὲ αὐτὸν ἐνῶ ἔσένα ὅλοι σὲ
ἀποφεύγουν σάν μιὰρὸν καὶ μολυσμένον; Εἶσαι λοιπὸν
τυφλός; Νὰ κύτταζε καὶ θὰ ἴδῃς ἀμέσως. Στὴν οἰκογέ-
νειαν τοῦ οἰκονόμου ὅλα εἶναι χαρούμενα καὶ γελαστά.
Τὰ παιδιά του εἶναι καλοσυνθρεμμένα, μακριὰ ἀπὸ τὴν
ἀσωτείαν καὶ τὴν σπατάλην, βαδίζοντα στὸν ἴσιον δρό-
μον τῆς προόδου καὶ τῆς εὐτυχίας. Μὰ τὰ δικά σου; Ὡ!
Τὰ δικά σου! Ποιὸς ξέρει ἂν μισήσουν πολὺ τὴν φιλαρ-
γυρίαν καὶ καταντήσουν ἔπειτα ἄσωτα, διεφθαρμένα, ἢ
ἂν ἀπὸ τὰς πολλὰς στερήσεις γίνουν κλέπται, ἀπατεῶ-
νες, ἄνθρωποι ἐπιβλαβεῖς διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των μὰ καὶ
γιὰ τὴν πατρίδα των.

Πόση, πόση διαφορά ὑπάρχει μεταξὺ τῆς φιλαργυρίας
καὶ τοῦ οἰκονόμου!

Καὶ ἕνας τυφλὸς δύναται νὰ τὴν διακρίνῃ καὶ εἰς ἀνό-
ητος νὰ τὴν ἐννοήσῃ καὶ μόνον ὁ φιλάργυρος τυφλωμέ-
νος ἀπὸ τὸ πάθος του τὸ δλέθριον λατρεύει τὸν Σατανᾶ,
θεοποιεῖ τὸ χρήμα. Θεέ μου, τί τύφλωσις εἶναι αὕτη! Ἀς
μυηθῶμεν λοιπὸν καὶ ἐμεῖς τὸν οἰκονόμον κι' ἄς μισή-
σωμεν τὴν φιλαργυρίαν, τὴν μητέρα τῆς δυστυχίας καὶ
τῆς καταφρόνιας.

Ἐν Ἱερραπέτρῃ τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου 1939.

Μαρία Ν. Κοπανάκη
Μαθήτρια ΣΤ' τάξεως

ΓΟΝΙΜΕΣ ΙΔΕΕΣ

Από την Ε. Ο. Ν. έβγῆκαν ὡς τώρα πολλές ἰδέες, ἄλλες περισσότερο, ἄλλες ὀλιγώτερο γόνιμες. Καὶ ἀσφαλῶς θὰ βγοῦν ἀκόμη περισσότερες εἰς τὸ μέλλον. Ἀμα ἔχη κανεὶς νὰ κάμῃ μ' ἕναν τόσο ζωτικὸ καὶ δυναμικὸ κόσμον, ὅπως εἶναι ὁ κόσμος τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων, δὲν μπορεῖ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ σκέπτεται στατικά. Εἶναι ἀπεναντίας ὑποχρεωμένος ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ ἔργου του, ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν ἀνήσυχον καὶ ἀπαιτητικὴν εἰς τὴν ἀνησυχίαν τῆς ψυχολογίας τοῦ παιδόκοσμου, νὰ εὑρίσκειται σὲ συνεχῇ ἀναζήτησιν καὶ σὲ συνεχῇ μέριμνα πῶς θ' ἀνακαλύπτῃ κάθε φορὰ καινούργια ἐνδιαφέροντα καὶ καινούργιες ἀπασχολήσεις. Εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐχρειάσθη καὶ πολὺ ἡ διοικήσις τῆς Ὁργανώσεως νὰ σπάζῃ τὸ κεφάλιν τῆς εἰς τὴν ἀναζήτησιν συνθημάτων καὶ σκοπῶν, γιὰ νὰ ἱκανοποιῇ τὴν ζωερὴ ἔφεσιν κινήσεως καὶ δράσεως ποὺ φέρνουν μέσα τους οἱ νεαροὶ ἄνθρωποις ἡλικίας. Ἡ ἰδία ἡ ἑλληνικὴ μας ζωὴ, ἡ βραδυπορημένη καὶ ἀνοργάνωτη, ἔδιδε μόνον τῆς ἀφθονὰ τὰ συνθήματα καὶ τοὺς σκοποὺς, εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ὁργανώσεως δὲν ἔμενε παρὰ νὰ συντάσῃ τὰς δυνατότητας καὶ νὰ τὰς καθοδηγῇ μεθοδικά, συστηματικά, ὀργανωμένα γιὰ τὶς προσπάθειες ποὺ πληθωρικὰ προσέφεροντο ἀπὸ τὴν ἰδίαν τὴν ζωὴν. Ἐταὶ ἄρχισαν οἱ πρῶτες ἐξορμήσεις, ἄλλοι καλὰ συντονισμένες καὶ ἐπικαιρες, ἄλλοι κἄπως σπασμωδικὰ καὶ ἐρασιτεχνικὰ, εἰς τοὺς πλέον ποικίλους τομεῖς τῶν ἔργων κοινῆς ὠφελείας. Ζημίεις, βέβαιαι, δὲν ἔχουν προκύψει πούθεν, καὶ εἶναι πολὺ φυσικὸν αὐτό. Τὰ ὀφέλη δὲν ἦσαν παντοῦ ἰσα. Ἐνα δὲν μὲν γὰρ, πολὺ μεγάλο κέρδος ἐπήγαγεν ἀπὸ τὰς πρῶτας ἐξορμήσεις. Κατεδείχθη εἰς τὴν πράξιν πόσον μεγάλη ἦτο ἡ δύναμις τῆς νεότητος, ποὺ ἐφθείρετο ἄσκοπα, ἀκατεύθυντη, ἀδέσποτη καὶ ἀκαθοδηγήτη, ὥσάν τῇ φωτιά ποὺ ἀνάθει τυχαία καὶ κατατρώγει τὴν ἰδίαν τῆς τὴν ὕλην, καὶ ἐδόθη εἰς ὅλους ν' ἀντιληφθοῦν τὴν πολλὰ καὶ χρήσιμα γιὰ τὸ σύνολον ἔργα εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν μ' αὐτὴν τὴν δύναμιν, τώρα ποὺ ἔχει συνταχθῇ καὶ πειθαρχηθῇ καὶ χρησιμοποιεῖται συνδυασμένα καὶ μελετημένα.

Ἐπειτα ἀπὸ τὶς πρῶτες δοκιμὰς ποὺ ἔγιναν μεμονωμένα, κατὰ τόπους, μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μὲν κινήσεως τῶν παιδιῶν εἰς τὴν διανοεῖν ἀθλητικῶν γυμνασίων, εἰς τὴν ἀνέγειν χώρων διὰ παιδίας καὶ κατασκευάσεις, εἰς τὴν ἀποξήρανσιν τελευμάτων, εἰς ἀναδασώσεις, ἐγκεντρισμοὺς ἀγρίων δένδρων καὶ δεινδοφυτεύσεις γενικώτερον, ὕστερα ἀπὸ τὰς προτύπους καλλιέργειας, ποὺ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ τὸ περασμένο φθινόπωρον ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ ἐπιχειρηθοῦν, καὶ ποὺ δὲν εἶναι ὅλα μαζί παρὰ ἀρχιμήματα, ποὺ θὰ συνεχισθοῦν ὅσο προχωρεῖ ὁ καιρὸς συστηματικώτερα καὶ θ' ἀπλώνωνται εἰς ἑκτασιν καὶ θὰ βελτιώνωνται εἰς ποιότητα, γιὰτὶ εἶναι ἀπερίοριστα τὰ περιθώρια ἐπεκτάσεως ποὺ τὸ καθένα τους παρουσιάζει, ἡ Ὁργάνωσις δίδει νέα συνθήματα ἐξορμήσεων ἐργασίας εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ ἰδέα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ ἀπὸ τὸν Ἀρχηγόν, προνομιακῶς τρόπον τινά, τὴν συλλογὴν τοῦ ἀπορριπτομένου μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ χάρτου, εἰς τὰ ἀστικά κέντρα, εἶναι θαυμασία, γιὰτὶ καὶ χωρὶς δυσκολίας καὶ χωρὶς πολλὸν κόπον ἡμπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ πραγματοποιουμένη θὰ θεραπεύσῃ πολλοὺς πρακτικὸς σκοποὺς. Πρῶτα - πρῶτα θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν ἕνα σημαντικό μέρος τῆς πρώτης ὕλης ποὺ τῆς χρειάζεται καὶ ποὺ δὲν εἶναι εὐκόλῳ νὰ τὴν προμηθεύεται ὁ Τόπος σήμερα, ἐξ αἰτίας τῶν πολεμικῶν συνθηκῶν. Ἐπειτα γιὰτὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ ἕνα ἀξιόλογον ἔσοδον εἰς τὴν ἰδίαν τὴν Ὁργάνωσιν, ποὺ ὅλοι ἔξερον πό-

σον γλίσχροι εἶναι οἱ οἰκονομικοὶ τῆς πόροι, ἰδίως δταν τοὺς συγκρίνῃ κανεὶς μὲ τοὺς σκοποὺς τῆς καὶ μὲ τὰς ἀνάγκας ποὺ ἔχει νὰ ἐξυπηρετῇ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς ποὺ θὰ διαταχθοῦν νὰ ἐκτελέσουν τὸ ἔργον τῆς συλλογῆς αὐτῆς θὰ τὸ κάμουν μὲ ὅλη τὴν χαρούμενη ζωηρότητα ποὺ χαρακτηρίζει τὴν ἡλικίαν των καὶ ποὺ δίδει ἕναν τόνον φαεινὰς ἐορτῆς εἰς κάθε των προσπάθειαν. Ὅση δὲ εἶναι ἡ βεβαιότης μας γιὰ τὴν χαρούμενη προθυμία μὲ τὴν ὁποῖαν θ' ἀναλάβουν καὶ θὰ ἐκτελέσουν αὐτὴν τὴν ἐργασίαν οἱ νέοι τῶν Φαλαγγίων, ἄλλη τόση εἶναι ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία ὁλόκληρος, μὲ καμάρν ἀληθινὸν θὰ βοηθήσῃ καὶ θὰ διευκολύνῃ αὐτὸ τὸ ἔργον. Ἀλλῇ θαυμασία ἰδέα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως εἶναι αὐτὴ μὲ τὴν συλλογὴν τοῦ ταπεινοῦ χαμομηλιοῦ τῶν ἑλληνικῶν ἀγρῶν. Ἡ σχετικὴ ἐργασία ἀνετέθη ἐγκαίρως εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς ὑπαίθρου καὶ προχωρεῖ πολὺ καλά. Τὸ χαμομήλι εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀρωματικά καὶ φαρμακευτικά βότανα τῆς ἑλληνικῆς γῆς, ποὺ ἐλάχιστα ἡ καθόλου δὲν τὰ ἔχομε ἐκμεταλλευθῇ. Ἡ δοκιμὴ ποὺ ἐπιχειρεῖ ἐφέτος ἡ Ὁργάνωσις καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο εἶναι σημαντικὴ. Δὲν εἶναι ἀκόμη γνωστὸ τί θὰ δώσῃ εἰς ὄγκον ἡ συλλογὴ καὶ γενικὰ τί ἀντιπροσωπεύει ὅλη ἡ ἑλληνικὴ παραγωγὴ χαμομηλιοῦ. Ἐπειτα καὶ αἱ συνθήκαι τοῦ πολέμου εἶναι φυσικὸ νὰ δυσκολεύουν καὶ αὐτὰ γιὰ σήμερα τὴν ἀναζήτησιν ἀγορῶν ἐξωτερικῶν διὰ τὴν ἀμεσον τοποθέτησιν του. Μ' ὅλα αὐτὰ καλὸ εἶναι ὅτι γίνεται ἡ ἀρχὴ. Καὶ πρὸ πάντων ὅτι δημιουργεῖται ζήτημα. Ὅταν αὐριο θὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσὸν τοῦ χαμομηλιοῦ ποὺ ἐμάζωσαν τὰ παιδιά, θὰ ἴδωμε πόσον ἀπὸ αὐτὸ ἡμπορεῖ ν' ἀπορροφήσῃ ὁ Τόπος καὶ τί ἀπομένει γιὰ ἐξαγωγή καὶ θὰ φροντίσωμε νὰ βροῦμε πελατεία γιὰ τὸ πλεόνασμα. Θὰ γίνῃ καὶ ἡ προπαγάνδα ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ μάθουν οἱ Ἕλληνες νὰ πίνουν περισσότερο χαμομήλι, ποὺ εἶναι κατὰ πολὺ φθηνότερον καὶ ὑγιεινότερον ἀπὸ τὸ τσάι ποὺ φέρνομε ἀπὸ ἔξω καὶ ποὺ δὲν ξέρει κανεὶς ἂν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ φέρωμε καὶ αὐριο καὶ ποὺ τέλος, τὸ κάτω - κάτω, μπορούμε περίφημα νὰ τὸ στερηθοῦμε καὶ νὰ τὸ ἀντικαταστήσωμε μὲ τὰ διάφορα ἀρωματικά βότανα, ποὺ μᾶς δίδει ἀφθονὰ ὁ Τόπος μας. Τὸ κέρδος ὁπωσδήποτε καὶ ἐδῶ θὰ εἶναι μεγάλο. Καὶ τὸ μεγαλύτερον δὲν θὰ εἶναι τὸ ἔσοδον ποὺ θὰ πραγματοποιήσῃ τὸ Ταμεῖον τῆς Ὁργανώσεως. Θὰ εἶναι ἡ ἀσκήσις τῶν νέων εἰς τὴν ἐργασίαν. Καί, τὸ εἴπαμε τόσες φορές, δὲν ὑπάρχει κανένα ἄλλο μέσον ἀγωγῆς γιὰ τοὺς νέους ἀνθρώπους τόσοον τέλειον καὶ ἀσφαλές ὅπως ἡ ἐργασία. Αὐτὴ ἀναπτύσσει καὶ τονώνει τὰ σώματα, περισσότερο δὲν μορφώνει καὶ πλάθει τὶς ψυχάς. Σφυρηλατεῖ ἥθος. Καλλιεργεῖ ὑπερηφάνους καὶ εὐθεῖς καὶ ανεξαρτήτους χαρακτήρας. Κάμνει τὰ μυαλὰ θετικά, τὴν σκέψιν τίμια καὶ καθαρὴ καὶ ἑσώτερη, λυτρωμένη ἀπὸ τὶς χίμαιρας καὶ τὶς οὐτοπίες, ποὺ εἶναι καρποὶ τῆς ἀνεργῆς ζωῆς καὶ ποὺ αὐτὲς εἶναι οἱ σπουδαιότερες αἰτίες τῶν σημερινῶν συμφορῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Προστατεύει ἀπὸ τὶς διαλυτικὰς ὑπερβολὰς τῆς φαντασίας καὶ τῶν φαντασιώσεων καὶ ὅσο γονιμοποιεῖ τὶς ὀλικές, ἄλλο τόσο ἀξιοποιεῖ τὶς ἡθικὰς δυνατότητας ποὺ φέρνει μαζί του τὸ παιδί καὶ ποὺ ἀπὸ αὐτὲς θὰ διαμορφωθῇ ὁ κατοπινὸς πολίτης καὶ ἄνθρωπος. Τὸ ἐξοικειώνει ἐγκαίρως μὲ τὴν ζωὴν καὶ μὲ τὸν ἀγῶνά της καὶ τὸ ὀπλίζει ἀρτίως, ὥστε νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὸν κίνδυνον νὰ βρεθῇ μίᾳ μέρα, ἀπὸτομα, ἀπαράσκευον στὸν ἀγῶνα αὐτὸν καὶ νὰ μὴν τὸν φοβᾶται, ἀλλὰ νὰ τὸν ἀντικρύξῃ χαρούμενα, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ παλέψῃ καὶ θὰ νικήσῃ τὶς δυσκολίας καὶ τὶς ἐναντιότητες ποὺ ὑπάρχουν σ' ὅλους τοὺς ἀγῶνας.

Όροι ίσοι ἀέναντι τοῦ ἐπιουσίου

Ο Ἑλληνικὸς λαὸς ἦταν πάντα ἓνας λαὸς φτωχὸς σὲ ὀλική εὐμάρεια, μὰ πλούσιος σὲ πνεῦμα καὶ γενναῖα αἰσθήματα καὶ ἀρετὰς ποὺ πάντα ἐκυρίαρχσαν στὴ μακρὰ σταδιοδρομία του. Καὶ εἶτε γιὰτὶ οἱ περιορισμένοι πόροι τοῦ τόπου δὲν τοῦ ἔδωκαν ποτὲ περισσότερο ἀπὸ τὸ ἀναγκαῖο γιὰ τὴ συντήρησι, εἶτε γιὰτὶ ὄχι λίγο καὶ οἱ κλιματολογικὲς συνθήκες εὐνοοῦν τὴν περιορισμένη κατανάλωσι, ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διακρίνεται γιὰ τὴν ὀλιγάρκεια καὶ τὸ λιτοδαίτο, χωρὶς αὐτὰ νὰ ξεσποῦν εἰς βάρος τῆς ὑγείας του. Αἱ διακρίσεις τοῦ πλοῦτου στὴν Ἑλλάδα δὲν ἦσαν ποτὲ τόσο κτυπητὲς ὅσο σὲ ἄλλες χώρες, καὶ ἡ ἀναλογία τῶν πλουσίων πρὸς τοὺς πτωχοὺς δὲν ἦταν ποτὲ μεγάλη. Μὰ καὶ οἱ λεγόμενοι πλούσιοι στὸν τόπο μας στὴ γενικότητα δὲν ἐπαρουσίαζαν τὰ σημάδια ἐκεῖνα, ποὺ χαρακτηρίζουν σὲ ἄλλες χώρες τοὺς καπιταλιστὲς καὶ τοὺς πλουτοκράτες μὲ τὶς σπατάλες καὶ τὶς ἐπιδείξεις ἐκεῖνες, ποὺ δικαιολογημένα ἐξεγείρουν τὸν ἐργαζόμενο κόσμο καὶ τὸν κόσμο τῆς περιορισμένης ζωῆς.

Ἔτσι λιγώτερο ἀπὸ κάθε ἄλλο λαὸ ἡ παγκόσμιος πο-

λεμικὴ νεροποντὴ μὲ τὶς οἰκονομικὲς τῆς συνέπειες βρίσκει τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ φυσικὰ προετοιμασμένο νὰ δεχθῇ, χωρὶς κόπο, ὅλους τοὺς ἀναγκαίους περιορισμοὺς καὶ ὅλες τὶς θυσίες ποὺ ἡ περίστασις ἢ ἔκτακτη ἀναγκάζει τὸ Κράτος νὰ ἐπιβάλῃ.

Ὁ Ἀρχηγός, ἐξαγγέλλων προχθὲς τὰ ἀσήμαντα περιοριστικὰ μέτρα ποὺ ἐπέβαλαν τὴν καθιέρωσιν δελτίων σὲ μερικὰ εἶδη τροφίμων, γνωρίζει ὅτι ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν γενικὴ ἐπιδοκιμασία τῆς καθαρὰ νοικοκυρστικῆς ἐθνικῆς φροντίδος του, αἱ συστάσεις του γιὰ τὴν οἰκονομία καὶ τὴν περισυλλογὴ στὴ δύσκολη αὐτὴ γιὰ ὅλο τὸν κόσμο ἐποχὴ, βρίσκουν τὸ πῶς προετοιμασμένο ἔδαφος νὰ τὶς δεχθῇ, γιὰτὶ μαζί μὲ τὴν ψυχικὴ του προετοιμασία γιὰ τὶς ὅποιεσδήποτε θυσίες ποὺ καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ τοῦ ζητηθοῦν, ξέρει ὅτι δὲν εἶναι λέξεις ἀπλά, ἀλλὰ πράγμα ἐκεῖνο ποὺ στὶς ἀνακοινώσεις του τονίζει:

«... Νὰ ἐξασφαλίσωμὲ τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην στὴν κατανομή τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων γιὰ τὴ ζωὴ ὅλων τῶν πολιτῶν χωρὶς καμμιὰ διακρίσι μετὰξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν».

K.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Τὸ σπίτι μου συμβαίνει νὰ βρίσκεται σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς πυκνοκατοικημένες συνοικίες τῶν Ἀθηνῶν, πράγμα ποὺ σημαίνει πὼς εἰμαι ὅλη τὴν ἡμέρα κυκλωμένος ἀπὸ παιδιά, πὼς ἀκούω τὶς κουβέντες τους, πὼς βλέπω τὶ κάνουν, πὼς παίζουν καὶ πὼς συμπεριφέρονται. Ποιὰ σημασία ἔχουν ὅλα αὐτὰ δὲν χρειάζεται νὰ τὸ τονίσω ἰδιαίτερος. Ἡ συμπεριφορὰ φανερώνει τὸ ἦθος τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴν ἐσωτερὴ του ψυχὴ. Τὸ γαλλικὸ λόγιο ποὺ διακηρύσσει «dis moi qui tu fréquentes, je te dirai qui tu es» (πές μου ποῖν συναναστρέφεσαι, θὰ σοῦ πῶ ποῖος εἶσαι), εἶχε πάντα ἀξία καὶ θάχῃ πάντα. Ἐνα παιδί βέβαια ποὺ συχνάζει στὸ καφενεῖο, παίζει χαρτί, ἢ κάνει συντροφίαν ποὺ δὲν ταιριάζουν στὴν ηλικία του, διαθάζει βιβλία ἀκατάλληλα, φανερώνει εὐθὺς ἀμέσως ποιὰ κατέβηκε πῆρε ἢ ἀνατροπὴ του. Καὶ μὲ λύπη μου ἔβλεπα πὼς πλήθαιναν τὰ παιδιά ποὺ ἔχαναν καθημερινῶς τὴν παιδικὴ τους ἀφέλεια καὶ σεμνότητα. Στὸς δρόμους ἔπαιζαν χρήματα, ἐθωμολογοῦσαν, ἀπέβαλλαν σιγά-σιγά κάθε σεβασμὸ, ἐδιάθξαν βιβλία ἀλλοθινὰ τερατώδη.

Μοῦ συνέβη μιὰ μέρα νὰ βρίσκωμαι στὸ τράμ. Στὰ πρῶτα καθίσματα εἶχαν καταλάβει θέσεις τέσσερις γυμνασιόπαιδες. Εἶχαν τὸ ὕψος θρασυ, τὸ ἓνα πῶς πάνω στὸ ἄλλο καὶ συζητοῦσαν ὄχι βέβαια γιὰ τὶς ἐξετάσεις τους, ἢ γιὰ κάτι ἀνάλογο, παρὰ μόνο γιὰ κάποιον ἀστέρτα τοῦ κινηματογράφου. Ἀδιαφοροῦσαν γιὰ τὸ σύμπαν, ὅταν ἔξαφνα ἀπὸ τὸν πρόσθιο ἐξώστη ἐμπήκε στὸ δῆγμα μιὰ γρηούλα, ποὺ ὁ οδηγὸς, ἄνθρωπος μὲ καρδιά γεμάτη καλωσύνη, τὴν πῆρε ἀπὸ μπρὸς κατὰ παράθασιν τῶν κανονισμῶν. Ἐπίστευα πὼς μὲ τὴν ἴδια αὐθόρμητη κίνησι θὰ ἐσηκάνοντο ἀμέσως καὶ οἱ τέσσερις μαθηταὶ νὰ προσφέρουν τὴ θέσι τους στὴν γρηούλα. Κάθε ἄλλο ὅμως, ἐξακολουθοῦσαν θρασυτάτα τὴν συζήτησι τους ὡς τὴν ὥρα ποὺ κάποιο ἐπιβάτης, ὄρθιος, τοὺς εἶπε πὼς ἔπρεπε νὰ προσφέρουν μιὰ θέσι στὴ γρηούλα, ποὺ κλονιζόταν στ' ἀδυναμία τῆς

πόδια. Ἐνα βρέμμα περιφρονητικὸ ἦταν ἡ ἀπάντησις. Ὁμολογῶ πὼς γιὰ πρώτη φορὰ σκέφθηκα τὴ στιγμή ἐκείνη πὼς, πράγματι, τὸ ὅλο ἐβγήκε ἀπὸ τὸν παράδεισο. Εὐτυχῶς, τὴν ἴδια σκέψι ἔκαναν κι' ἄλλοι ἐπιβάται καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι οἱ θρασεῖς μικροὶ ἀναγκάσθηκαν στὴν πρώτη στάσι νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ δῆγμα.

Αὐτὰ, ὡς τὸ ξαναπῶ, πρὶν λίγα χρόνια. Τὴν ἀλλαγὴ τοῦ νομίσματος τὴν ἀντίκρουσα προχθὲς.

Ἐνας ἐπαρχιώτης βρέθηκε δὲν ξέρω πὼς στὴν εἰσοδὸ τοῦ Ζαπτείου καὶ ρωτοῦσε πὼς θὰ πῆγαινε στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Οἰκονομικῶν. Εἶχε ὅμως πρώτη φορὰ φθάσει στὴν Ἀθήνα καὶ

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

Εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ὁ Ἀρχηγὸς ἔχει ἐμπιστευθῇ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἰδεολογικῶν ἀρχῶν, τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ἠθικῶν ἀξιών τῆς 4ης Αὐγούστου, δηλαδὴ τῆς νέας Ἑλλάδος καὶ τῆς νέας γενεᾶς.

Ὅσα κι' ἂν τοῦ ἔλεγον δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ. Κανένας δὲν βρισκόταν νὰ τὸν πᾶν πενήντα μέτρα παραπάνω γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ σωστὰ τὸ δρόμο του. Τὴν ὥρα κείνη, ἀκριβῶς, φάνηκαν νὰ περνοῦν δυὸ μικροὶ Φαλαγγῖτες. Ἀκούσαν τὴ συζήτησι κι' εὐθὺς ἀμέσως χωρὶς καμμιὰ συνεννόησι μετὰξὺ τους προχώρησαν κι' οἱ δυὸ κατὰ τὸν ἐπαρχιώτη καὶ προσεφέρθησαν νὰ τὸν ὡδηγήσουν στὸ Ὑπουργεῖο. Ἔτσι, ὅσοι ἔδιναν τὶς συμβουλές τους καὶ τὶς ὁδηγίες τους στὸν ἐπαρχιώτη ἐπῆραν ἓνα μάθημα τοῦ ὁποίου εἶχαν ἀσφαλὼς ἀνάγκη.

Τὸ ἴδιο βράδυ ἀνέβαινα πάλι στὸ σπίτι μου μὲ τὸ τράμ. Δυὸ Φαλαγγῖτες ἐκάθηντο καὶ συζητοῦσαν γιὰ τὴν συγκέντρωσι ποὺ εἶχαν. Ἦσαν κατασκευασμένοι καὶ ἡ κούρασι ἀποτυπωμένη στὰ πρόσωπά τους. Ὅπως καὶ μὲ τὴ γρηούλα, ὁ ὡδηγὸς ἐπέτρεψε σ'

ἓναν ἀνάηπο πολέμου νάνεβη ἀπὸ ἐμπρὸς καὶ νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ δῆματος. Στὸ τράμ εἶχαν καταλάβει θέσεις νέοι καὶ νέες, μερικοὶ μεσοκοιοὶ καὶ πλῆθος ἀνθρώπων, ποὺ τὴν ἴδια ὑποχρέωσι εἶχαν ὅλοι καὶ τὴν ἴδια εὐγνωμοσύνη ἔπρεπε νὰ χρεωστοῦν στὸν ἄνθρωπο ποὺ ἔδωσε τὰ νειῶτά του καὶ τὴν ἀρτιμελεία του στὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι ὅμως ἐξακολουθοῦσαν τὴ συζήτησι τους, τὸ διάβασμα τῆς ἐφημερίδος τους. Οἱ δυὸ Φαλαγγῖτες δὲν εἶχαν προσέξει τὸν ἀνάηπο ὅταν ὅμως τὸν ἐπρόσεξαν, πετάχθηκαν πάνω, τὸν χαιρέτισαν κι' ἔπεισαν νὰ τοῦ δώσουν τὴ θέσι τους. Ὁ ἀνάηπος τοὺς ἐκοίταξε, ἓνα χαμόγελο ἀνθίσε στὰ χεῖλη του καὶ εἰμαι βέβαιος πὼς ἐκείνη τὴ στιγμή συγχώρησε ὅλον τὸν ἄλλο κόσμο ποὺ τόσο λίγο ἤξερε νὰ ἐκτιμῇ τὴ θυσία, μπρὸς στὴν καινούργια Ἑλλάδα ποὺ ἐπρόβαλλε τόσο σεμνὴ, τόσο εὐγνώμων, τόσο ἑνάρτη. Κι' οἱ Φαλαγγῖτες ὄχι μόνο τὴ θέσι τους ἔδωσαν, ἀλλὰ καὶ σὰν ἐπρόκειτο νὰ κατέβῃ τὸν ἐβοήθησαν, γιὰτὶ ὅπως ἐστηριζόταν στὰ δεκανίκια τοῦ ἦταν δύσκολο.

Αὐτὰ εἶναι τὰ δυὸ ἐπεισόδια. Καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ὅμως ποὺ βλέπω στὴν πυκνοκατοικημένη συνοικία μου γεμίζουν ἀγαλλίασι τὴν ψυχὴ μου. Τὰ Ἑλληνοπούλα μου, ὅπως στὰ δικά μας τὰ παιδικὰ χρόνια, τραγουδοῦν πατριωτικὰ τραγούδια, ὀνειρεύονται τὰ ἐξωφρενικώτερα πράγματα, ἀλλὰ τὰ δεινέρονται γιὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι περήφανα γιὰ τὴν πατρίδα τους. Στὸ δρόμο δὲν κυκλοφοροῦν πιά ὁμάδες παιδιῶν ποὺ μὲ τὴ συμπεριφορὰ τους προκαλοῦν τὴν ἀγανάκτησι δὲν βωμολογοῦν, δὲν παίζουν κορώνα γράμματα, στὰ καφενεῖα δὲν βλέπει κανεὶς γυμνασιόπαιδες νὰ παίζουν πρέφα. Ἡ νέα Ἑλληνικὴ γενεὰ σταθερὴ, σεμνὴ, ἐλληνοπρεπὴς, ἀκολουθεῖ τὸ δρόμο τῆς. Ἐνα δρόμο φωτεινὸ γιὰ τὴν ἴδια, μὰ ποὺ θάνα φωτεινὸς καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰτὶ στὰ γερά της τὰ μπράτσα, στὴν ἀτσάλεια ψυχῇ της, στὴν περηφάνειά της θὰ στηριχθῇ αἰὶον ἡ πατρίδα. Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

ΧΡΑΝΙΜΟΙ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΕΝΑ ΒΛΕΜΜΑ

Είναι μερικές ανθρώπινες έκδηλώσεις που, με την πρώτη ματιά, τις νομίζει κανείς μικρές κι' ασήμαντες και πράγματι, αυτές καθ' εαυτές, σαν μια φυσιολογική, μηχανική λειτουργία του οργανισμού του ανθρώπου, δεν έχουν ιδιαίτερη σημασία. Κι' όμως έρχονται περιπτώσεις που οι έκδηλώσεις αυτές παίρνουν βαθύτατο νόημα κι' ανυπολόγιστην αξία: το νόημα που τους δίνει η ποιότης των αισθημάτων που εκφράζουν, την αξία που άντλουν από το βάθος, το βάρος, την αγνότητα και την ομορφιά του εσωτερικού κόσμου που αποκαλύπτουν.

Τι είναι η χειραψία που ανταλλάσσουμε κάθε μέρα μ' ένα σωρό γνωστούς κι' αγνώστους; Μιά απλή κίνηση, ένα κοινότατο σφίξιμο δυο χεριών. Κι' όμως σκεφθείτε πόσο μεγάλη διαβάθμιση αισθημάτων εκφράζει η μικρή αυτή χειρονομία, από τη μηχανική έκδηλωσι του πιό τυπικού κι' αδιάφορου χαιρετισμού ως την πιό ζεστή εκφρασι δληθινής φιλίας, ή τη συγκινημένη, άφωνη συμμετοχή σ' έναν μεγάλο πόνο.

Τό ίδιο, σέ πολύ μεγαλύτερο βαθμό, και για το βλέμμα. Τι αφάνταστη ποικιλία εκφράσεων, τί πλούτος και τί πλάτος αισθημάτων κρύβονται μέσα στη μικρή, τη στιγμιαία λάμψη μιάς ματιάς!

Και ακριβώς για ένα τέτοιο βλέμμα θά σ'ας μιλήσω σήμερα, αγαπητοί μου φίλοι. Στόν Άγιο Αθανάσιο τής Έδέσσης είχε ένοκήψει τόν περασμένο Άπρίλη μιά θανατηφόρος έπιδημία, από την όποιαν είχαν προσβληθί όλα τά παιδιά του χωριού. Τό σχολείο έκλεισε κι' οι δασκάλοι άνεφέρθησαν στόν Νομάρχη, ό όποιος έστειλε επί τόπου τόν Νομιάτρο και τόν Περιφερειακό Διοικητή τής Ε. Ο. Ν.

Ό πρώτος, ως γιατρός, έφρόντισε για τήν Ιατρική περίθαλψη τών άρρώστων και τήν όλη ύγιεινή του χωριού. Ό Περιφερειακός Διοικητής απέβλεψε περισσότερο στήν τόνωσι του ήθικου τών άσθενών και γενικώτερα τών παιδιών τής Ε.Ο.Ν. και τών κατοίκων.

Ανάμεσα στός προσβληθέντα παιδιά τής Όργανώσεως ήταν και ό μικρός σκαπανεύς Ιωάννης Δημοούλτης, που ήταν βαρειά κι' επικίνδυνα άρρωστος. Ό Περιφερειακός Διοικητής έπροσπάθησε νά έμπνεύση θάρρος κι' αισιοδοξία τόσο σ' αυτόν, όσο και στή μητέρα του και τήν άδελφή του που έκλαιαν άπελπισμένες, κι' έγύρισε στήν έδρα του. Σέ λίγες μέρες έλαβε από τόν μικρό σκαπανέα τό ακόλουθο γράμμα, που σ'ας τό παρασέτω αυτούόσιο, ακόμα και μέ τίς ανορθογραφίες του.

Έ'γαπημένε μας Διοικητά. Τώρα που έγινα καλά δέν μπορώ νά μη σ'ας ευχαριστήσω Έσας και τούς Δασκάλους μας που τόσο ενδιαφερόθηκαται για μένα και για όλα τά Σκαπανάκια του χωριού μας. Στό νού μου μένει άκόμα τό στοργικό σας βλέμμα. Σ'ας ευχαριστώ και πάλι, μένω συγκινημένος από τήν έπίσκεψή σας στό μακρινό μας χωριό μας. Μέ σεβασμό Ιωάννης Δημοούλτης, τάξη Δ', Σκαπανέας 3 Λόχου Αγίου Αθανασίου.

Έπροσέξατε, αγαπητοί μου, ποιό πράγμα του είχε κάμει μεγαλύτερη έντύπωσι κι' είχε μένει στό νού του και θάμνε ασφαλώς για πάντα; Μάς τό λέει τό ίδιο τό σκαπανάκι: «Στό νού μου μένει άκόμα τό στοργικό σας βλέμμα». Αυτό ήταν τό πιό πολύτιμο δώρο, ή πιό μεγάλη προσφορά που του είχε κάμει ό Διοικητής του: τό στοργικό του βλέμμα. Δηλαδή: ή καλωσύνη, ή ευγένεια, ή ψυχική έπαφή, ή άλληλεγγύη. Πιό πολύ κι' από τό πιό χρήσιμο, τό πιό θεραπευτικό, τό πιό δυναμωτικό φάρμακο, ώφέλησε κι' έξωογόνωσε κι' έτόνωσε τόν μικρό άρρωστο Ένα βλέμμα, ένα ζεστό, γλυκό βλέμμα αγάθης και συμπόνιας, που έπεσε μέσα του σαν γερό και γόνιμος σπόρος ύγείας και ζωής.

Χαρά στήν ψυχή, αγαπητοί μου φίλοι, χαρά σέ κάθε ψυχή που μπορεί νά δεχθί μέσα της, νά καλλιεργήσθ και νά μεταδώσθ τόν θειόν αυτόν σπόρο τής Αγάπης!

Μέ όλη μου τήν αγάπη
Μελής Νικολαΐδης

Έγώ τώρα ζητώ από τόν Έλληνικό Λαό νά συντρέξθ τάς άρχάς στό έργο αυτό, αλλά και δηλώ συγχρόνως ότι θά παταχθί άμειλικτα όποιος προσπαθήσθ νά άποθηκεύσθ ή νά άποκρύψθ τροφίμα, ή νά ζητήσθ νά αίσχροκερδήσθ, ή όπωσδήποτε θελήσθ νά έπωφεληθί από τίς περιστάσεις εις βάρος του κοινωνικού συνόλου. Έχω τήν πεποίθησι ότι όλοι οι Έλληνες θά άντιληφθοούν τήν ύποχρέωσι που έχουν νά συμμορφοθοούν έπακριβώς μέ τά κυβερνητικά μέτρα και θά κατανοήσουν ότι ή ύποχρέωσις αύτή δέν έχει χαρακτήρα άπλής μόνον ύποταγής στόυς νόμους και στός κυβερνητικές άποφάσεις, αλλά και ότι μέ τάς σημερινάς περιστάσεις άποτελεί για όλους έκπλήρωσιν καθήκοντος ύψίστης έθνικής σημασίας.

Από τάς ανακοινώσεις του Άρχηγού δια τήν καθιέρωσιν τών δελτίων τροφίμων.

«ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΗΣ»

Ό Άρχηγός μίλησε στή Μαλακάσα σ' έπτά χιλιάδες εργαζόμενα μέλη τής Όργανώσεώς μας για τή θέσι τής Ελλάδος μπροστά στό φαινόμενο πόλεμος. Σύντομα και καθαρά καθώρισε τή θέσι τής Ελλάδος στή σημερινή τρομακτική σύγκρουσι και έιπε: «Δέν έχουμε σκοπό νά ζητήσουμε νά πάρουμε εκείνο που άνήκει στούς άλλους... αλλά έχουμε και μεις τό δικό μας, τό όποιον δέν θ' αφήσουμε ποτέ νά φύγθ από τά χέρια μας...».

Κι' από πρώτα, αλλά κυρίως από τότε κι' έπειτα διαβάξω στό μάτια κάθε Έλληνα και πρό παντός στό μάτια κάθε νέου μιά άπόφασι. Ποτέ, ούτε και για μιά στιγμή, έστω και μιά σπιθαμή γής ή θάλασσας Έλληνικής δέν θά πατηθί από κανένα, όσο ισχυρός κι' άν είναι. Ό,τι άποκτήθηκε μέ τό αίμα τών προγόνων μας και αξιοποιείται μέ τόν ιδρώτα τό δικό σας, είναι και θά παραμείνθ Έλληνικό. Από τήν 4η Αυγούστου νοιώθουμε τό βάρος τής κληρονομίας μας και τήν Ιστορική μας έποχή. Αισθανόμαστε πως είμαστε άπόγονοι τών Μαραθωνομάχων και τών Σαλαμινομάχων, γνωρίζουμε πολύ καλά ότι σελίδες άθρόατου ήρωϊσμού, περισσότερο από κάθε άλλη, μόνο ή Έλληνική Ιστορία παρουσιάζει. Πουθενά του κόσμου, έκτός τής Ελλάδος, οι μητέρες, οι γυναίκες, ή οι άδελφές, δέν παρέδιδαν τά όπλα στούς άγαπημένους τους μέ τήν έντολή: «ή τάν επί τάς». Ό Έλληνισμός στή μακραίωνη διαδρομή του άγωνίστηκε μ' όλη τή δύναμι τής ψυχής του για τήν ανεξαρτησία του έναντίον κατά πολύ μεγαλύτερου έχθρου και ένίκησε. Στό πείσμα δέ κάθε λογικής, τό 1821 ώρθώθηκε μέ μιά ψυχή και έγκράμισε μιά άπέραντη αυτοκρατορία έπανακτώντας τήν έλευθερία του. Έτσι και σήμερα, άν παρασθί άνάγκη, θά σηκωθοούν όλοι, άνδρες, γυναίκες, παιδιά, και πρό παντός οι νέοι, και θά φράζουμε τό δρόμο σ' όποιον τολμήσθ νά πατησθ τό πόδι του στούς κάμπους, στό βουνά και στό άκρογιάλια τής πιό ώμορφης, τής πιό γλυκειάς πατρίδας του κόσμου, τής Ελλάδας μας. Όλοι οι Έλληνες έχουμε τήν ψυχή τών Τριακοσίων του Λεωνίδα και φυλάμε κατ' έντολή του Έθνους τίς Θερμοπόλεις τίς Ελλάδος. Δέν θά παραβιασθοούν παρά τότε, όταν και ή τελευταία Έλληνική καρδιά, όπου γής εύρίσκεται, θά παύσθ πλέον νά κτυπά. Αυτή είναι ή άπόφασί μας.

Γ. Μυλωνάς

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, τῆς ὁποίας Πίστις καὶ Σκοπὸς εἶναι ἡ ὁλοκληρώσις τοῦ εὐρυτάτου περιεχομένου τῆς τριλογίας Πατρις - Ὀρθοκεία - Οἰκογένεια, δύναται εὐλόγως νὰ υπερηφανεύεται ὅτι χωρὶς καμμίαν παρόρμησιν ἐξῶθεν ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ τακτικοῦ ἐκκλησιασμοῦ τῶν μελῶν τῆς καὶ δύναται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐκαλλιέργησεν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν χιλιάδων Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν τόσον ἐπιμόνα καὶ ἐντατικά τὴν ἰδέαν τοῦ ἐκκλησιασμοῦ, ὥστε τὴν κατέστησε ψυχικὴν πλεον τὴν ἀνάγκην τῶν μελῶν τῆς.

Τὰ δελτία κινήσεως τῶν σχηματισμῶν τόσοι τοῦ κέντρου, ὅσον καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἀναφέρουν τακτικώτατα τὸν ἀνελλιπὴ κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἄλλας ἑορτάς ἐκκλησιασμόν τῶν νέων τῆς Ε. Ο. Ν.

Ἡ προσπάθεια τῆς Ε. Ο. Ν. διὰ τὴν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνόρθωσιν τῆς νέας γενεᾶς ἱκανοποιεῖ ἀπολύτως ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου συναγωνιστοῦ πιστεύουν εἰς τὴν ἐθνικὴν τριλογίαν τῆς Ὀργανώσεως καὶ ἐργάζονται διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐπικράτησιν τῆς.

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ Ε.Ο.Ν.

Δὲν δύναμεθα παρὰ νὰ ἐξάρωμεν τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἡρακλείου διὰ τὴν περισυλλογὴν ὑπὸ τῶν σχηματισμῶν τῆς τοπικῆς λαογραφικῆς ὄλης. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις ἀπὸ πολλοῦ ἐξέδωκε σχετικὰς διαταγὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ εὐχαρίστως βλέπομεν τὴν ἐναρξίν τῆς ἐφαρμογῆς εἰς περιφέρειαν μάλιστα, ἡ ὁποία ἔχει πλούσιον καὶ πολὺτιμον λαογραφικὸν ὕλικόν. Δὲν ἔχομεν καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι καὶ αἱ λοιπαὶ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις τῆς Ἑλλάδος ἀσχολοῦνται ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ὀφειστοῦ ἐθνικῆς σημασίας πεδίου τούτου, τὸ ὅποιον τόσον σχετικὸν εἶναι μὲ τὰ ἔργα καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Ἐθνικῆς μας Ὀργανώσεως καὶ τόσον συμβολὴν δύναται νὰ παράσῃ εἰς τὴν ὅλην ἱστορικὴν μας περισυλλογὴν. Θρόνοι, παρρησία, ναυορμητὰ, γυναικὰ, τραγοῦδια, ποιοίματι ἀγνῶστοι, ἡρωικοὶ ἀγῶνες, ἀγνώστοι ἥρωες καὶ τόσα ἄλλα παρουσιάζουν ἓνα εὐρὸν πεδὶον ἐρεῖνης, περισυλλογῆς καὶ διαφυλάξεως ὑπὸ τὴν αἵρεσιν βέβαια τῆς πιστῆς ἀντιλήψεως καὶ καταλλήλου γλωσσικῆς διατυπώσεως αὐτῆς.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Πρέπει νὰ τονισθῇ καὶ πάλιν, μὲ τὴν ἰδίαν κατηγορηματικότητα, ὅτι οὐτε τὰ ραγδαία γεγονότα τῶν τελευταίων ἡμερῶν, οὔτε ἡ ἀπότομος καμπὴ πού ἐσημειώθη ἐξ αἰτίας τῶν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ φοβεροῦ πολεμικοῦ δράματος, δὲν δικαιολογεῖ, ὅσον ἀφορᾷ ἡμᾶς καὶ τοὺς λαοὺς τῆς ἰδικῆς μας Ἀνατολῆς, καμμίαν ἀναθεώρησιν ἢ μεταβολὴν τῆς στάσεως τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ πολέμου ἐχαράξαμεν. Ἀπεναντίας τὴν δικαίαν ἐκδήλωσιν περισσότερον. Στερεώνει τὴν γενικὴν πεποίθησιν εἰς τὴν ὁρθότητά της καὶ καθιστᾷ ἀκόμη καταφανέστεραν δι' ὅλους τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπαρασώλευτου ἐμμονῆς εἰς αὐτήν.

Ἀπομένει βέβαια πάντοτε νὰ καταδείξουν αἱ ἐπικείμεναι ἐξελίξεις, ἂν καὶ μέχρι ποίου βαθμοῦ ἢ κατὰστάσεως, ἡ ὁποία διεμορφώθη ἐσχάτως εἰς τὴν Μεσόγειον, θὰ δυσχεράνη ἀκόμη περισσώτερον τὸ ἥδη ἀρκούντως δύσκολον ἔργον τῆς προσαρμογῆς μας καὶ κατὰ τίναν τρόπον θὰ ἐπηρέασιν τὴν παραγωγικὴν καὶ οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν χωρῶν μας. Πρέπει, πάντως, ὅσον ἰσχυρὰ καὶ ἂν θὰ εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῶν γεγονότων, ὅσαι καὶ ἂν πρόκεινται νὰ προστεθοῦν νέαι δυσχερεῖαι εἰς τὰς ἥδη ὀφισταμένας, νὰ μὴν ἐλαττωθῇ τὸ θάρρος μας καὶ ἡ θέλησις μας νὰ τὰς ὑπερνικήσωμεν καὶ ἀνταρτίσωμεν ἀλληλοβοηθούμενοι καὶ συνεργαζόμενοι, πυκνώνοντες τὰς συναλλαγὰς μεταξὺ μας καὶ προσπαθοῦντες ν' ἀντικαθιστῶμεν εἰς τὰς χρήσεις μας κάθε προῖον πού ἐξυμνηθίσωμεν νὰ εἰσάγωμεν ἀπὸ ἄλλας ἀγοράς καὶ πού εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς τὸ προσμηθεύουν οἱ γείτονες. Ἐφόσον εἶναι κοινὴ μεταξύ μας καὶ ἴση ἡ κατανόησις τῆς πρωταρχικῆς σημασίας, τὴν ὁποίαν ἔχει δι' ὅλην τὴν περιοχὴν μας καὶ διὰ τοὺς λαοὺς τῆς ἡ διατήρησις τῆς ἐκτός τῆς πολεμικῆς ζώνης, κάθε ἐγχείρημα προωρισμένον νὰ ἐξυπηρετῇ αὐτὸν τὸν σκοπὸν καὶ κάθε θυσία πού ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ ἐγχείρημα τοῦτο, θὰ εἶναι μικρὰ καὶ ἀσήμαντος.

Ἔως τώρα ἡ συμβολὴ τῆς Βαλκανικῆς μας Συνεννόησεως ἀπεδείχθη ἀποφασιστικὴ εἰς τὸ ἔργον τῆς διατηρήσεως τῆς εἰρήνης εἰς τὴν περιοχὴν μας. Εἶναι τώρα καιρὸς νὰ καταδειχθῶν αἱ ἱκανότητές της καὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς δυνατῆς αὐταρκειᾶς τῆς οἰκονομίας τῶν λαῶν τῆς. Ἡ ἐπιτυχία της εἰς τὸ δεύτερον αὐτὸ πεδὶον θὰ κατασφαλίσῃ καὶ θὰ κατοχυρώσῃ τὴν πρώτην. Τὸ ἔργον δὲν θὰ εἶναι βέβαια καθόλου εὐκόλον, ἀφοῦ, λίγο πολὺ, ὁ βαθμὸς τῆς οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀναπτύξεως ὅλης τῆς νοτιοανατολικῆς μας Εὐρώπης εἶναι ἴσος καὶ κοινὸς περίπου ὁ χαρακτὴρ τῆς οἰκονομίας της. Μολοντοῦτο ὑπάρχουν πολλὰ σημεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ οἰκονομία τῆς Βαλκανικῆς καὶ τῆς Τουρκικῆς Ἀνατολῆς ἀλληλοσυμπληροῦνται. Εἰς τὰ σημεῖα αὐτὰ χρειάζεται ν' ἀφιερῶσωμεν ὅλην μας τὴν προσοχὴν ἀπὸ κοινοῦ καὶ νὰ προσπαθῶμεν μὲ κάθε τρόπον, καὶ μὲ θυσίας ἀκόμη, ἔάν θὰ χρειασθοῦν, νὰ τὰ εὐρύνωμεν καὶ νὰ τὰ ἐπαιξήσωμεν. Ἔτσι θὰ καταδείξωμεν, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὸν βαθμὸν τῆς ὀριμότητός μας καὶ τὴν ἱκανότητά μας νὰ προσαρμοζόμεθα εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν καιρῶν, νὰ κατανοοῦμεν καὶ νὰ προλαμβάνωμεν τὰς ἐπιταγὰς τῆς ἱστορικῆς ὥρας, τὴν ὁποίαν διανύομεν. Συγχρόνως θὰ καταλαμπασίωμεν τὴν στερεότητα τῆς ἐνώσεώς μας καὶ θὰ καταστήσωμεν διεθνῶς περισσώτερον ἐπιβλητικὴν τὴν ἰσχύν της καὶ ἴσως ἴσως θὰ καταρθώσωμεν — ἔάν ἡ θέλησις μας κατισχύσῃ μέχρι τέλους καὶ δὲν μᾶς κατακλύσουν ἀπρόδλεπτοι ἐμπλοκαὶ — νὰ ἐξέλθωμεν ὅλοι ὅμοιοι οἱ λαοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς καὶ ἐκείνοι, οἱ ὅποιοι δὲν μετέχουν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννόησεως, μὲ τόσον βαθεῖαν τὴν πεποίθησιν εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἐνότητός μας ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοινότητα τῶν ἱστορικῶν μας τυχῶν καὶ μὲ τόσον ῥυθμιμένης τὰς ὁλικὰς μας δυνάμεις, ὥστε νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ βοδίσωμεν πρὸς τὴν μεγάλην ἐκπολιτιστικὴν ἀνθήσιν, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν δηλαδή, ἐκ τῶν παναρχαίων στοιχείων καὶ τῶν ὑψηλῶν ἀληθειῶν, τῶν ὁποίων εἴμεθα κληρονόμοι καὶ φορεῖς, ἐνός νέου, ἀνταξίου τῆς γεωγραφικῆς μας περιοχῆς καὶ τῆς ἱστορίας της πνευματικοῦ πολιτισμοῦ, καθ' ἣν ὥραν παρακμάζει ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσεως.

Εἰς τὴν νηίδα τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, παρὰ τὸν Ναύσταθμον, ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας Ἰδρυσε Ναυτικὴν Βάσιν διὰ τὴν ναυτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν στελεχῶν τῆς. Ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς χώρας θὰ προσέλθουν κατ' αὐτὰς στελέχη τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων, τὰ ὁποῖα θ' ἀποτελέσουν τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ἐκπαιδευθησομένων, ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ὁποίων θ' ἀρχίσῃ ἐντός τοῦ προσεχοῦς μηνὸς καὶ θὰ διαρκέσῃ τεσσαράκοντα ἡμέρας. Τὰ οὗτω δὲ ἐκπαιδευόμενα στελέχη θὰ χρησιμοποιοῦνται κατόπιν ὑπὸ τῶν οἰκείων Περιφερειακῶν Διοικήσεων διὰ τὴν ναυτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κατὰ τόπους μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

Εἶναι βέβαια περιττὸν νὰ ὑποδείξωμεν καὶ νὰ ἐξάρωμεν τὴν μεγάλην σημασίαν τοῦ νέου τούτου μέτρου τῆς Ε. Ο. Ν., διότι εἶναι αὐτονόητος. Ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ κανεὶς, ὅτι ἡ θάλασσα ὁπλήρει πάντοτε διὰ τὴν Ἑλλάδα στοιχεῖον ζωῆς, προόδου, δόξης καὶ πολιτισμοῦ καὶ ὅτι πρὸς τὴν θάλασσαν ἀκριβῶς αὐτὴν, τὴν ὥραιαν καὶ δοξασμένην Ἑλληνικὴν θάλασσαν, ὀδηγεῖ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐντατικώτερον τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητά ἡ Ε. Ο. Ν., διὰ νὰ τὴν φέρῃ εἰς στενότεραν γκωρμίαν καὶ ἐπικοινωνίαν μαζὶ της, ἡ ὁποία θ' ἀνανεώσῃ καὶ θὰ στερεώσῃ περισσώτερον τοὺς μεταξὺ τῶν δεσμούς, πού ὑπῆρξαν πάντα τόσο γόνιμοι διὰ τὸ Ἔθνος.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ἀσφαλὲς δὲν θὰ μείνῃ ὡς πρώτη καὶ μοναδικὴ ἐκδήλωσις τῆς Ε. Ο. Ν. ἡ συμβολὴ τῶν μελῶν της εἰς ἓνα ὀριστὸς σημεῖον κρατικῶν ἔργων, ὅπως εἶναι ἡ ἀπογραφή τῶν κατοικῶν καὶ ἡ διανομή τῶν δελτίων τροφίμων.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἔδωκε τὰ πρῶτα δείγματα τῆς συμβολῆς της εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς κρατικῆς μηχανῆς εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν, ὅτε ἔγιναν τὰ πρῶτα γυμνάσια παθητικῆς ἀεραγωγίας.

Καὶ ἡ συμβολὴ ἐκείνη ἐξαπολογήθη ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὴν Κοινωνίαν μὲ ἀριστα. Μὲ ἀριστα ἀσφαλὲς θὰ βαθμολογηθῇ καὶ ἡ νῦν τῆς προσπάθεια εἰς τὴν ἀπογραφήν καὶ τὴν διανομήν τῶν δελτίων.

≡ ΤΟ ΕΥΖΩΝΙΚΟ ≡

Δέν θά σταματήσω σήμερα σ' Ένα όρισμένο περιστατικό τοῦ 'Ελληνο-βουλγαρικοῦ πολέμου. Θά μιλήσω γενικώτερα, ἀφιερώνοντας τό σημερινό μου σημεῖωμα, στό πιδ ἔνδοξο, τό πιδ ἀγαπημένο, τό πιδ καμαρωμένο σώμα τοῦ 'Ελληνικοῦ στρατοῦ: 'Εκεῖνο, πού ἡ κορμοσασιά τῶν όπλιτῶν του, ὁ ἔνθουσιασμός, ἡ όρμη, ἡ αὐταπάρνησις, ἀλλά πρό παντός ἡ ἀκατάσχετη όρμη τῶν πρός τά ἔμπρός ἔσπερνε τόν πανικό ἀνάμεσα στούς ἔχθρούς καί στεφάνωνε μέ τή νίκη τά 'Ελληνικά όπλα.

Πρόκειται γιά τόν ἡρωικό, τόν γοργόποδα εὐζώνο, τό θρυλικό τσολιά τοῦ 'Ελληνικοῦ πολέμου, τόν ἀήτητο πολεμιστή, τό σύμβολον αὐτό τῆς 'Ελληνικῆς λεβεντιάς, τῆς ταχύτητος, τῆς ἀνδρείας, τό καμάρι καί τήν ὑπερηφάνεια τῶν ἑνόπλων δυνάμεων, τό γέννημα καί θρέμμα τοῦ 'Ελληνικοῦ βουνοῦ, τοῦ χιλιотраγουδημένου κι' ἀθάνατου, ὅπως χιλιотраγουδημένος κι' ἀθάνατος εἶναι ὁ φουστανελλοφόρος στρατιώτης, νικητής πάντα καί τροπαιοῦχος, στήν μάχη, φόβητρο πάντα στούς ἀντιπάλους.

Εἶναι τό εὐζωνάκι, πού θά τό τραγουδάη πάντα ἡ 'Ελλάς:

Ἐγώ εἰμ' ἔγω
εὐζωνάκι γοργό
πού ζῶ στόν κόσμο
τιμημένο.

Ποῖός κουραμπιές,
ποῖός ντισεγάς
μπορεῖ νά βγῇ
μπροστά σέ μένα;

Κι' ἀλήθεια:

* Ἦταν μοναδικό τό σώμα αὐτό στούς πολέμους μας. Ποῖός ἔμπαινε πρῶτος στήν καταδίωξι τοῦ ἔχθρου; Ὁ τσολιάς; Τά τσαρούχια του ἔπαιρναν φτερά. Ἡ φουστανελλά του ἀνέμιζε, ἡ φούντα του πετοῦσε καί ὁ ἔχθρός ὑποχωροῦσε:

Φουστανελλά, τσαρούχι
φούντα, φεσ'
Καμάρ' λεβεντιά περηφάνεια
σωστός, διπλωμένος κατφές

Αὐτός ἦταν ὁ τσολιάς: "Ὅπως τόν περιγράφει ἀκόμη τό λαϊκό τραγοῦδι:

Λεβεντιά καμαρωτή
μέσα σέ βουνά καί δάση,
πού προβάλλει μέ σπαθί
τήν πατρίδα νά δοξάσῃ...

***

Δέν μπορεῖ βέβαια κανεῖς νά ξεχωρίσῃ τοὺς 'Ελλήνας στρατιώτας καί ναύτας. Δέν μπορεῖ νά ἐμφανίσῃ τοὺς στρατιώτες σέ διαφορετικό βαθμό ἀν-

δρείας ἀναλόγως στό ὅπλο τους... "Ὅλοι εἶχαν τήν ἴδια ἀνδρεία, ὅλοι εἶχαν τήν ἴδια αὐτοθυσία, τήν αὐταπάρνησι καί τήν ἴδια ἀποφασιστικότητα τοῦ εἶ τάν ἢ ἐπὶ τὰς τῶν ἀρχαίων προγόνων των. Μά τό εὐζωνικό μας, ἦταν, σάν τό πιδ ἑλαφρό ὅπλο, ἐκεῖνο πού βρισκόταν πρῶτο ἔμπρός στή φωτιά, κι' ὁ "Ελληνας τσολιάς ἦταν ἐκεῖνος πού πολεμοῦσε τίς περισσότερες φορές στήθος μέ στήθος τόν ἔχθρό, καί μέ μόνο του ὅπλο τήν καρδιά καί τήν βουήσια ἀλκή τοῦ ὀρεσίβιου Ρουμελιώτη, ἔτρεπε σέ ἀτακτοφυγή τόν ἔχθρό.

Τό εὐζωνικό καί ὁ εὐζωνος ἦταν θρύλος, τόσο πού κι' οἱ ἄλλοι στρατιῶται προτιμοῦσαν νά γίνουν εὐζωνοί καί τραγουδοῦσαν:

Τό εὐζωνικό, τό εὐζωνικό
τό εὐζωνικό, πολύ τό ἀγαπῶ
Νά πεθάνω, νά πεθάνω
εἰς τό Μάνλιγχερ ἀπάνω!...

***

Εἰς τόν πόλεμον τοῦ 1913 τό εὐζωνικό βρέθηκε πραγματικό, πρῶτο καί καλλίτερο. "Ένας ἀπό τοὺς ἐμψυχωτές του — καί γι' αὐτόν θά ἀφιερῶσῃ ἡ «Νεολαία» ἰδιαίτερο σημεῖωμα στό μεταπροσεχές φύλλο — ὁ ἥρωας Βελισσαρίου τό ἐνεψύχωνε: Μαζί του ἀνέβαιναν οἱ εὐζωνοί στίς βουνοκορφές κατὰ τρόπον πού ὁ Διοικητής τοῦ συντάγματος, ἄλλος ἥρωας κι' αὐτός, ὁ Παπαδόπουλος, ὅταν μιὰ χαρραγή τοὺς εἶδε ἀνεβασμένους στήν κορυφογραμμή, ἐξέφρασε τό θαυμασμό του μέ δύο λέξεις:

Τύπος εὐζώνου
(Σχεδιάσμα τῆς ἐποχῆς τοῦ 1913)

— Τοὺς βλέπετε αὐτούς; Εἶναι τά κατσίκια τοῦ Βελισσαρίου!

Πραγματικά κατσίκια στήν ταχύτητα καί στό ἀνέβασμα τῶν πιδ δυσβάτων κορυφῶν τῶν Μακεδονικῶν βουνῶν, πού χάρις σ' αὐτούς, τά πατοῦσε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα τό 'Ελληνικό πόδι, κι' ἡ 'Ελληνική σημαία κυμάτιζε περήφανη στίς πιδ ψηλές κορυφές του.

Δέν γνώριζε ἀνάπαυσι ὁ τσολιάς. Εἶχε τή μανία τοῦ ἀμειλίκτου κυνηγιοῦ τοῦ ἔχθρου πού δέν τό σταματοῦσε τίποτε, οὔτε ἡ πείνα, οὔτε ἡ δίψα οὔτε ἡ κούρασι...

Καί σάν οἱ ἔχθροί, πού στό ἀντίκρουμά τους ἔφευγαν προτροπάδην, μέ ὅλου τοῦ εἵδους τά μεταφορικά μέσα, οἱ εὐζωνοί δυσανασχετοῦσαν.

— Δέν κάθονται νά δοῦν; Παράφεύουν καί δέν στέκονται νά δοκιμάσουν τή λόγχη μας καί τά μπράτσα μας;

— Ἡουχάστε, βρε παιδιά τοὺς παρακαλοῦσε ὁ ἀξιωματικός τους. Οἱ παλληκαράδες τῶστροψαν γρήγορα. Τί νά γίνη; Καθῆστε τώρα νά φάτε...

Τότε μόνον θυμόντουσαν πῶς ἦσαν εἰκοσιτετράωρο ὁλόκληρο νηστικοί!...

Καί ξακολουθοῦσαν τήν καταδίωξι:

Πλήρωσε ἀκριβὰ μέ τό αἷμα του τό εὐζωνικό τίς τόσες ἐπιτυχίες του...

Τό πρῶτο σύνταγμα εὐζώνων εἶχε ἀποδεκατισθῇ.

47 ἀξιωματικοί καί 1549 ὁπαξιωματικοί καί ὀπλίται εἶχον τεθῇ ἐκτός μάχης, πολλοί νεκροί, περισσότεροι τραυματίαι: ὁ Βελισσαρίου, ὁ Γ. Κολοκοτρώνης, ὁ Ἰατρίδης, ὁ Μανωλίδης, ὁ Λυμπέρης, ὁ Τυρογιάννης, ὁ Ζητουνίδης, ὁ Παπαδόπουλος, ὁ Πλατάκης, ὁ Τριανταφύλλου κι' ὁ Πετρουλάκης, ἀξιωματικοί ὅλοι τῶν εὐζώνων, ἔπεσαν εἰς τό πεδῖον τῆς τιμῆς μαχόμενοι ὑπὲρ βωμῶν καί ἐστιῶν: Ὑπὲρ πατρίδος καί πίστεως, συμβολῇ αἵματος τοῦ εὐζωνικοῦ, μαζί μέ τοὺς ὀπλίτας του, εἰς τήν κοινήν θυσίαν ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς ἐλευθερίας.

Καί ὁ συνταγματάρχης στήν ἡμερησία του διαταγή ἔγραφε τά ἀθάνατα αὐτά λόγια...

«Καί ἂν ὀλιγόστευσε ἐπομένως ἡ ἀριθμητικὴ δύναμις τοῦ συντάγματος, θά πέσωμεν ὅλοι μέχρις ἑνός, ἀλλά τό σύνταγμα θά εἶναι καί θά μένη ἀήτητον, διότι τοιαύτη θά εἶναι ἡ θέλησις τῆς Πατρίδος καί τοῦ Βασιλέως καί ἀρχηγῶν μας τοῦ ὁποῖου οἱ λόγοι εἶναι τό σύνθημα μας.

Ἐμπρός καί πάντοτε ἔμπρός».

Καί τράβηξαν πάντα ἔμπρός μέ τήν βεβαιότητα:

Γιά τήν Πατρίδα, ὅποιος χαθῇ ποτέ του δέν πεθαίνει.

* Αγγ. Μεταξάς

ΧΟΗΦΟΡΟΙ

2.

(Συνέχεια)

B.

Μ' ὄλο πού ἀπό τὸ θρήνο καὶ τὴ διήγηση τοῦ κοριτσιοῦ ὁ Ὁρέστης καὶ ὁ συντροφός του καταλαβαίνουν πῶς ἔχουν νὰ κάμουν μὲ φίλους, σάν προνοητικοὶ πού εἶναι περιμένουν ἀκόμα κρυμμένοι ἐκεῖ πίσω ἀπὸ τὴν πικροδάφνη γιὰ νὰ παρακολουθήσουν καὶ τὰ ἔργα καὶ τὰ λόγια καὶ νὰ πειστοῦν περισσότερο.

Τώρα ἔπαψαν τὰ στηθοκοπήματα καὶ τὰ βογγητὰ καὶ ἡ Ἥλέκτρα σηκώνεται ἀνάμεσα στὶς ἄλλες πού μερικές εἶναι, καθὼς φαίνεται, πολὺ μεγαλύτερες τῆς στὰ χρόνια γι' αὐτὸ καὶ τοὺς κρατᾷ κάποιο σεβασμὸ καὶ τὰς συμβουλεύεται.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Δουλεῦτρες μου καὶ κυβερνήτες τοῦ σπιτιοῦ μου
μιά καὶ στὴ λιτανεία τούτῃ μ' ἀκλουθαίτε,
δώστε μου καὶ γι' αὐτὸ τὴ συμβουλὴ σας
τίς χόες χύνοντας στὸν τάφο τοῦ πατέρα
τὴ τάχα νὰ τοῦ πῶ νὰ τὸν καλοκαρδίω;

Νὰ πῶ, λέω, πῶς τοῦ τὰ στέλνει ἡ μητέρα μου, ὅπως κάνει μιά γυναῖκα πού δὲν ξεχινᾷ τὸν πεθαμένον ἄντρα της, μὰ ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν ἀγαπᾷ; Ἡ νὰ τὸν παρακαλέσω νὰ στείλῃ στοὺς χαριστάδες γιὰ ἐκδίκηση μιά συμφορὰ ἀντάξια. Ξέρω πού καὶ σεῖς, πιστές μου, μισατε τὴ μάνα μου τὴ φόνισσα καὶ τὸν Αἰγιστο, ὅπως τοὺς μισῶ κι' ἐγώ; δώστε μου λοιπὸν τὴ συμβουλὴ σας. Μιλήστε χωρὶς φόβο γιὰτὶ ἑλευτέροι καὶ δοῦλοι ὑποστάσῃ τὴ μοῖρα καὶ τὸ θεὸ εἶναι ἴσοι κι' ὅμοιοι.

ΧΟΡΟΣ

Σέβομαι σὰ βωμὸ τὸν τάφο τοῦ πατέρα σου·
κι' ἀφοῦ προστάξεις θὰ μιλήσω ἀπ' τὴν καρδιά μου.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Σύμφωνος μὲ τὸ σεβασμὸ θάνα ὁ λόγος σου.

ΧΟΡΟΣ

Τὸν τάφο ράντισε κι' εὐχίσου τοὺς καλοὺς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποιούς τάχα πρέπει φίλους μου νὰ ὀνοματίσω;

ΧΟΡΟΣ

Τὴν ἑαυτὴ σου καὶ τοῦ Αἰγιστοῦ τοὺς ἐχτροὺς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θὰ κάμω εὐχὲς λοιπὸν γιὰ σένα καὶ γιὰ μένα;

ΧΟΡΟΣ

Καὶ τὸν Ὁρέστη μὴν ξεχνᾷς ποῦναι στὰ ξένα.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Γεῖά σου καὶ τὸν μελέτησες στὴν ὥρα ἀπάνω.

ΧΟΡΟΣ

Κι' ἔπειτα φέρνοντας στὸ νοῦ σου τοὺς φονιάδες...

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ὁρμήνυέ μου τί νὰ πῶ γιὰτὶ δὲν ξέρω.

ΧΟΡΟΣ

Κάποιος γι' αὐτοὺς θεὸς εἶτε ἄνθρωπος νὰ ἱεράσῃ.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ ποῦ ἀπ' τὰ δυὸ νάρθη κριτὴς ἢ ἐκδικητής;

ΧΟΡΟΣ

Πᾶς μόνον κάποιος πού θὰ πάρῃ τὸ αἷμα πίσω.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Κι' εἶναι σωστὸ ἀπ' τοὺς θεοὺς νὰ τὸ ζητήσω;

ΧΟΡΟΣ

Μὰ πῶς, δὲν πρέπει τὸν ἐχθρὸ νὰ τιμωρήσῃς;

Ἔντοτε ἀπ' αὐτὰ ἡ Ἥλέκτρα χωρὶς δισταγμὸ πιά μήπως κάνει κάτι πού δὲν εἶναι ἀρεστὸ στοὺς θεοὺς ἢ στὸν πεθαμένον πατέρα της παρακαλεῖ τὸν Ἑρμὴ τὸ χθόνιο νὰ κηρύξῃ σ' αὐτοὺς πού ὀρίζουνε τὸν κάτω κόσμον, καὶ στὴ μάνα γῆ

πού δλα γεννᾷ,

τὰ τρέφει καὶ τὸν σπέρνουν τοὺς τὸν ξαναπαίρνει.

νὰ κηρύξῃ αὐτὴ τὴν εὐκὴ πού θὰ κάμῃ ἀπάνω στὸ μνήμα τοῦ ἀδικοσκοτωμένου γονιοῦ της.

Λυπήσου με, πατέρα, ἐμὲ καὶ τὸν Ὁρέστη στὸ γυνικὸ παλάτι νὰ σταθοῦμε ἀφέντες κι' ὄχι σὰ δοῦλοι, καθὼς τώρα, πουλημένοι ἀπ' τὴν ἴδια μάνα μας πού πήρεν ἄντρα τὸν Αἰγιστο, τὸ συνεργάτη της στὸ φόνο κι' ἀνένιστοι τοὺς κόπους σου γλεντοκοποῦνε.

Ἄ νὰ γυρίσῃ ὁ Ὁρέστης μ' ἕνα κάποιο τρόπο σοῦ δέομαι πατέρα μου, κι' ἐπάκουσέ μου.

Γιὰ μᾶς αὐτὰ παρακαλῶ, γιὰ τοὺς ἐχθροὺς [μας]

λέω νὰ φαῖν, πατέρα μου, ὁ ἐκδικητὴς σου καὶ τοὺς φονιάδες νὰ πληρώσῃ ὅμοια μὲ φόνο.

Τελειώνοντας τὰ λόγια τοῦτα, ραίνει μὲ τὸ λαγνὴν πού κρατοῦσε τὸ μνήμα, καὶ τὸ χῶμα, μ' ὄλο ποῦναι ὄγρό, πίνει εὐτὺς τὴ χολή, σημάδι πῶς εἶναι

Τίνας νῦναι τούτῃ ἡ πλεξούδα;

καλόδεχτη καὶ πῶς οἱ εὐχὲς ποῦ ἔκαμε ἢ πικραμένη κοπέλλα θὰ ἐκπληρωθοῦνε.

Οἱ δοῦλοι ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος ρίχνουν τὰ λουλούδια πού κρατοῦσαν μέσα στὰ πανέρια καὶ σύγκαира γονατίζοντας ἀρχίζουν πάλι τὸ μοιρολόι.

ΧΟΡΟΣ

Χύστε δάκρυ θλιβερό
γιὰ τὸν ἀφέντη μας τὸ σκοτωμένο
νὰ μᾶς φυλάγῃ ἀπ' τὸ κακὸ
καὶ νᾶναι σκέπη καὶ καταφυγὴ μας
τὸ μῆμα τοῦ μὲ τὴ χολή μας
ραντισμένο.

Ἄκουσε, ἀφέντη, τὴ λαλιά μας
ἄκουσε, ἀφέντη, σεβαστέ,
μέσα ἀπ' τὴ σκοτεινὴ καρδιά μας,
ἡμένα, ὦμέ.

Ποῦ παλληκάρι δυνατό θάρρῃ στὸ σπῆτι λυτρωτῆς
στὰ χέρια του κρατῶντας Σκυθικὸ δοξάρι
— τρανὸς πολεμιστὴς
πού κυβερνᾷ μαχαίρι καὶ κοντάρι;

Γ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ Ἥλέκτρα τίς κόβει.

Σταθῆτε, λέει, ὁ πατέρας πήρε πιά τὰ νεκρικά δῶρα του· φτάνει. Τώρα εἶναι καιρὸς νὰ μάθετε κάτι καινούργιο. Στὰ χέρια της κρατᾷ τὴν κομμένη πλεξούδα πού πρὶν ἀπὸ λίγο εἶχε ἀφήσει ὁ Ὁρέστης. Τέτοιο χάρισμα μόνο πολὺ συγγενεῖς καὶ φίλοι μπουρούσαν νὰ κάμουν στοὺς πεθαμένους.

Τίνας ἀράγε νὰ εἶναι; Ἀπὸ ποιὸν νὰ προέρχεται τὸ χάρισμα; Καὶ τὰ μαλλιά, δὲς, εἶναι ὁλότελα ὅμοια μὲ τὰ μαλλιά τῆς Ἥλέκτρας. Ἐνα ὄνομα ἀνεβαίνει στὰ χεῖλια τους πού δὲν τολμοῦν νὰ τὸ προφέρουν. Μιά ὑπόψια γιὰ κάποια ἀναπάντεχη κι' ἀπέραντη χαρὰ πού κάνει τὴν καρδιά τους νὰ χτυπᾷ γοργὰ καὶ πού δὲν μποροῦν νὰ τὴν πιστέψουν.

ΧΟΡΟΣ

Μὴν εἶναι ἀλήθεια προσφορά κρυφὰ τοῦ Ὁρέστη;

ΗΛΕΚΤΡΑ

Πάρα πολὺ μὲ τὰ μαλλιά του παρομοιάζει.

Ἄλλη σκέψη ὁμως τὴν ἴδια στιγμή τίς ἀπελπίζει. Μιά καὶ πουθενὰ δὲ φαίνεται θὰ πῇ πῶς ἔστειλε τὴν πλεξούδα αὐτὴ μὲ τρίτο πρόσωπο στὸν τάφο τοῦ πατέρα του. Θὰ τόκανε ὁμως αὐτὸ ἀν εἶχε σκοπὸ νάρθη ὁ ἴδιος πίσω στὴν πατρίδα;

ΧΟΡΟΣ

Ὡχ πάλι δάκρυα μ' ἀνεβάζουνε τὰ λόγια σου ἀν ἴσως καὶ στὴ χώρα μας πιά δὲν πατήσῃ

ΗΛΕΚΤΡΑ

Καὶ μένα μάτωσε ἡ καρδιά μου καὶ πικράθηκε
σὰ νὰ τὴν πέρασε σπαθὶ πέρα γιὰ πέρα
καὶ βοῦρκωσαν τὰ μάτια μου καὶ στάζουν
πού καυτερό κι' ἀκράτητο κυλάει πλημμυρὰ
μιά κι' εἶδα τὴν πλεξούδα αὐτὴ...

Καὶ καθὼς τὴν κρατᾷ στὰ χέρια

και την κοιτάζει ταλαντεύεται ανάμεσα στη χαρά και τη θλίψη.

“Ω νάπαιρνε φωνή γλυκειά μαντατοφόρου — πού να το πάρω άπόφασι και να ηουχάσω — να μάς μιλήση αν είναι άπό κεφάλι έχτρου να την πετάξω” έτε από κάποιον δικό μας πούθελε με λαμπρό στολίδι να τιμήση τον τάφο αυτό και του πατέρα μου τη μνήμη.

Και για ν’ αυξήση, θαρρείς, η ταραχή της διακρίνει κάτω στο νοτισμένο χώμα τα σημάδια που άπόμειναν άπό τα πόδια των δύο νέων.

Μά να πατημασιές στο χώμα, άλλο σημάδι. Χνάρια άπό δύο συντρόφους κι’ άλλο πάλι έ-
[τοδο,
σαν κάποιον άνθρωπο π’άκολουθους συνοδείης
“Ω πόνοι που με δέρνει κι’ ω τί παραζάλη!

“Ο Όρέστης που στέκει πάντα πίσω άπό τη ροδοδάφνη μαζί με το σύντροφό του καταλαβαίνει πως δεν μπορεί μά και δεν πρέπει πιά να κρύβεται. “Η Ήλέκτρα άκολουθώντας τα ίχνη πλησιάζει προς το μέρος του. “Εξ άλλου έμιασε ποιές είναι οι γυναίκες αυτές, και γιατί ήρθανε στον τάφο του πατέρα του. “Ισα ίσα λοιπόν του παρουσιάζεται μια περίπτωση καλή — σά να τη στέλνη, θαρρείς, ο θεός — να συνεννοηθή μαζί τους, πότε και πώς πρέπει να πάη στο παλάτι κι’ ακόμα να πληροφορηθή δ,τι άλλο χρειάζεται να έ-
[ρη για να καταφέρει το σκοπό του. Μά και η καρδιά του δε βαστά άλλο να

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΩΣ

Κάθε Φαλαγγίτης και κάθε
Φαλαγγίτισσα, κάθε Σκαπανεύς
και κάθε Σκαπάνισσα, πρέπει να
είναι ο άγωνιστικός και δημι-
ουργικός φορεύς των άρχων της
4ης Λύγούστου.

βλέπη την έρημη την άδερφή του να
βασανίζεται τόσο!

“Ακολουθεί λοιπόν έδω μια σκηνή που είναι άπό τις πιο συγκινητικές και όμορφες που μπορεί να συναντήσει κανείς στο άρχαίο θέατρο.

Καθώς η Ήλέκτρα σκύβει στο χώμα και παρακολουθεί τα πατήματα, ο Όρέστης άναμερίζει τα κλαδιά και τα φύλλα που τόν έκρυβαν και παρουσιάζεται μπροστά της.

Βέβαια η κοπέλλα ξαφνιάζεται που παρουσιάζεται έτοι μπροστά της αυτός ο άγνωστος.

— Ποιος να είναι άράγ; Πι θέλει στον τάφο του πατέρα της. Την άκουσε κι’ είναι φόβος να μεταπή τα λόγια της στους έχθρους. “Ακόμα περισσότερο ξαφνιάζεται όταν ο χαριτωμένος αυτός νέος τη χαιρετάει έτσι.

“Όμοια καλόςδεχτη άπό τους θεούς εκή κι’ να
[κνήρη
που έτσι και τ’ άλλα σε καλό να βγούν για
[μάς.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Και τί καλό άπό τους θεούς είχα ως τα τώρα;

ΟΡΕΣΤΗΣ

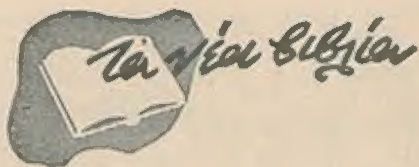
Βλέπεις αυτόν που άπό καιρό να δής πο-
[θούσε.

ΗΛΕΚΤΡΑ

Ποιόν άνθρωπο νομίζεις τάχα πως ποθούσα;

Μ. “Αναστασίους

(“Ακολουθεί)

«Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ»

Πολλές φορές οι “Έλληνες που θα κάνουν τα πρώτα βήματα προς την νεοελληνική λογοτεχνία θα βρεθούν στην ανάγκη να διερωτηθούν: Τι αντιπροσωπεύει τάχα ο Παπαδιαμάντης στα γράμμάτα μας; Χίλιες φορές θα δούν τ’ όνομα του δεμένο με σελίδες που μιλούν βαθύτατα στην ψυχή. Χίλιες φορές θα σκεφθούν πως δεν είναι τα μεγάλα μέσα, η μεγαληγορία δηλαδή και ο στόμφορ που δίνουν την αξία στο περιεχόμενο. Και πρέπει να το ξέρούμε αυτό: την εποχή που ο Σκιαθίτης λογοτέχνης έγραψε, την εποχή εκείνη η νεοελληνική λογοτεχνία παρουσίαζε βαθύτατες επιδόσεις, αναζητούσε το δρόμο της και ο στόμφορ δεν ήταν πράγμα που έλειπε άπό πολλούς γράφοντας. Δεν είχε όμως τάχα έ-
[πιδράσεις και ο Παπαδιαμάντης; Πισάνον. Κάπως όμως όποσυνείδητες, γιατί το έπαγγέλμα του του μεταφραστο των έφημερίδων, μοιραίως, θα έπιδρούσε πάνω του, έμμεσως όμως ο Παπαδιαμάντης είχε την άπλότητα ως μέσον έκφράσεως, την άδιστο φράση, την άνεπιτηδεύτη θεμελίωση της περιόδου, ως κύρια γνωρίσματα. “Ο Παπαδιαμάντης όνιζε τα στενά όρια της λεγομένης ήθογραφίας και την τοποθέτησε πάνω στην άληθινή και στέρεη της βάσι. Και στην εποχή του Παπαδιαμάντη και τώρα — περισσότερο όμως στην εποχή του Παπαδιαμάντη — η ήθογραφία ήταν μια διαχωγραφία χαρακτηρισμών, ένα είδος τυπικά ντόπο. Στην πραγματικότητα όμως είναι αυτό το πράγμα η ήθογραφία; Είναι για όσους οι όρίζοντες του κλεινούνται στα όρια της αλής του και όλα όσα βρίσκονται σ’ αυτή είναι πράγματι με έλκωτικές φόρμες και χωρίς καμιά έσωτερικότητα. Στην οσία τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. “Όλες οι έθνικές λογοτεχνίες είναι συνδεδεμένες με τον τόπο. Κι’ ο Μωσαϊσμός κι’ ο Μπαλζάκ και ο Γκόρκι κι’ Μαγλιόρον κι’ η Λάγκερλερ ήθογραφίες έγραψαν κατά το φαινόμενο. Πρέπει όμως να τονισθή το φαινόμενο, γιατί αν ζωγραφίζουν τον τόπο τους κατά πρώτον λόγον στα διηγήματα και στα μυθιστορηματά τους, οι τύποι τους, οι ήρωές τους έχουν ανθρώπινη καθολικότητα και θα μπορούσε κανείς να τους τοποθετήσει σ’ ένα άλλο περιβάλλον, χωρίς γι’ αυτό να χάσουν το ιδιαίτερο γνωρίσμα τους, τον άνθρωπο.

“Ο Παπαδιαμάντης γράφοντας ήθογραφία έζωγράφιζε κι’ άντίμετα με βαθύτατο ψυχολογικό κριτήριο τους ανθρώπους που κινούνται στο έλληνικό περιβάλλον, είναι όμως οι αιδώνιο τύποι κάθε εποχής και κάθε τόπου” έμνε σε σύμβολα αισθημάτων που έφλόγιζαν τους ανθρώπους και τους φλογίζουν εις ολονόηποτε πλάτος και άν κατοικούν.

Τις λίγες αυτές παρατηρήσεις τις έπέβαλε το τελευταίο βιβλίο του κ. Γ. Βαλέτα: «ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, η ζωή, το έργο, η έ-
[ποχή του». Γνωστός και άπό άλλες μελέτες του κ. Βαλέτα, σχετικές με τον Σολωμό, τον Καρκατίτσα, τον Βιζυινό, τον Κρυστάλη, ίσως νάταν ο περισσότερο ένδεειγμένος για να μάς δώσει ένα βιβλίο στο όποιο θα έλόντο η θα γινόταν προσπάθεια να λυθούν όλα τα σχετικά με τον Παπαδιαμάντη ζητήματα, που η ζωή του, μολοντί τόσο άπλη και ήρεμη, γίνεται όθρυλος όσο περνούν τα χρόνια.

“Όπως άναφέρεται στο έξωφύλλο του βιβλίου, η μελέτη του κ. Βαλέτα είναι βραδευμένη άπό την “Ακαδημία. “Αν ά αξία πρέπει να βραβεύεται, τότε η “Ακαδημία έκαμε έκείνο που ήταν καθήκον της μπροστά σ’ μια μελέτη που άποτελεί έργασία θετική και πολύτιμη εφόρα στα έλληνικά γράμματα.

«ΤΑ ΠΛΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΪΔΗ»

“Ένας άλλος έξαιρετικός έργατης των έλληνικών γραμμάτων ήταν κι’ ο “Εμμανουήλ Ροΐδης. Πούς καθολικός, μυαλό καλλιέργημένο, πνεύμα άνηγοχο και με βαθύτατη κριτική προδιάθεση, έξήσκησε την έπίδρασή του στα έλληνικά γράμματα σε μια εποχή κοφούς κομπομοού. Γι’ αυτό και πρέπει να εγνωμονώμε το Σύλλογο “Αφελίμων Βιβλίων που άποφάσισε να μάς δώσει σε μια σειρά ωραία τυπωμένων τόμων όλο το έργο του Ροΐδη,

άκόμη δε και το περιεχόμενο της σατυρικής έφημερίδος “Ασμοδαίου, στην όποια έσπιθηροδόλησε το δηκτικό αλλά και σπιθηροδόλο μυαλό του Ροΐδη. Είναι η συνέχεια μιας έργασίας που άρχισε με την έκδοσι των άπάντων του Σολωμού, του Βαλαωρίτου, του Ζαλοκώστα, της “Ηρώιδος της “Ελληνικής “Επαναστάσεως του Σέινου και θα συνεχισθή με την έκδοσι όλων των έργων του Ροΐδη σε έπτα τόμους και όλων των άλλων “Ελλήνων της πρώτης ελεύθερης έκασοντασίας, που άποτυπώσαν το πέρασμά τους στα έλληνικά γράμματα.

Νά τονίσω ιδιαίτερα ποιά αξία έχει η πρωτοβουλία αυτή του Σύλλογου “Αφελίμων Βιβλίων; Θάταν περιττό. “Όσοι άγαπούν την έλληνική λογοτεχνία έέρουν πολύ καλά ότι χίλιες φορές ζήτησαν να βρουν το ένα ή το άλλο βιβλίο και δεν το κατώρθωσαν, ότι πολλοί συγγραφείς της περασμένης γενιάς τους ήταν γνωστοί μόνον εκ φήμης. Πρέπει όμως ακόμη να έξαρσθ και η έργασία του λογίου κ. Κώστα Καροφύλα, γιατί ο άληθινός αυτός άθλος είναι κάπως και δικό του έργο. Αύτος προλογίζει τα έργα, αυτός τα όπονηματίζει, αυτός τα ξεκαθαρίζει άπό κάθε ψευδή φόρτο και αυτός τα τακτοποιεί. Το ξέρω πως όπληξαν άντάρησεις άπό πολλούς για τον τρόπο που συντελείται η επανέκδοσις ίδια του Ροΐδη και δεν μπορώ να πω πως κι’ έγώ ο ίδιος δεν έχω ώρισμένες άντάρησεις στοές τύπους. Διερωτώμαι μόνο αν θάταν προτιμότερο να μείνουν οι συγγραφείς αυτοί, που αντιπροσωπεύουν το θετικότερο κεφάλαιο της νεοελληνικής λογοτεχνίας, κτήμα περιωρισμένων ανθρώπων ή να γίνουν, όπως γίνεται τώρα, κτήμα του ευρύτερου έλληνικού κοινού.

ΧΡ. ΑΓΓΕΛ.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΥΕΩΣ

Τα μέλη της Ε.Ο.Ν. είναι
ίσα άπέναντι της “Οργανώσεως
Οόδεμία διάκρισις γίνεται
έπαγγελματικής ή κοινωνικής,
έσωσχολικής ή έξωσχολικής,
προελεύσεώς των. “Όλοι είναι
τά παιδιά της “Ελλάδος, τά παι-
διά του μεγάλου μας “Αρχηγού.

ΙΩΑΝΝΟΥ Ε. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗ: «Ο Βασιλεύς
— κατά τους άρχαίους σοφούς και κατά το
Εάγγελιον».

Πρωτότυπος και ένδιαφέρουσα μελέτη, η όποια, με βαθίαν γνώση του θέματος και με ιστορικήν και κριτικήν ικανότητα, έξετάζει την σπουδαίαν και βασικήν σημασίαν, την όποیان απέδιδαν εις τόν βασιλικόν θεσμόν οι σοφοί της άρχαίας “Ελλάδος άφ’ ένός και το Εάγγελιον άφ’ έτέρου. “Ο συγγραφέας, ο όποιος καταδεικνύεται έγκρατίστατος της άρχαίας έλληνικής φιλολογίας και φιλοσοφίας, ως και των ίερών Χριστιανικών κειμένων, κατορθώνει όχι μόνον να μάς δώσει ένα αξιόλογο άπάντησιν των περί βασιλείας και βασιλείας γνωμών των άρχαίων κειμένων και του ίερο Εάγγελίου, αλλά και να συνδύσας συγχρόνως τας γνώμας τούτας, να τας συνδέση και να καταδείξη δι’ αυτών την ένότητα σκέψεως και συνειδήσεως την όποیان άνέκασεν εις τον “Ελληνισμό, τόσο ο άρχαίος όσον και ο Χριστιανικός, έναντι του βασιλικού θεσμού. Το συμπέρασμα τοότο άλλως τε ο συγγραφέας στήριζει συγχρόνως και άπώτερον έπί του παραδείγματος της ζωής και της ιστορίας του “Εθνους, των όποιων η λαμπρότης και η δόξα συνέεάσαν πάντοτε με την όπαρσιν του βασιλικού θεσμού. Ούτω η μελέτη αυτή προσλαμβάνει ιδιαίτερον ένδιαφέρον και σημασίαν τόσο άπό ιστορικής, όσον και άπό φιλοσοφικής άπόψεως, και αξίζει ν’ άναγνωσθή σθεδράς και εύρως.

21.

(Συνέχεια)

"Όλα πήγαιναν καλά, τ' όνειρο του Φιλίππου κόντευε νά πραγματοποιηθῇ δολόκληρο.

"Ο βασιλιάς τῆς Ἡπείρου ἀποκρίθηκε πῶς εἶναι εὐτυχῆς νά πάρῃ γυναίκα τῇ θυγατέρα τοῦ Φιλίππου κι' ἔρχεται στὴν πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας νά γίνουν οἱ γάμοι.

Χαρούμενος ὁ Φίλιππος μῆνυσε τότε σὲ ὅλες τῖς ἑλληνικὲς πολιτείες νά στείλουν ἀντιπροσώπους τους γιὰ τὴ μεγάλη τελετῇ. Ἀποφάσισε νά γίνουν οἱ γάμοι μὲ πρωτοφανῇ μεγαλοπρέπεια στὴν ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας, τὴν Ἐδεσσα. Θά ἔδινε μεγάλες γιορτές.

Καί πρῶτα πρῶτα θά προσέφερε πλούσιες θυσίες στοὺς θεούς. Ἐπειτα κάλεσε τοὺς καλύτερους ἡθοποιούς ἀπὸ τὴν Ἀθήνα νά παραστήσουν τραγῳδίας τῶν τριῶν μεγάλων τραγικῶν, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλῆ, τοῦ Εὐριπίδη. Καί συνάμα κωμωδίες τοῦ Ἀριστοφάνη.

Κάλεσε καί τοὺς καλύτερους ἀθλητὲς ν' ἀγωνιστοῦν στὸ πάλεμα καί στὸ τρέξιμο, κι' ὥρισε πλουσιώτατα βασιλικά δῶρα στοὺς νικητές.

Κατὰ τὸν Αὐγουστο ἀρχισαν νά κατασθάνουν ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα κι' ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρέσβεις μὲ πολὺτιμα δῶρα γιὰ τὸ γαμπρό, γιὰ τὴ νύφη καί γιὰ τὸ βασιλιά Φίλιππο.

Γέμισε ἡ Ἐδεσσα ἀπὸ ἐπίσημους ξένους. Ἐφτασαν κι' ἀπὸ τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν οἱ ἀποσταλμένοι πού εἶχε στείλει ὁ Φίλιππος γιὰ νά ρωτήσῃ τὸν Ἀπόλλωνα ἀν' θά πετύχῃ ἡ ἐκστρατεία του ἐναντίον τῶν Περσῶν.

"Ο Φίλιππος ἀκούσε τὸν χρησμό, ἀμίλητος. Τί ἤθελε νά πῇ; Ὅπως σὺ νῆθιζε τὸ μαντεῖο, ὁ χρησμός ἦταν σκοτεινὸς καί κανένας δὲν καταλάβαινε ἀκριβῶς ποῖο ἦταν τὸ νόημά του.

— Γιὰ ξαναπέστε μου τὸ χρησμό, πρόσταξε ὁ Φίλιππος τοὺς ἀποσταλμένους τοῦ.

Κι' αὐτοὶ μὲ σιγανὴ φωνὴ τοῦ ξαναεῖπαν:

«Στεφανώθηκε ὁ ταῦρος· τὸ τέλος του πλησιάζει· ὁ ἱερέας πού θά τὸν σφάζῃ εἶναι ἔτοιμος».

«Ποῖός εἶναι ὁ ταῦρος; συλλογίζονταν ὁ βασιλιάς ἀνήσυχος. Ποῖός εἶναι ὁ ἱερέας»;

Ξαφνικά θλιθερά προαισθήματα πλάκωσαν τὴν καρδιά του.

Ἡ θλίψη τοῦ Φιλίππου θά μεγάλωνε ἀκόμα περισσότερο ἀν' ἤξερε τί γίνονταν κρυφά σ' ἓνα ἀρχοντικό σπίτι, κοντὰ στὸ παλάτι του.

Στὸ σπίτι αὐτὸ κατοικοῦσε ἓνας νέος εὐγενῆς κι' ὠραιότατος, σωματοφύλακας τοῦ βασιλιά Φιλίππου. Τὸν

ἔλεγαν Πausανία. Κάποτε ὁ στρατηγός Ἀτταλός, ὁ θεῖός τῆς καινούργιας βασιλίσσας, τὸν εἶχε βρῖσει θανάσιμα. Ὁ Πausανίας ἔτρεξε στὸ βασιλιά καί ζήτησε ἐκδίκησι. Μὰ ὁ Φίλιππος πού ἀγαποῦσε τὸν Ἀτταλό γέλασε:

— Καλὰ σοῦ ἔκαμε, εἶπε.

Ὁ Πausanίας ἀπὸ τότε ξῆνα καί μόνο σκοπὸ εἶχε θέσει στὴ ζωὴ του: Νά ἐκδικηθῇ τὸ Φίλιππο πού τοῦ φέρθηκε μὲ τόση ἀδικία.

— Θά τὸν σκοτώσω! Θά τὸν σκοτώσω, ἔλεγε στοὺς φίλους του. Δὲν μπορῶ νά ζῶ ἀτιμασμένος!

Νέοι κατάσκοποι τῶν Περσῶν πού εἶχαν ἔρθει πάλι στὴν αὐλὴ τοῦ Φιλίππου καί προσπαθοῦσαν νά βροῦν τρόπο νά ἐξαφανίσουν τὸν ἐπικίντυνο αὐτὸν βασιλιά, ἔμαθαν τὸ μῖσος τοῦ Πausanίας ἐναντίον τοῦ Φιλίππου. Ἀμέσως τὸν περικύκλωσαν, ἔγιναν φίλοι του καί τοῦ ἔδιναν θάρρος νά ἐκτελέσῃ τὸ σκοπὸ του.

— Σκότωσέ τον, τοῦ ἔλεγαν. Μὴ φοβάσαι. Ἐμεῖς θά σοῦ ἔχουμε ἔτοιμα ὅλογα καί καράδια νά φύγῃς. Ὁ Μέγας βασιλιάς θά σοῦ δώσῃ γυναίκα τὴ θυγατέρα του.

Ὅταν ἔφτασε ἡ μέρα πού θά γίνονταν οἱ γάμοι τῆς θυγατέρας τοῦ Φιλίππου, ὁ Πausanίας εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασιν.

— Θά τὸν σκοτώσω, εἶπε, κι' ὅ,τι θέλει ἄς γίνῃ!

"Ἐνοῶθε τὸν ἐαυτὸ του σά θεό.

Ἐφτασε ἡ μέρα τῶν γάμων. Τὸ μεγάλο ἀμφιθέατρο ἦταν πλημμυρισμένο κόσμος. Δώδεκα λαμπρὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν στήθηκαν στὴν εἰσοδὸ τοῦ ἀμφιθεάτρου· κι' ὕστερα, τελευταία, φέραν ἓνα δέκατο τρίτο ἀγαλμα, τὸν βασιλιά Φίλιππο.

Ὁ ἥλιος εἶχε ἀνατελεῖ, ἀντιλάλησαν οἱ σάλπινγες, οἱ θεατὲς σηκώθηκαν ὄρθιοι: ἡ βασιλικὴ συνοδεία ἔμπαινε στὸ ἀμφιθέατρο.

Πρῶτος πήγαινε ὠραιός, σοβαρός, μ' ἓνα χρυσὸ στεφάνι στὰ ξανθὰ του τὰ μαλλιά ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου ὁ Ἀλέξανδρος καί πλάι του ὁ γαμπρός, ὁ βασιλιάς τῆς Ἡπείρου.

Ἐπειτα, ντυμένος ὁλόκληρη στολή, μόνος, ὁ βασιλιάς Φίλιππος.

Ὅλο τὸ ἀμφιθέατρο σείστηκε ἀπὸ τῖς ζητωκραυγές. Ὁ Φίλιππος σταμάτησε λίγο συγκινημένος. Τούτῃ ἦταν ἡ ὠραιότερη στιγμή τῆς ζωῆς του· εἶχε κατορθώσει τὸ πρῶτο μέρος τῆς μεγάλης του φιλοδοξίας: Νά ἐνώσῃ ὅλους τοὺς Ἕλληνες ὑπὸ τὴν ἀρχηγία του· σὲ λίγο θ' ἀρχίζε νά πραγματοποιήσῃ καί τὸ δεύτερο μέρος τῆς φιλοδοξίας του: Νά διαβῇ τὸν Ἑλλήσποντο καί νά λευτερώσῃ τοὺς Ἕλληνες τῆς Ἀσίας.

Ἐνοῶθε τὸν ἐαυτὸ του θριαμβευτῇ κι' εὐτυχισμένο σά θεό· γι' αὐτὸ κι' εἶχε διατάξει νά στήσουν πλάι στοὺς δώδεκα θεοὺς καί τὸ δικό του τὸ ἀγαλμα.

«Εἰμαι εὐτυχῆς» συλλογίστηκε.

Μὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνη συνέθῃ κάτι τρομαχτικό. Ἐνας νέος· πετάχτηκε μπρὸς στὸ Φίλιππο. Ἦταν ὁ Πausanίας. Καί πρὶν προφτάσῃ κανένας νά τὸν κρατήσῃ, σήκωσε τὸ σπαθί του καί τὸ βύθισε στὴν καρδιά τοῦ βασιλέα.

Ὁ Φίλιππος ἔπεσε κάτω νεκρός.

Κ ε φ. 32.

Ὅταν ἡ φοβερὴ εἶδῃς ἔφτασε στὴν πρωτεύουσα, ὁ λαὸς κλείστηκε στὰ σπίτια του τρομαγμένος. Τί θά γίνονταν τώρα; Χρόνια καί χρόνια ἔβλεπε σὲ κάθε ἀλλαγὴ βασιλείας νά χύνεται πολὺ αἷμα· πετιοῦνταν στὴ μέση πολλοὶ φιλόδοξοι πού ἤθελαν ν' ἀρπάξουν τὴν ἐξουσία. Καί σκότωναν ἀράδα ὅλους τοὺς ἀντιπάλους.

Ὁ Στέφανος εἶχε γυρίσει στὴν πρωτεύουσα μαζί μὲ τοὺς ἄλλους καί τώρα κάθονταν σπῆτι του καί διηγόταν τὴν τρομερὴ σκηνή. Ἦταν κι' αὐτὸς ἐκεῖ κοντὰ μαζί μὲ τοὺς ἄλλους αὐλικούς καί τὰ εἶδε ὅλα.

Ἐτρεξάν οἱ γειτόνισσες ν' ἀκούσουν τὸ Στέφανο. Καί πρώτῃ πρώτῃ ἡ κυρά Μέλπω, ἡ γυναίκα τοῦ καπετάν Νεάρχου, μαζί μὲ τὴν κόρη της.

Πῶς εἶχε μεγαλώσει ἡ Ἀλκα! Καί τί ὠραία πού εἶχε γίνῃ! Μελαχροινὴ

μὲ μακριὰ μαῦρα μαλλιά, μὲ ὑπερήφανο παρὰστημα. Χαιρέτησε μὲ σοβαρότητα τὸ Στέφανο καὶ στάθηκε ὀρθοί. Δὲν ἔπαιξε πιά μαζί του, δὲ γελοῦσε, εἶχε γίνῃ σωστὴ κοπέλλα καὶ ντρέπονταν.

Ἦρθαν κι' οἱ τρεῖς φιλενάδες τῆς Ἀλκας, ἡ Κλεῖω, ἡ Ἰφιγένεια κι' ἡ Ἑλένη. Αἰχμαρῖζαν νὰ μάθουν κι' αὐτὲς τί ἔγινε στὶς μεγάλες γιορτὲς τῆς Ἐδεσσοῦς καὶ πῶς ἀκριβῶς σκοτώθηκε ὁ βασιλιάς. Μὰ περισσότερο λαχτάριζαν νὰ δοῦν τὸ Στέφανο. Εἶχαν ἀκούσει πῶς εἶχε γίνῃ σωστὸ παλληκάρκι, κι' εἶχε δει τόσο καὶ τόσο ἀκολουθώντας τὸν Ἀλέξανδρο.

Μπήκαν γελαστές, μὰ ὡς εἶδαν τὸ Στέφανο σοβαρεύτηκαν.

— Καλὲ αὐτὸς ἔγινε ἄντρας σωστός! ψιθύρισε ἡ μιὰ στὴν ἄλλη καὶ τραβήχτηκαν στὴ γωνιά μαζί μὲ τὴν Ἀλκα.

Ἦρθαν κι' οἱ δυὸ πιστοὶ φίλοι τοῦ Στέφανου, ὁ Ἑρμόλαος κι' ὁ Λεωνίδας. Εἶχαν πολὺν καρπὸ νὰ τὸν δοῦν καὶ τὸν πεθύμησαν. Ὁ Λεωνίδας εἶχε γίνῃ σπουδαῖος ἀθλητὴς καὶ κανένας δὲν τὸν νικοῦσε στὸ τρέξιμο. Ὁ Ἑρμόλαος εἶχε καταπατήσῃ τὴν Ἀσσίαν καὶ Παιδόπουλας, μιὰ στρατιωτικὴ σχολὴ ἀπ' ὅπου θάβγαζαν ἀξιωματικούς.

Εἶχε πιάσει τὸ φθινόπωρο κι' ἡ μέρα ἐκείνη ἦταν πολὺ κρύα. Γιὰ νὰ τιμῇ λοιπὸν τὶς ἐπισκέψεις τῆς ἡκυρᾶ Ἑλληνικῆς εἶχε ἀνάψει τὸ μαγκάλι κι' ὅλοι καθόνταν κοντὰ νὰ ζεσταθοῦν. Ἐφῆρε καὶ ρεθίθια κι' ἀρχισαν νὰ τὰ χώνουν στὴ στάχτη καὶ νὰ τὰ ψήνουν.

Μιλοῦσε λοιπὸν ὁ Στέφανος κι' οἱ ἀκροατὲς ἔψηναν στραγάλια καὶ τραγάνιζαν.

Ἄμα ὁ Στέφανος τελείωσε τὴ διήγησί του ἡ κυρὰ Ἑλληνικὴ ἀναστέναξε:

— Καὶ τώρα, τώρα, τί θὰ γίνη; εἶπε.

— Ὁ Ἀλέξανδρος θ' ἀνεβῇ στὸ θρόνο, ἀποκρίθηκε μὲ φλογερὴ πίστι ὁ Στέφανος, καὶ θὰ πᾶμε στὴν Ἀσία.

— Τί νὰ τὴν κάμουμε τὴν Ἀσία παιδί μου; ἔκαμε ἡ κυρὰ Ἑλληνικὴ. Δὲ μὰς χωρὰ τάχα ὁ τόπος μας; Ἐγὼ στὸ σπικάκι τοῦτο εἶμαι βασιλισσα κι' οὔτε θέλω νὰ βγῶ ἔξω ἀπὸ τὸ κατώφλι μου!

Τὰ τρία ἀγόρια γέλασαν.

— Ἐμεῖς εἰμαστε ἄντρες, εἶπε ὁ Λεωνίδας, καὶ δὲ μὰς χωρὰ ὁ τόπος.

— Ἄν δὲν πᾶμε στὴν Ἀσία, εἶπε ὁ Ἑρμόλαος μὲ κωμικὸ τρόπο, θὰ πλαντάξω!

Φωνὲς ἀκούστηκαν τότε στὸ δρόμο, ζητωκραυγὲς καὶ ποδοβολητὸ ἀπὸ ἄλογα. Τ' ἀγόρια πετάχτηκαν στὴν αὐλή. Ἀνοῖξαν τὴν πόρτα, σήκωσαν τὰ χέρια τους, φώναξαν:

— Ζήτω ὁ βασιλιάς Ἀλέξανδρος!

Ὁ Ἀλέξανδρος εἶχε βγῇ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀπὸ τὸ Παλάτι περιώδευε μέσα στὴν πόλι καὶ χαιρετοῦσε τὸ λαό του.

— Στέφανε, φώναξε ὁ Λεωνίδας, δὲν εἶσαι μαζί του καὶ θὰ σὲ μαλώσει.

— Μοῦ ἔδωκε μιὰ μέρα ἀδεια, ἀποκρίθηκε ὁ Στέφανος, γιὰ νὰ δῶ τὸ σπῆτι μου.

Ἐπειτα στράφηκε στὴν Ἀλκα.

— Νὰ δῶ καὶ τὴν ἀγαπητὴ μου γειτονοπούλα, πρόσθεσε χαμογελώντας τὴν Ἀλκα!

ΤΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΠΟΣ

ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

III

Β' ΚΑΤΑΚΟΜΒΕΣ: ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΩΝ.

Οἱ κατακόμβες λοιπὸν καθ' ὅλοι τοι μεσαιῶνα παρμένον ἀγνώστες. Μοναχὸς τὸ μικρὸ «κοιμητῆριον» τοῦ Ἀγ. Σιθουανίου, στὴ μεγάλη Ἀππία ὁδὸ, ἦται γνωστὸ, κι' ἴσως ἀπὸ τὴ θείου του, ποὺ βρισκοῦνται μέσα σὲ κοιλώμα, λείγονταν (cala-cumbas) κατακόμβη. Μόλις κατὰ τὸν 18' αἰῶνα ἀρχίζουν νὰ τὶς ἐπισκεψιῶνται μνημικοὶ περιηγοί, ἱερωμένοι. Ὁ πρῶτος ποὺ τὶς μελέτησε συστηματικὰ ἦταν ὁ Ἀντώνιος Μπρόχιος (περὶ τὸ 1600). Μὲ ἀποτάβητὴν δραστηριότητα ἀνακάλυψε, ξεκαθάρισε, σχεδίασε, ἀνερεύνησε τοὺς χριστιανικοὺς αὐτοὺς ὑπόγειους λαβυρίνθους, ἔτσι ποὺ βίκαται ἀποκαλύσθηκα ὁ Κολομβός τῶν κατακόμβων. Τὸ κολοσσαῖο ὄλικο ποὺ συνεκτίσθη μετὰ σαράντα χρόνων πολυμοχλῆς ἐργασίας δημοσιεύθηκε, δύο ἔτη μετὰ τὸ θάνατό του, μὲ τὴν ὑπογραφή «Roma sotterranea» - «Υπόγεια Ρώμη» (1631). Ἀπὸ τότε ἀρχίζει μιὰ ζιτατικὴ, ὁμῶς δίχως κατὰ σύστημα, ἐξερεύνησι, ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ ἡ ἀναζητήσι καὶ λαμπραγωγία τῶν ἀπὸ καθὲ μέρος κομισιῶν ἀντικειμένων. Τέλος ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦ 19' αἰῶνα ἀρχίζει πάλιν ἡ συστηματικὴ ἐρευνα, πρῶτα μὲ τὸν Ἰωάννην de Rossi (1822-1894), ποὺ ἀρχιστὸ ἀπὸ εἰκοσι ἔτην νέος τὶς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας του καὶ τὶς ἐξηκολούθησε ἀδιάκοπα ἐπὶ μισὸ περίπου αἰῶνα. Πρῶτος αὐτοῦ καθῆριον τὴν ἀκριθεῖς τοποθεσίαν τῶν κατακόμβων, ποὺ τὶς μελέτησι ἀπὸ καθὲ ἀποφύ - ἰδίως τὶς ἐπιγραφὰς - μὲ τὴ βοήθειαν τῶν λαίων συνεισφαιρῶν καὶ ὀδοιπορικῶν τοῦ Ζ' καὶ Η' αἰῶνα, ποὺ ὡς τότε τὰ μετέωρον ἐπιτόλεια καὶ ὄχι ὡς κείμενα ποὺ μὰς παρέχουν πολὺτιμες πληροφορίες. Μὲ τὶς ἐργασίας του αὐτὲς καὶ τῶν μεθεξῆς του (Μαρκὺς, Stevenson κλπ.) καθὼς καὶ ἄλλων πολυαριθμῶν χριστιανολόγων καθοριστῆκαν πλέον ὀριστικὰ ἡ ἱστορία, οἱ χαρακτηριστὲς καὶ ἡ τέχνη τῆς ὑπόγειας Ρώμης. Μ' αὐτὲς καὶ μὲ ἄλλες κατοπινὰς ἐργασίας μελετήθηκε ἐνὰ ἀπείρατο ὄλικο ποὺ ἀρκεῖται τὸ περισσότερο στὶς κατακόμβες τῆς Ρώμης - πρὸς ἀναστασάσαι τοῦ βίου καὶ τῆς τέχνης τῶν πρώτων Χριστιανῶν, ὄλικο πολὺτιμο καὶ σημαντικὸ γιὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς Βυζαντινῆς καὶ ὁλης γενικᾶς τῆς Χριστιανικῆς τέχνης. Σὲ 3.500 π. χ. ἐπολογεῖται σημεῖρα ὅλη ἡ ἐκτασὶ ποὺ καταλαμβάνουν οἱ 60 περίπου γνωστὰς κατακόμβες τῆς Ρώμης, ὁ μιὰ ἀκτὶνα 1-3 μίλιων. Ἀν σκεψομεν λοιπὸν τὴν παντοῦ ἔκτασιν καὶ ὅτις ἔντις ὁρῶμεν, τὸ μήκος ὁλῶν αὐτῶν τῶν ὑπογείων σῶων - οἱ εὐθείαι γραμμὴ - φθάνει τὰ 1.000 περίπου χιλιόμετρα μὲ 6 ἐκατομμύρια ταφάς, ὅσαι μέσα τους ἀναπαύονται πόλι περισσότεροι, βίβλια, Χριστιανοὶ τὸν αἰῶνα ἔστω. Ἡ παλαιότερη ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐπόγνια κοιμητήρια κατακόμβη, ποὺ ἀνῆκε στὸ β' ἡμῖαι τοῦ Α' αἰῶνα, εἶναι τὸ ἀπείρατο κοιμητήριον τῆς Δομιτιλῆς, πρὸς τὴν Ἀρδιστινὴ ὁδὸ, πρὸς τὰ ΝΔ τῆς Ρώμης. Ἀνάμεσα οἱ σωρὸς ἀπὸ ἀντικείμενα ἐρεψία πρέπει νὰ ἐξηγησώμεν τὸ κεντρικὸ μέρος ποὺ ἀνήκει ὀριστικὰ στὸν Α' αἰῶνα. Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐκτασὶ ποὺ καταλαμβάνει ἐξηγείται μὲ τὴ διαδοχικὴ τῆς συνῆθει ἀπὸ ἰδιωτικοὺς τάφους, ποὺ ἀνοπτέχθηκα μὲ τὸν καιρὸ οἱ τεραστιοὶ ὑπόγειο νεκροταφεῖο. Ὅρθοι στίχοι ἀκόμα οἱ τοῖχοι τῆς διακοσμῆμένης τῆς τοῦ ποὺ τὶς στολιζοῦν ἐξαιρετικὰ ὥραις ζωγραφίαις τοῦ Α' αἰῶνα. Στὴν ἄλλη

δαρὴ τῆς Ρώμης, ἐπάνω στὴ Σαλαρία ὁδὸ, βρισκεῖται ἡ κατακόμβη τῆς Ἀγίας Πριουκίλλης, τῆς ἡμετέρας τοῦ συγχλητικῆς Πουβλίας, ποὺ εἶχε φιλοξενήσει τοὺς ἀποστόλους Πέτρο καὶ Πάυλο. Τὸ παλαιότερον τῆς μέρους, ποὺ ἀνήκει ἀσφαλῶς στὰ τέλη τοῦ Α' αἰῶνα, εἶναι τὰ δύο συστηματικὰ νεκρικὰ δοματῖα, τὰ γνωστὰ μὲ τὸ ὄνομα ἑλληνικὸ παρεκλήσιον. Στὴν κατακόμβη τῆς Ἀγ. Πριουκίλλης ἔχουμε ζωγραφίαις τοῦ Α' αἰῶνα, καθὼς καὶ τοὺς τάφους τοῦ ἐοικένου οἴκου τῶν Ἀκίλων Γαθρίωνων, κοντὰ στὴν κατακόμβη αὐτὴ βρισκοῦνται κι' ἄλλες κρύπτες ἐκίσης ἡλικίας. Μιὰ μικρὴ ὁδοιπορία πρὸς τὸ ἀνατολικὸ μέρος μὰς φέρει εἰς τὴν Ἀππία ὁδὸ. Ἀνάμεσα σὲ λαμπρὰ μαυσολεῖα, ποὺ ἀνήκουν στὰς σημερινὰς καὶ αὐτοκρατορικοὺς χρόνους, ἐπισκεπτομεν ἀνεκταρμένα τὰ Χριστιανικὰ κοιμητήρια καὶ παρεκλήσια μὲ βραχέες κρύπτες ὑπόγειας καὶ ἀμυαλλες κατακόμβες. Ἐδῶ εἶναι τὸ κοιμητήριον τῆς Ἀγ. Λουκίᾶς, ποὺ περιέχει νεκρικὰ δοματῖα διακοσμῆται μὲ τοιχογραφίας τοῦ Β' αἰῶνα. Πρὸς τὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς Ἀππίας ὁδοῦ βρισκεῖται τὸ κοιμητήριον τοῦ Πραετιξάτου, ποὺ ἀνῆκε στὸν Β' αἰῶνα οἱ κατακόμβες αὐτῆς, ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες τῆς Ρώμης, ἔχουν τετὰ κατὰ διπλάσι ὡς πρὸς τὸ σπῆτι καὶ τὴ θείου τῶν ταφῶν καὶ εἶναι τόσο καλά διακοσμῆται ποὺ σηματοῦναι τὴν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἀρχίζουν πάλιν οἱ Χριστιανοὶ νὰ κατασκευάζουν συστηματικώτερα καὶ ἐμπνεύστερα τὰ ὑπόγεια νεκροταφεῖα τους. Στὸ κοιμητήριον τοῦ Πραετιξάτου βρισκεῖται ἡ Cypria quadrata, νεκρικὸ δοματῖο (cubiculum) λαμπρὰ ἐπιτελεῖται μὲ ποὺ χρωμαῖς μαρμαρίνις τάφους. Ἀλλὰ κοιμητήρια, ἐκίσης ἀξιολογῆς, εἶναι ἡ κατακόμβη τῆς Ἀγίας Ἀγνῆς καὶ τὸ Ὀστέριον κοιμητήριον. Ἀπὸ πάλαιον πυρηνὰ τῆς κρῆτης τῆς Ἀγίας Λουκίᾶς προεργάζονται οἱ κατεπνεῖς τοῦ κοιμητηρίου τοῦ Πραετιξάτου κατακόμβες τοῦ Κελίντου, οἱ ἀποσπασματικὲς καὶ οἱ μεγαλύτερες ὁλῶν τῶν κατακόμβων. Τὸ κοιμητήριον τοῦτο εἶναι ἐξαιρετικὰ σέβαστο γιὰτι εἶναι τὸ πρῶτον κοιμητήριον τῆς ἐκκλησίας τῆς Ρώμης, ποὺ τὸ διημέθη ὁ διάκονος Κωνσταντὸς καὶ κατόπιν Πάπας (217-222), ἄλλα καὶ γιὰτι περιέχει ἐνὶ τῇ ἐκτασί μὲ ἄλλα ἀξιολογὰ μνημῖα καὶ τοὺς τάφους διακεπτοῦ Πάπας. Στὶς κατακόμβες αὐτῆς περὶ ὑφαινοῦνται κι' οἱ κρύπτες τῆς Ἀγίας Καικίλλας καὶ τοῦ Πάπα Κορηλίου (251-253), ποὺ εἶναι διακοσμῆται μὲ προσηγορητικὰς βυζαντινὰς θάφους. Ἀξιολογώμεται εἰς τὴν ἡσυχίαν κρῆτη ποὺ ἦταν τὸ μαυσολεῖον τῶν Παπῶν τοῦ Γ' αἰῶνος. Κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ εἶχαν ἀρχίσαι νὰ κελίζονται πάλιν οἱ κατακόμβες καὶ ἄλλα πολυαριθμὰ κτιστῶν καὶ αἰθέρια, ἀκέρη καὶ τοικίαινα παρεκλήσια, νεκρικὰ δοματῖα κ. ἀ. Ὅμως ὁμῶς ἀρχίζουν καὶ οἱ διωγμοὶ (κατὰ τὰ μέσα τοῦ Γ' αἰῶνα) ποὺ παραλύουν τὴν ὁρμήν αὐτὴ ἀναπτέει. Μὲ τὴν ὁρμὴν τῆς ἑκκλησίας, κατὰ τὸν Δ' αἰῶνα, οἱ Παπὰ ἐπισκεπτοῦν καὶ διακοσμῶναι τὰ κοιμητήρια τῆς Ρώμης, καὶ ἰδίως ὁ Ἀρσένιος (316-384) ποὺ τὰ ἐξωρῶναι ποικετικῶς, ἐξαιρετικὰ δὲ τὴν παπικὴν κρῆτη, ποὺ τὴ διακοσμῶναι μὲ νέες τοιχογραφίας, μὲ ἐπιτάφους ἀπὸ ποικίλων μαρμάρων καὶ κίονες. Αὐτὰ εἶναι τὰ κυριώτερα μνημῖα τῶν κατακόμβων τῆς Ρώμης ἀνῆκεν οἱς ὁποῖς τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν οἱ κατακόμβες τῆς Δομιτιλῆς καὶ τοῦ Κελίντου ποὺ ὁλοῖνα μεγαλύνοντες κατασκευάζονται κατὰ τὸν Γ' αἰῶνα σωστῶς νεκροπολίτεως.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

Ἡ Ἀλκα κοκκίνισε καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια.

Ὁ Στέφανος ἔξεπασσε στὰ γέλια.

— Τί ἔγινε τὸ ἀγριοκάτσιον ποὺ ὅλο φώναζε καὶ μὲ περιγελοῦσε τώρα καὶ λίγα χρόνια; Μὰ πιά οὔτε σηκώνει τὰ μάτια νὰ μὲ δῇ.

Οἱ τρεῖς φιλενάδες κοίταζαν τὴν Ἀλκα καὶ ξεκαρδίστηκαν στὰ γέλια.

— Ἄμα φύγει, εἶπε ἡ Κλεῖω στὸ Στέφανο, θ' ἀρχίσουμε νὰ σὲ περιγελοῦμε πάλι, ἔννοια σου!

Ὁ Λεωνίδας στράφηκε στὴν Ἑλένη:

— Τί γίνεται ἡ περίφημη Ἀθήνα

σου; τῆς κάνει. Πᾶνε τὰ μεγαλεῖα! Τὰ μάγουλα τῆς Ἑλένης ἔδωσαν φωτιές.

— Ἡ Ἀθήνα εἶναι ἀθάνατη! ἀποκρίθηκε. Τί εἶναι ἡ Πέλλα μπροστὰ τῆς; Χωριό!

— Τὸ χωριὸ αὐτὸ, εἶπε ὁ Ἑρμόλαος, κι' ἡ φωνὴ του ἦταν λιγάκι θυμωμένη. Ἐβαλε κάτω τὴν κομοζόκουσση Ἀθήνα.

Ἡ Ἑλένη ἔκαμε ν' ἀπαντήσῃ, μὰ ὁ Στέφανος μῆκε στὴ μέση.

(Ἀκολουθεῖ)

1227

Ο ΦΑΙΝΙΣΜΟΣ

Όταν πήγε στον απόμερο κι' απομακρυσμένο συνοικισμό νά ιδρύση όποτομέα, βρήκε μεγάλες δυσκολίες. Ό δάσκαλος, πού τόν είχε βοηθήσει νά βρῇ και νά νοικιάση ένα κατάλληλο γραφείο, τού έξηγοῦσε στενοχωρημένος γιατί τὰ παιδιά, μ' όλες τις συστάσεις τῶν δασκάλων, έδειχναν άπροθυμία κι' άδιαφορία νά έγγραφούν στην Όργάνωση. Ήταν τόσο άτίθασα και κακομαθημένα! Όσα άπ' αὐτά είχαν βγῇ από τό σχολείο, γύριζαν τεμπέλικα κι' άνεργα μέσα στό σινοικισμό. Κι' όσα πάλι ήταν άκόμη μαθηταί, πήγαιναν στό σχολείο μόνο όταν τούς κάπνιζε.

— Κι' οί γονιοί τους; ρώτησε ό όποτομέαρχης.

— Μά έδω ίσα-ίσα είναι ή βάσι τού κακού. Δέν μπορείτε νά φαντασῆτε την άδιαφορία τους, την άκηρία τους. Θά έχετε βέβαια προσέξει την άθλια κατάσταση τῶν δρόμων και τῶν σπιτιῶν, τούς βούρκους, τούς βόθρους, τὰ πεταμένα σκουπίδια. Όλα αὐτά δείχνουν πρό πάντων την έσωτερική κακομοιρία τῶν ανθρώπων. Πῶς μπορούσαν νά γίνουν καλύτερα τὰ παιδιά τους;

Έκείνη τη στιγμή θόρυβος, φωνές και κλάματα άνακατωμένα άκούστηκαν στό δρόμο. Ό όποτομέαρχης κι' ό δάσκαλος βγήκαν στην πόρτα. Μερικά παιδιά είχαν έρθει στό χέρι και χτυπιῶνταν. Τό ένα, τό μεγαλύτερο, τὰ είχε βάλει με τ' άλλα και τὰ γρονθοκοποῦσε άλύπητα· μά κι' εκείνα, τό ένα με τὰ χέρια, τό άλλο με μιά σχολική ρίγα, τό τρίτο με πέτρες, χτυποῦσαν τό πρώτο. "Ενα άλλο ήταν κι' άλλας έκτός μάχης κι' έκλαιε καθισμένο παρακάτω σέ μιά πέτρα, κρατῶντας τό κτυπημένο μάγουλό του.

— Ό Μάγκας! είπε ό δάσκαλος. Ό χειρότερος άπ' όλους! Και τό αντίθετο ό άλλος, αὐτός πού κλαίει.

Πῆγε κοντά του, τόν πήρε από τό χέρι και τόν έφερε στην είσοδο τού όποτομέα.

— Είσαι κτυπημένος, Νίκο; Πάλι αὐτός ό άλλης ε; Μά τί συνέβη;

Ό Νίκος διηγῆθηκε με κλαμένη φωνή πῶς ό Μάγκας πήγε νά τού πάρη τό μελανοδοχείο του, κι' έπειδή αὐτός δέν τού τό άφῆκε, άρχισε νά τόν χτυπᾷ κι' έτσι τσακώθηκαν. Μά ένῶ ό Νίκος διηγῶταν, ό θόρυβος έαφνικά σταμάτησε, μιά φωνή «ό χωροφύλακας!» άκούστηκε κι' ό Μάγκας δοκίμασε νά τό στρίψει. Μά ό χωροφύλακας τόν πρόλαβε και τόν κράτησε σφιχτά από τό μπράτσο. Ήταν ένα γερό, καλοδεμένο παιδί, δεκάξη-δεκαεφτά χρονῶν, με άδρά κι' έντονα χαρακτηριστικά, με φλογερά μαῦσα μάτια, κακοντυμένο, χωρίς σακκάκι, με πουκάμισο ξεκούμπωτο, πού έδειχνε τό πλατό και γεμάτο στήθος του, πού έπείτα από τόν καυγά, έξακο-

λουθοῦσε ν' άνασαινη δυνατά και γρήγορα.

— Και τώρα πάμε μέσα, παλληκάρά μου! τού λέει ό χωροφύλακας.

— Δέν πάω! Κάνει εκείνος και προσπαθεῖ νά τού ξεφύγῃ.

Ό όποτομέαρχης έπλησίισε.

— Είμαι ό όποτομέαρχης της Ε.Ο.Ν., κύριε χωροφύλακα, και σᾶς παρακαλῶ νά μου άφήσετε τό παιδί. Άνήκει στην Όργάνωσή μας, και θά κανονίσω έγώ τό ζήτημα.

Ό χωροφύλακας τόν κοίταξε μ' άπορία και δυσπιστία.

— Σᾶς τόν άρήνω, είπε, μά δε θά κάμετε τίποτε. Δέν τόν ξέρετε. Θά μου τόν στείλετε άργότερα ό ίδιος. Σέ λίγο, μέσα στό δωμάτιο, ό όποτομέαρχης άρχισε την άνάκρισι:

— Πῶς σέ λένε, παιδί μου;

— Μάγκας! Φώναζαν άπ' όλες τις μεριές τὰ παιδιά.

— Δέν σᾶς ρώτησα έσᾶς, είπε αὐστηρά ό όποτομέαρχης. Έσένα ρωτῶ, παιδί μου. Τ' όνομά σου;

— Παυλῆς! Είπε θυμωμένος.

— Άκουσε, Παυλῆ. Μιά και χρειάζομαι μελάνη, γιατί δε ζητοῦσες από τό Νίκο νά σοῦ δώσῃ, παρά πήγες νά πάρης μοναχός σου;

— Γιατί έτσι! Άπάντησε εκείνος άπότομα και τραχιά.

— Ό Νίκος είναι βέβαιος πῶς θά σοῦ έδινε. Ός τόσο, τώρα πού έχουμε και τόν όποτομέα μας, όλα αὐτά θά λείψουν. Όλοι έδω μέσα θά βοηθοῦμε ό ένας τόν άλλο.

— Δέ με νοιάζει!

— Ό,τι θά είναι έδω μέσα, θά είναι κοινά πράματα. Θ' άνήκουν σέ όλους μας. Δέν είμαστε όλοι μιά Όργάνωση;

— Δέν ξέρω! Δέ με νοιάζει!

— Κι' ᾄσε νά δῆς τί ώραία πού θά τὰ σιάξουμε και τί καλά πού θά πε-

ράσουμε. Τό βραδάκι θά σέ περιμένω έδῶ, Παυλῆ, νά με βοηθήσης πού θάρθουν τὰ πράματα, νά τὰ ταχτοποιήσουμε.

— Δέν έρχομαι!

...

Κι' όμως τό βραδάκι ό Παυλῆς ἤρθε. Πέρασε μιά-δυό φορές Έξω από την πόρτα, τόχα τυχαία κι' άδιάφορα, μά στό τέλος στάθηκε. Έβλεπε με περιέργεια τὰ πράματα, πού είχε φέρεи ό όποτομέαρχης. Ένα μεγάλο γραφείο, πολλές καρέκλες, μερικά κάδρα, ένα ρουλό από εἰκόνες, κάτι δέματα τυλιγμένα σέ χαρτιά, και στή γωνιά ένα δρόβιο έπιπλο σάν ντουλαπάκι. Χωρίς νά μπῇ μέσα, τῶδεξε από μακριά με τό χέρι και φώναξε:

— Γραμμόφωνο είναι;

Ό όποτομέαρχης, πού τόν είχε άντιληφθῇ από την άρχή, μά έκανε πῶς δέν τόν είδε, σήκωσε τό κεφάλι.

— Ά, έσύ είσαι, Παυλῆ; Ραδιόφωνο είναι, δέν τό ξέρεις; Έλα μέσα.

Μπήκε με βήματα άργά, περιεργάστηκε τό ραδιόφωνο, έρριξε μιά ματιά σ' άλλα πράματα και στάθηκε άκίνητος κι' άδιάφορος. Ό όποτομέαρχης, πού είχε ξετυλίξει στό άναμεταξύ κάποιο πακέτο, πήρε ένα μικρό β.δ.ωτό μελανοδοχείο και τό τῶδωσε.

— Αὐτό είναι δικό σου, Παυλῆ.

— Δικό μου; Γιατί; Έκανε εκείνος μ' άπορία.

— Σοῦ τό χαρίζει ή Όργάνωση.

— Έμένα; Ρώτησε με μάτια γεμάτα έκπληξι και δυσπιστία. Κι' είναι καινούργιο;

— Βέβαια είναι καινούργιο. Δέν τό βλέπεις; Πάρτο!

— Εγώ; Καλά. Δῶσε το!

Και παίρνοντάς το μ' ένα βίαιο κίνημα, τῶκυψε με μιάς στην τόση πού πανταλονιού του. Καί σέ λίγο άρχισε νά βοηθά σιωπηλός τόν όποτομέαρχη στό ξετύλιγμα τῶν πακέτων.

Ξαφνικά έμπηξε μιά φωνή θασυμασμού. Είχε ξετυλίξει τρεῖς ώραίες ταινίες εξαρτούσεις με πλατείες ζῶνες.

— Τί ώραίες! Μουμούρισε.

— Είναι γιά τούς τρεῖς βαθμοφόρους, πού θά κάνω αύριο, είπε ό όποτομέαρχης. Κυριακή δέν είναι αύριο; Θάχουμε συγκέντρωσι και θά διορίσω τούς βαθμοφόρους. Νά, έδῶ είναι κι' οί στολές τους.

Ό Παυλῆς κατσούφισε. Τὰ φλογερά του μάτια σκοτεινίασαν κι' έμεινε σιωπηλός. Ό όποτομέαρχης χαμογελοῦσε κρυφά.

Σέ λίγο ἤρθε κι' ό Νίκος μαζί μ' άλλα παιδιά. Στην άρχή κοιταζαν τὰ καινούργια πράματα με περιέργεια, χωρίς νά κάνουν τίποτε. Κάποιο κρατοῦσε ένα κομμάτι ψωμί κι' έτρωγε· ένα άλλο μασοῦσε πασατέμπο κι' έφτυνε τὰ φλούδια καταγῆς· κάποιο άλλο, π.ό μεγάλο και με πιό πολύ «άερα» (τῶλεσαν Παναγῆ), οιογοφύ-

*Ήταν γερό, καλοδεμένο παιδί.

ριζε περπατώντας μέσα στο δωμάτιο με τὰ χέρια στις τσέπες· κι' όλα μαζί μιλούσαν φωναχτά, άστειεύονταν, πειραζόνταν. 'Ο ύποτομεάρχης, σιωπηλός, άρχισε νά ξεχωρίζη και νά βάζη στη θέσι τους τὰ πράματα. 'Ο Νίκος κι' ο Παυλῆς τὸν βοηθοῦσαν· σὲ λίγο, κεντημένος, φαίνεται, σὸ φιλότιμο κι' ο Παναγῆς, άρχισε νά βοηθάη κι' αὐτός· καί σιγά-σιγά όλα τὰ παιδιά δόθηκαν στή δουλειά. 'Εργάστηκαν άρκετὴ ώρα, ὅσο νά κρεμάσουν τὰ κάδρα, νά κολλήσουν στοὺς τοίχους τίς εικόνες, νά ταχτοποιήσουν τὸ γραφεῖο, νά σκουπίσουν καί νά ξεκοκκίσουν. 'Ο ύποτομεάρχης ἔβαλε σὸ τέλος καί τὸ ραδιόφωνο καί τὸ δωμάτιο γέμισε ἀπὸ ἦχους μουσικῆς καί φωνῆς χαρᾶς.

Όταν ἀργότερα ἑτοιμάστηκε νά φύγῃ, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἓνα κλειδί καί τῶσσε στὸν Παυλῆ.

— Κράτα το, Παυλῆ. Εἶναι τὸ δεύτερο κλειδί τῆς πόρτας, ποὺ θά τῶς εἰς. Αὐριο θ' ἀνοίξης νωρίς καί θά ἐπιθλέψῃς στή συγκέντρωσι, ὅσο νάρθῃ κι' ἐγώ.

Ἔγινε βαθεῖα σιωπῇ. Ὅλα τὰ παιδιά, κατάπληχτα, κοίταζαν μιά τὸν ύποτομεάρχη, μιά τὸν Παυλῆ, σάν νά μὴν εἶχαν καταλάβει τί ἄκουσαν, σάν ν' ἀνησυχούσαν γιὰ κάτι ποὺ γινόταν, περίεργο κι' ἐπικίνδυνο. 'Ο Παυλῆς, ἀπορώντας κι' ὁ ἴδιος, γύρισε ἀργά, δειλά τὸ κεφάλι καί τοὺς κοίταζε ὁλοὺς γύρω.

— Ἐλα λοιπόν, πάρτο! Δὲν ἄκουσες τί σοὺ εἶπα;

Καί τοῦ ἔβαλε τὸ κλειδί σὸ χέρι. Κύριε!... μουρμούρισε ὁ Νίκος.

Κι' ὁ Παναγῆς εἰρωνικά: «'Ο Μάγκας»!

Μά ὁ ύποτομεάρχης, σάν νά μὴν ἄκουσε τίποτε, τοὺς χαϊρέτησε, τοὺς ἔκαμε μερικὲς συστάσεις γι' αὐριο, κι' ἔφυγε. Ὑστερα, σιγά σιγά, ὁ ἓνας ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἔφυγαν ὅλοι, ἀθόρυβα, σιωπηλά. Τελευταῖος ὁ Παναγῆς, ρίχνοντας μιά περιφρονητικὴ ματιά στὸν Παυλῆ καί γελώντας πειραχτικά. Κι' ὁ Παυλῆς ὁ Μάγκας ἔμεινε μόνος, κοιτάζοντας ἑλαιομένους τὰ καινούργια ἐπιπλά καί τὰ πράματα, κρατώντας ἀκόμα τὸ κλειδί σὸ χέρι του, ἀναποφάσιτος καί ταραγμένος.

...

Τὴν ἄλλη μέρα, στὴ συγκέντρωσι, εἶχαν μαζευτῇ πολλὰ παιδιά. Εἶχε μαθευτῇ πὼς ὁ ύποτομεάρχης ἔφερε καινούργια πράματα καί ραδιόφωνο, καί τὰ παιδιά ἔτρεξαν νά δοῦν. Τὰ περισσότερα, μ' ὅλο ποὺ ἦταν Κυριακῇ, ἦταν κακοντυμένα, ἀκέντητα, ἀπεριποίητα. Φώναζαν, κοροϊδεύαν, πειράζονταν. 'Ο Παυλῆς, σοβαρὸς καί σιωπηλός, στεκόταν στὴ γωνιά, κοντὰ σὸ γραφεῖο. Πολλοὶ τὸν χαϊρετοῦσαν: «Γεια σου, Μάγκας!» 'Ο Παναγῆς τοῦ φώναζε: «Νά μᾶς ζήσης, κλειδοκράτορα!» Κι' ὅλοι τὸν πείραζαν: «Πᾶνε τὰ πράματα, μωρὲ παιδιά! Κλάψτε τα! Καί νά μὴν ἦταν τοῦλάχιστο καινούργια; Θέλουμε κι' ἐμεῖς, Μάγκας! Ὅχι ὅλα δικά σου!» Μά ἐκεῖνος ἔξακολουθοῦσε νά μένη σιωπηλός καί συλλογισμένος. Ξαφνικά μῆγει μιά δυνατὴ φωνή:

— Νά τὸ ξέρετε, ὅποιος ἀγγιξῇ τίποτε, θά τὸν σπάσω σὸ ξύλο! Ξηγημένα πράματα!

Ἐνα δυνατό χαχανητὸ γέμισε τὸ

δωμάτιο, μὰ ὁ Παυλῆς, ξεκολλώντας ἀπὸ τὴ γωνιά του, προχώρησε τόσο ἄγριος κι' ἀπειλητικός, ποὺ ὅλοι σάπασαν μὲ μῖα. Κι' ἔτσι σιωπηλοὺς τοὺς βρῆκε ὁ ύποτομεάρχης, ποὺ μῆκε ἐκείνη τὴ στιγμή.

Τοὺς ἐπαίνεσε γιὰ τὴν ἡσυχία τους, τοὺς εἶπε λίγα λόγια γιὰ τὴν τάξι καί τὴν πειθαρχία, τοὺς ἔβαλε καί τραγοῦδησαν τὸν ὕμνο τῆς Νεολαίας, ἄνοιξε τὸ ραδιόφωνο κι' ἄκουσαν ἀπὸ τὸν σταθμὸ τῆς Νεολαίας ὠραία μουσικὴ κι' ὠραία λόγια. Ὑστερα τοὺς πῆρε κι' ἔκαμαν ἓναν μικρὸ περίπατο, καί δείχνοντας τὰ γάλια τῶν δρόμων, τοὺς μίλησε γιὰ καθαριότητα, ὕγιεινὴ καί κοινωνικὴ πρόνοια. Στὸ ἀναμεταξύ μερικά ἀπὸ τὰ παιδιά ἔξεκωσαν κι' ἔφυγαν ἀπὸ διπλανοὺς δρόμους, ἄλλα κουβέντιαζαν καί γελούσαν, χωρὶς νά προσέχουν στὰ λόγια τοῦ ύποτομεάρχῃ, καί μερικά ἄλλα, μαζί μὲ τὸν Παναγῆ, άρχισαν νά πετροβολοῦν κάτι κόττες, ποὺ ἔβοσκαν στὰ σκουπίδια μῖας μικρῆς πλατείας. 'Ο Νίκος, ποὺ περπατοῦσε πάντα δίπλα στὸν ύποτομεάρχη, δοκίμασε νά τοὺς συγ-

Σὲ μιά στιγμή τὰ παιδιά ἔγιναν μιά μάζα.

κρατήσῃ, μὰ τοῦ κάκου. Ἡ ομάδα άρχισε νά διαλύεται, ὅταν ξαφνικά ὁ Παυλῆς, ποὺ ἀκολουθοῦσε σιωπηλός, ἔξατόμισε μιά βριασιά κι' ὤρμησε κατὰ πάνω τους.

— Ποὺ πάτε, μωρέ; Θά σᾶς τσακίσω τὰ κόκκαλα! Ἐδῶ θά μείνετε! Καί σκαμὸς!

Λίγο ἀκόμα καί θάναθε καυγάς. Μά ὁ ύποτομεάρχης πλησίασε τὸν Παυλῆ καί χτυπώντας τὸν χαϊδευτικά στὴν πλάτη, τοῦ εἶπε πὼς δὲν πρέπει νά φέρνεται ἔτσι ἀπότομα καί σκληρά στοὺς συναγωνιστές του, πὼς μὲ τὸν καλὸ τρόπο καί τίς σωστὲς συμβουλές τὰ παιδιά καταλαβαίνουν καλύτερα καί συμμορφώνονται, καί τοὺς παρακάλεσε νά γυρίσουν ὅλοι στὸν ύποτομέα, ποὺ εἶχε κάτι νά τοὺς ἀνακοινώσῃ.

Όταν σὲ λίγο βρέθηκαν συγκεντρωμένοι στὸν ύποτομέα, ὁ ύποτομεάρχης τοὺς μίλησε καί πάλι γιὰ καθαριότητα, ὕγιεινὴ καί κοινωνικὴ πειθαρχία. Ἐκεῖνος εἶπε πὼς πρέπει νά βάλουν καί στὸν ύποτομέα τοὺς τὴν τάξι ποὺ πρέπει.

— Γι' αὐτὸ, εἶπε, θά ὀρίσω σήμερα

τρεῖς βαθμοφόρους, καί σιγά-σιγά, ὅσο γινόμεστε πὺ πολλοὶ κι' ἐρχόμεστε κι' ἐργαζόμεστε τακτικά, κι' οἱ σημερινοὶ βαθμοφόροι θά προχωρήσουν καί θά γίνουν κι' ἄλλοι, ὅσοι θά φανοῦν καλοὶ κι' ἀῖοι. Σήμερα λοιπόν ὀρίζω τρεῖς βαθμοφόρους: δυὸ ἐνωμοτάρχες, ποὺ θά εἶναι ὁ Παναγῆς κι' ὁ Νίκος, καί ἓναν ὁμαδάρχη, τὸν Παυλῆ, ποὺ θάναί καί ὑπασπιστῆς μου.

Μουρμουρητὸ ἀπορίας κι' ἀποδοκιμασίας ἀκούστηκε ἀπὸ τὴ μάζα τῶν παιδιῶν. Μά ὁ ύποτομεάρχης ἔκαμε πὼς δὲν πρόσεξε κι' ἔξακολούθησε:

— Αὐτὰ λοιπόν γιὰ τοὺς βαθμοφόρους. Ἡ Ὀργάνωσι ὅμως δὲν ἔῤῥασε καί σᾶς τοὺς ἄλλους, γιὰτί ὅλα τὰ μέλη τῆς εἶναι γι' αὐτὴν τὸ ἴδιο. Γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι νά κάμῃ σὲ ὅλους σᾶς στολές.

Φωνῆς χαρᾶς, χειροκροτήματα, σφύριγματα γέμισαν τὸ δωμάτιο.

— Καί τώρα, Παυλῆ, φέρε τίς στολές καί τίς ἑξαρτήσεις γιὰ τοὺς βαθμοφόρους.

Ὁ Παυλῆς, ποὺ εἶχε μείνει ὅλη τὴν ώρα σιωπηλός καί ταραγμένος, κοίταξε γιὰ μιά στιγμή τὸν ύποτομεάρχη σά ἑλαιομένος, σά νά μὴν εἶχε καταλάβει τί τοῦ εἶπε.

— Τίς στολές, Παυλῆ, τίς στολές καί τίς ἑξαρτήσεις!

Ὁ Παυλῆς προχώρησε, πῆγε στὴ γωνιά, ἔβγαξε κάτι δέματα, γύρισε σὸ γραφεῖο, πῆγε σὸ παράθυρο, κοίταξε κάποια ἄλλα πράματα, ξαναγύρισε. Ἦταν κατάχλωμος.

— Δὲν εἶναι! εἶπε.

Μονομιάς μιά δυνατῇ, άγρια βοήθεια:

— Τάκλεψε! Τάκλεψε, κύριε! Ἔτσι εἶναι αὐτός! Κλέφτης! Τάκλεψε!

Ὁ Παυλῆς ἔμεινε λίγες στιγμὲς ἀκίνητος, χαμένος, μὰ ξαφνικά ἔγινε κατακόκκινος, τὰ μάτια του γέμισαν σπῆδες κι' ὤρμησε πάνω στοὺς ἄλλους. Σὲ μιά στιγμή ὅλα τὰ παιδιά ἔγιναν μιά μάζα, ποὺ στριφογύριζε, χτυπιώταν, φώναζε καί βογγοῦσε. Ξεχώριζαν μονάχα τὰ χέρια, ποὺ ὤψωνονταν κι' ἐπεφταν ὀρμητικά σὲ κεφάλια καί σὲ κορμιά, συμπλέκονταν μεταξὺ τους, τραβοῦσαν μαλλιά, ἔσχιζαν ρούχα. Ὑπόκωφα κτυπήματα, φωνῆς πόνου καί πείσματος, βλαστήμιες καί βρισιές γέμισαν τὸ δωμάτιο.

Ὁ ύποτομεάρχης παρακολουθοῦσε τὴ σκηνὴ ἄφωνος κι' ἀκίνητος. Μά σιγά-σιγά ὁ θόρυβος λιγόστευε, τὰ χέρια ἀπονοῦσαν, ἡ μάζα ἀραιώνε, τὰ παιδιά ἀποτραβιζόνταν ἓνα-ἓνα, ὥστε σὸ τέλος στάθηκαν ὅλα χωρισμένα, λαγυρισμένα, κόκκινα, μὲ μὲν ἄναστασμένα, μὲ ρούχα ἑσπασμένα, σκαπτά. Ὁ Παυλῆς, πὸ πολὺ ἀπ' ὅλους ἀναστατωμένος, ταραγμένος, πλησίασε τὸν ύποτομεάρχη κι' ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ κλειδί.

— Νά! Πάρτο!

Μά ὁ ύποτομεάρχης ἔπασσε τὸ μπράτσο του καί τοῖπε:

Κράτα το, Παυλῆ. Γιὰτί νά μοῦ τὸ γύρισε. Ὅχι τὸ κρατάω, πὼς πῆρες τὰ πράματα. Καί λυποῦμαι ποὺ βρέθηκαν μερικὸι νά παρεξηγήσουν καί νά προσβάλουν ἓνα συναγωνιστῆ τους.

(Τὸ τέλος στο παραπέρα)

Μιλῆς Νικολαΐδης

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

16. (Συνέχεια)

— Τώρα για ν' άνησυχήση τόσο ό παρακοιμώμενος και νά λήη πώς ή ύπηρεσία πού άναθέτει στό Δημήτρη είναι τόσο σπουδαία ώστε παραθγάνει κάθε άλλη, τί σημαίνει; Βγάλε μόνάχος σου ένα συμπέρασμα.

— Έχετε δίκιο, παραδέχτηκε ό Μιχαήλ.

— Έγώ όμως έχω μιά άπορία, είπε ό Γρηγόρης σκεπτικός.

— Ν' άκούσουμε.

— Ό Ίωσήφ Βρίγγας, τό δεξί χέρι της αυτοκρατορίας, έχει τόση έλλειψη από άνθρωπους άφωσιωμένους;

— Αυτό δέν είναι και τόσο τιμητικό για τό Δημήτρη.

— Καθόλου, άπάντησε σοβαρά ό Γρηγόρης, μά σκέψου και σύ. Συναντά έναν αξιωματικό τολμηρό, γενναίο βέβαια, δοκιμασμένο αν θέλης άκόμα, μά πού τόν βλέπει για πρώτη φορά... Κι όμως δέ διατάζει καθόλου νά του έμπιστευτή μιά ύπόθεση άπ' όπου κρέμεται ίσως ή σωτηρία του.

— Αλήθεια, παραδέχτηκε ό Δημήτρης. Αυτό είναι λιγάκι περίεργο.

— Μοῦ φαίνεται, φώναξε ό Μιχαήλ, πώς έσεις εϊστε άκόμη πιό περίεργοι. Αντί νά τόν ευχαριστήσετε για τήν τιμή πού μάς κάνει κάθεστε και σκέφτεστε γιατί μάς κάνει αυτή τήν τιμή.

— Μπορεί νάης δίκιο, παραδέχτηκε ό Γρηγόρης, μά...

— Υπάρχει μά;

— Καί βέβαια. Όταν περπατάς σ' ένα βαλτότοπο πρέπει νά προσέχης στό κάθε σου βήμα και τότε μονάχα νά προχωράς, όταν δοκιμάσης πριν τό μέρος πού θά πατήσης. Ός τόσο έδω έχουμε μιά διαταγή πού πρέπει νά τήν εκτελέσουμε. Μά τή βοήθεια του Θεού λοιπόν...

— Αυτό λέω κι' έγώ, παρατήρησε ό Δημήτρης. Ένα πράμα είναι βέβαιο, πώς αν πετύχουμε θά προσφέρουμε μεγάλη ύπηρεσία στον παρακοιμώμενο. — Και στον Αυτοκράτορα και στους Φωκάδες.

— Γιατί στους Φωκάδες; ρώτησε ό Μιχαήλ.

— Γιατί αν ή συνωμοσία αυτή της Αύγουστας Έλένης πάη μπροστά, θ' ακολουθήσουν πολλές άλλες και στό παλάτι και στό στρατό. Η έκστρατεία της Κρήτης δίχως άλλο θ' άναβληθί κι' αν γίνη κάποτε, τότε πιά δέ θά τήν άναθέσουν βέβαια στό Νικηφόρο ή τό Λέοντα πού είναι φίλοι του Βρίγγα. Καταλαβαίνεις τώρα.

— Μά τότε λοιπόν τί καθόμαστε;

— Σωστά, άς καταστρώσουμε τό σχέδιό μας.

Για μιά στιγμή σωπάσανε και οι τρεις σκεπτικοί.

Τό σχέδιο παρουσίαζε πολλές δυσκολίες, καθώς είχε πη κι' ό Βρίγγας. Αν μπορούσαν βέβαια νά σταθούν στην πόρτα νά σταματοῦν κάθε λεκτίκιο και νά εξακριβώνουν ποιός είναι ό έπισκέπτης...

Μά ούτε λόγος νά γίνεται για κάτι τέτοιο. Έπειτα και οι συνωμότες βέβαια θά έχουν πάρει τά μέτρα τους... Κάποιοι δικοί τους θά τριγυρίζουν στα περίχωρα και θά παρακολουθούν κάθε ύποπτη κίνηση. Και μονάχα ή παρουσία τριών αξιωματικών θά τους έκανε νά ύποπτευθούν πώς κάτι τρέχει.

Νά μπουν μέσα των άδυνάτων άδύνατο.

— Έχω μιά ιδέα, είπε πρώτος ό Μιχαήλ.

— Ν' άκούσουμε.

— Αφού έμεις δέν μπορούμε νά περάσουμε από τήν πόρτα του Πετρίου, νά βρούμε συντρόφους πού μπορούνε.

Δηλαδή:

— Η μητέρα μου λόγου χάρη... Τι λέτε;

— Καλή κι' άξια ή άρχόντισσα Χρυσοδέργανια, είπε ό Γρηγόρης, μά...

— Ευπρός, τελείωσε τή σκέψη σου.

— Είναι πολύ... Έχω τή γνώμη πώς δέν κάνει για κατάσκοπος νά. Σε κάποια φίλη της θά τό έμπιστευτή και κείνη σέ άλλη... Οι γυναίκες δέν κρατάνε μυστικό. Υστερα δέν μπορεί νά προσποιηθί. Δείχνει τά αισθήματά της... Και μιά ματιά μόνο νά της ρίξης καταλαβαίνεις τί σκέφτεται.

— Έτσι είναι, βεβαίωσε ό Δημήτρης.

— Αχ, νά είχαμε δώ πέρα τή Ναυό! είπε ό Μιχαήλ.

Τό δνομα αυτό έρριξε μιά στιγμή τό Γρηγόρη σέ όνειροπόληση... μά εϋτὺς μ' ένα κίνημα του κεφαλιού παραμέρισε, θαρρείς, μιά χαριτωμένη έπίσκεψη πού ήρθε σέ άπρεπη ώρα.

— Έλα, άς είμαστε πρακτικοί. Τό ένα είχαμε δέ μάς ώφελει σέ τίποτα. Ας δοῦμε τί έχουμε και πώς μπορούμε καλύτερα νά τό μεταχειριστοῦμε.

— Άλλη ιδέα! φώναξε ό Μιχαήλ.

— Ξέρω τί θά πής, τόν έκοψε ό Δημήτρης. Νά ντυθί κάποιος από μάς γυναίκα...

— Δέν είμαι τόσο άνόητος, όσο φαντάζεσαι. Οὔτε τό υπόδι μας οὔτε τά

μουτρα μας θά μάς βοηθήσουν σέ μιά τέτοια δουλειά... Και ιδιαίτέρως μάλιστα ευένα. Κάτι άλλο.

— Λέγε χωρίς νά χάνουμε καιρό.

— Έξω από τό μοναστήρι κάθονται ένα σωρό ζητιάνοι. Οι κυράδες έχουν συνήθεια κι' όταν μπαίνουν κι' όταν φεύγουν νά τούς έλεϋνε... Κάποτε μάλιστα βρέθηκα σ' έναν καυγά πού άναψε μεταξύ τους, μά όλο πού έχουν σωματείο, κι' έγινε άνάγκη νά μπουν οι δημόσιοι μαγκλαβίτες στη μέση για νά τούς χωρίσουν. Έκεί νάβλεπες κουτσούς πού κατέβαζαν τ' άστέρια μέ κλωτσιές και τυφλούς πού έδιναν τις πιό πετυχημένες γροθιές. Ας είναι. Λοιπόν, αν οικονομούσαμε τίποτα κουρέλια και χωνόμαστε εκεί άνάμεσά τους... Τι λέτε;

— Η ιδέα σου είναι περίφημη.

— Και θά τή βάλουμε αύριο κιόλας σ' ένέργεια, συμφώνησε κι' ό Δημήτρης ένθουσιασμένος.

— Μονάχα πού έχω νά προσθέσω κάτι. Οι δύο νά πάνε στό μοναστήρι του Πετρίου, ό τρίτος, έγώ ή ό Δημήτρης, νά καθίση έξω από τό άρχοντικό του Βασιλείου, του άδελφου της Αύγουστας Έλένης. Αυτός είναι σίγουρα άνακατεμένος στή συνωμοσία, αν οι πληροφορίες πού έδωσαν στό Βρίγγα βγουν αληθινές. Γιατί ποιός άλλος έχει περισσότερους λόγους νά είναι δυσαρστημένος μέ τήν κατάσταση;

— Και ποιός περισσότερο έχει νά ώφεληθί αν αλλάξη, πρόσθεσε ό Δημήτρης.

— Απομένει τώρα νά σκεφτοῦμε πώς θά οικονομήσουμε τ' άπαραίτητα κουρέλια για τή μεταμόρφωσή μας, παρατήρησε ό Γρηγόρης.

— Γι' αυτό σκάζεις; ρώτησε ό Μιχαήλ. Τι ώρα είναι;

— Μά θά κοντεύουν μεσάνυχτα.

— Έχω καιρό... Περιμένετε.

Και χωρίς νά δώση καιμιά εξήγηση έφυγε.

— Πού νά πηγαίνη άράγε; άπόρησε ό Δημήτρης.

— Μη φοβάσαι, θά τά καταφέρν... Μ' όλο πού από τευπελιά, θαρρείς, άποφεύγει νά σκεφτή, άμα μιά φορά

Τον άκούει ένας άνδρας μεγαλόσωμος με κρέμαστα μουστάκια

- 1) Σκαπανείς παραλυνόντες με τις προστατευτικές μάσκες τους
- 2) Μ. Α. Β. Υ. & Διαδόχος Παύλος και Γεώργιος 'Αρχηγός της Ε. Ο. Ν. κατομιάν έπισκεψήν του εἰς τήν Έκθεσιν τοῦ Σαππείου, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Κ. Ε. Ν. κ. 'Αλέξ. Κανέλλοπουλον
- 3) Σκαπανείς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ συσσιτίου εἰς τὸ Στρατόπεδον ὁ 'Ιωάννης Μεταξάς
- 4) Φαλαγγίται σχολουμένοι εἰς τὴν ἀνάδρασιν.

- 5) Θαλασσιόμορφοι κατά τη
ώραν ψαγαγωγικής δι-
δασκίας εἰς τὸ Στρατοπεδόν
ἐ'Ιωάννης Μεταξᾶς.
- 6) Ἐπίσημος ἐνωμοτία τοῦ
1ου Λοχαυ τῆς 131ης Θα-
λασσοῦ Θισπρωτίας.
- 7) Πόδηλατοι τῆς Περιφε-
ρειᾶς διοικητικῆς Χα-
νίων κατὰ μιαν πορείαν
αὐτῶν.
- 8) Μία Στρατιώτισσα ἐν ᾧ ἐ-
τοιμάζει τὸ ἀπογευματι-
νὸν πρῶτον εἰς τὸ
Στρατοπεδόν ἐ'Ιωάννης
Μεταξᾶς.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χερδὶς
οἰκογένεια

(Συνέχεια
ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ὁ Μωϋσῆς, μετὰ τὸ
κοιμηθῆναι τοῦ μαθη-
τοῦ καὶ σκηπτοῦ τὸ
μακάριον θάνατον
τοῦ φοβεροῦ
ἀνέρου δὲν ἤμαστι
οὐδὲν καὶ κόπους τίποτε!

«...όχι να κυμαίνεται η ψυχή σου
 βυζιζώντας στους θρόνους και, κάποτε, όλοι οι
 άγγελοι να σου κάνουν λόγο...»
 «...και να μην σου έλθει να σου πουν
 ότι, του φορουν κάτι, αλλά σκοτάδι σου και κάτι
 ψεύδεται φωτάει, που μέσα σ' αυτά το κενό,
 λι τους μοιάζει με μουσικό μέσα σ' ό το χόρ-
 τιστο χωνί, ήταν ό φόδος μας κι ό τρομός
 τους φοδούμαστε περισσότερο κι' από τους
 Σκωτσέζους. Μόλις τους βλέπαστε άπο μα-
 κριά ή απόκρυψαν τα φοδριά όργανά τους,
 άφαιμα το τραγουδί στη μέση και φεύγαμε
 γι' άλλη γειτονιά, όπου έλτικαμε να μη
 αναθεωρούμε τίποτας. Ή στείλαστέ μ' ο-
 λάσεια και τους κοιτάσαμε, ός που να πάγω
 το πασιοντί τους.

Μία μέρα, εκεί που στακόμαστε έτσι και τους κοιτάζαμε, είδα έναν απ' αυτούς, τόν πιο διάλοκο, να κίνη να πάει τούς Μαντίνα. Στην αρχή λένόμαστε ότι ήθελε να μάς κοροϊδεύει, να διασκεύαση τόν φροκιστήριό του με χαριδιά κομική σκηνη, που έμειν θάρματα τα θάρματα της. Άλλα μ' μεγάλη μου έκπληξι είδα τον ήρωα να τος άπαιτ' κρινεται φιλικά.

- Τὸν γνωρίζεις, καλὲ; ρώτησα.
- Εἶναι ὁ Μπόμπι!
- Ποιὸς Μπόμπι;

— Ο φίλος μου Μπόμπ, ένας από τους δυο
πλόουιν του Ίπποδρομίου Γκασόν, που σου
είπα. Αύτως μ' έμαθε και τὰ λίγ' άγγλικά
του έίρω.

- Και πώς δὲν τὸν ἐγκώρισε εὐθύς;
— Μὰ στὸ Ἰπποδρόμιο ἀλεῖται τὰ μοῦτρα
τοῦ μὲ ἀλεῖρι, ἐνῶ εἶδα τὰ βάζει μὲ καρ-
μπογιὰ!

“Αμα τελειώσε η παράσταση των Ψευταρο-
παθών, ο Μόριμ εις τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ εὐχαρίστησε τὸν Θεόν, καὶ ἔπειτα
ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἐκκλησίας ὡς ἡσυχίαται. Ἀδελ-
φοί, ἐὰν ἴδῃτε ἄνθρωπον ἔχον τέτοιον χάριος τοῦ
ἐκκλησιαστικοῦ, ἀποφασίζετε μετὰ τὸν λαόν καὶ με-
τὰ τὴν ἐκκλησίαν ὅτι ἐστὶν ἀλλόθι. Ὁ Θεὸς, κα-
θὼς ἐστὶν ὁ Θεὸς ὁ ἀληθινὸς παρὰ πάντας τοὺς
ἀνθρώπους, ἐὰν ἴδῃτε ἄνθρωπον ὡς ἐμεῖς ἐν
ὧς· “Ἀλλὰ γρήγορ! ἀναγκασθήκαμε νὰ χω-
ρισθώμεν, ἕκαστος γιὰ νὰ ἀπολυθῇ τοὺς
συντηρήμας του καὶ ἕκαστος γιὰ νὰ πάμω οὐ-
κὼς ἐκ τῆς ἐκκλησίας, ὅπως ἴδωμεν τὴν ἐκκλησίαν
ταύτην ὡς ἡμεῖς ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐκ-
κλησίαν ὡς ἡμεῖς ἐκ τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Θεὸς
σοὺ καὶ νὰ διηγηθῇς ὅτι ἐξας σὺν ἄλλοις τί-
μιαν καὶ ἀπὸ τὸν καιρὸ σοὺ χωρίσθησαν.

Γι' ἀγάπη τοῦ Ματθαίου βίβαια, ὁ Μαρκοῦ
 ἔδειξε καὶ τὸ μέγα συμπάθεια κι'
 ἔτσι τὸ λίγο ἔγχα' ἔνα ἑλο τοῦ, μὲ τὴ
 πέτρα τοῦ καὶ μὲ τὴ συμβουλή του, μάς ἔ-
 παρη τὴ ζωὴ τοῦ Ἀνθίου πολὺ πιδ εὐλοή-
 σα' ὅσο μάς ἦταν ὥς τότε. Καὶ τὸν Κάπη
 ἔτισαν τὸν ἀνέστησαν καὶ μάς ἔλαγε οὐ-
 χνά πως ἐν ἔχε αὐτὸς ἔνα τέτοιο σκυλί, γρη-
 γορά ὅσκαεν περιουσία. Γι' αὐτὸ ἡ ἐρ-
 τινε πολλές φορές τὰ συντηροῦσθαι οἰ-
 τριεῖς, κολλητήρι οἰ τέτοιοι, αὐτὸς, ὁ Ματ-
 θαι, ὁ Κάπη κι' ἐγὼ' ἄλλ' ἀφού δὲν ἦθελε
 τὰ ἐγκαταλεῖν τὴν οἰκονομίᾳ μου ὅστε αὐ-
 τὰ ἐκτελέσει σὺν τῷ ἑαυτοῦ καὶ τῷ Ζακάρ-
 τῳ ἄλλοις τοῖς μαθηταῖς μου ὅπως ἐπὶ τῶν
 ἄλλων οὐκ ἐπὶ τῶν ἐμῶν ἔχοντες τὸν
 ἄνθρωπον ποὺ ἀγαπᾷμεν καὶ τὸν

ἡμεῖς ἰσχυροὶ ἐν κυρίῳ ἡμεῖς ἡμεῖς
 ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
 ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
 ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
 ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς

Ἀρχιεπίσκοπε, ὅτι, τὸς πατέρες καὶ ὁ λαὸς τοῦ
δρόμου, ὅπου ἡ βασιλικὴ, ἡ τοῦ ἁγίου
ἐλγε στεναίνουσα, Χριστὸν καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν
για νὰ πρῶτον τὰ ἀποκρίματα τῆς ἀνι-
στής πορείας, τὰ ζήτησι τὰ περὶ τὰ ἀπὸ ἀν-
θέστα τους καὶ τὰ τοὺς ἀναγγέλλουν πᾶς πλη-
σιάζουν τὸ Χριστογεννηθῆναι, ἢ αὐτὸ ἀνακηρύ-
ξαι.

Τὴν γὰρ ἡμετέραν προσηλυτίαν τὴν ἐν Χρ. ὁ
 ἰσχυρὸς καὶ ἡλικιωμένος ἀνὴρ ἐκείνος ὁρῶντος τὰ
 ἑαυτοῦ ἔργα καὶ τὰς ἐνδοξίας αὐτοῦ, ἔλεγε καὶ ἔλε-
 γον ὡς κατὰ νόμον ἡμεῖς διαδοχόμενοι τοῦ ἀνδρ-
 ὸς τῆς ἡμέρας. Τότε παίξαμε τὰ πῦρ τρυφερά
 πρὸς τὰ παιδικὰ μας κομμάτια, ὅσα εἶχαν χα-
 ρακτηρὴν μελαγχολικὴν ἢ θρηνητικὴν. Τὸ βί-
 ολόγιόν τοῦ Μαντῆ ἐκλάλησεν ἡ ἄρτα μου στέφανος
 καὶ ἡμεῖς ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὡς
 ὁ ἀνεμὸς μᾶς ἔφερεν νομήμενὸν νότον ἀπὸ
 ἀλλοῦ κοινοῦτοῦ, πού ἄλλοι ὅμοιοι ἔπαιζαν μα-
 κροτέρα. Στὸ τέλος φωνάζοντες· «Κυρίες καὶ
 κυριοί, καλημέρα σας καὶ καλὰ σας Χριστού-
 γεννα!» Καὶ σπυγνίσαμε παρακάτω, νὰ ἑα-
 ναριζοῦμε.

[illegible][illegible][illegible]

κατά Χριστοῦ γὰρ χάρις πάντοτε

Ποιους, οι γυναικες κι' αρρωστατοι παλι να
βγαλουν απο δω; Γεννηται αμαρτια, οι τι-
μωτοι της πατριδας, η ταπεινη της πα-
τριδας. Αμαρτια, δε, ειναι η αμαρτια που
απομακρυνει απο την Γεννηται της πατριδας
Κυριακης, αντι να πληθυνουμε περπατο, προ-
ποδουμε και φυλαμε στο σπιτι.

[illegible]

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

λειτουργία στο Λαϊκόνο ήταν πολλοί κι' ακόμη
πρωτοπόροι σ' όλη την 'Αντιστάση

Αὐτὸ δὲν τὸ εἶχαν οὐλογοισθῇ. Γιά μάς
μία μόνο κυρία Μιλιγκαν ὀπῆρχε, ἡ μητέρα
τοῦ Ἀρθούρου, κι' ἔτσις μόνο κυριος Μιλ-
λιγκαν, ὁ θεῖός του.

Τότε ο Ματθαίος άρχισε πάλι να μοι κοπα-
νίζει ότι έπρεπε να γυρίσουμε στη Γαλλία κι
οι συζητήσεις μας δέν είχαν τέλος.

— ΔΕΝ ΘΕΛΕΙΣ ΛΟΙΠΟΝ ΝΑ ΒΡΟΘΕΙ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΜΗΛΑΙΩΚΑΝ; ΤΟΥ ΕΛΕΓΕ.

— Ούτως, λοιπόν, με το όνομα μας β.ε. ζουν οι
παιδιά της Μιχαήλ και βρίσκεται όλο και στην
'Αγγλία;

— Μπα! Και μήπως μόνος βεβαιώνει κανείς
πώς βρίσκεται στη Γαλλία;

— Αυτό μοῦ φαίνεται πιά πιθανό. Ἀφού ὁ Ἀρθούρος ἦταν ἄρρωστος, ἡ μητέρα του θά τον πηγαίσει κλίμα καταλληλό γιά τήν ὁ-
νεία του.

— Μά δεν είναι μόνο η Γαλλία που έχει τέτοιο κλίμα.

— Στη Γαλλία ο Άρθουρος έγινε καλά την πρώτη φορά στην Γαλλία λοιπόν θα τον ξαναπάρω ο πατέρας του. Έπειτα, εγώ θέλω να φύγεις από δω.

“Ἦρουν σὲ τέτοια κατὰστασι, ὥστε δὲν τολ-
μοῦσα νὰ ρωτήσω τὸ Μαντίνα γιατί ἤθελε νὰ
φύγῃ ἀπὸ τὸ Λοιδίνο· φοβῶμαι μὴ μοῦ ἐλε-
νὲ ἐκεῖνο Ἰσα-Ἰσα πρὶν δὲν ἤθελα ν’ ἀκούσω.

— Φοβάμαι! Εξακολουθούσε ο Μαρτίας· τα
με νά φύγουμε από δω! Νά δής πού θά μας
βοή καμμία συμφορά. Πάμε νά φύγουμε!

Ἄλλα, μαλονοῖσι οἱ διαθεσικὸς τῆς οἰκογενίας μου δὲν εἶχαν ἀλλάξει, μαλονοῖσι ὁ παππῶς ἐξέκοιτο καὶ ἐν ἐμῇ καὶν ἐκείνῃ, καὶ ὁ παππῶς μου δὲν μου μείονε παρὰ γὰρ καὶ ἐν ἐμῇ καὶν ἐμῇ, καὶ ὁ παππῶς μου οὐτε καὶν μὲ κοιτάζε, καὶ ἐν ἐμῇ καὶν μὲ πείραζαν διαρκῶς, ἐγὼ δὲν

Η Άντι-Εξέλιξη όμως σε να μην δείχνει την
απαιτητική της να είναι σε εξάρτηση, ενώ η
απαιτητική της να είναι από την γένεση να της
σημαίνει άλλος ένας δείκτης απόφασης, να
σημαίνει ότι ο ΜΑΤΙΕΛ, ο τί να τον τι-
στούμε είναι η ΕΙΣΤΡΟΦΗ πως δεί η φύση
αυτή του ΜΙΛΙΤΑΡ ΔΡΑΚΟΝΑ Ν' αφοδεύει
βλέπει, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ και ΔΙΩΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
γ) ΔΕΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΔΕΙΝΟ, και να έχω ΚΑΝΟΝΑ
ΒΕΛΟΝΕΤΑ, είτε πως ΗΜΟΙ, είτε πως ΔΕΙ Η-
ΜΟΙ.

Αρσά ταυτά άρσά περνούσι ο καιρός. Άλλ
λα οι μισοί άπό μαγκών τις μισοί, οι έβδο
μισοί τις έξήμισοί, και τέλος έφτασε ή
οσιμή πο ή άνω για άριστολή έφτασε ή
ερωτη άπο το Λούδι για να τρινερωση την
Άνω για

Τα δευτέρω άμειβια χρωματισθήκαν άπ'όξω και παρατηρήθηκαν με οπτική μικροσκοπία, όπου οι σφαίρες να έχουν τον ίδιο ή διαφορετικό χρώμα.

[illegible]

Α' ΟΤΙ ΗΜΕΙΣ ΑΙΣ ΒΑΣΤΑΝΕ ΤΟ ΒΥΘΙΟΝ
 ΔΤΙ ΤΟ ΕΝΔΕΙΧΝΕΙ ΔΕΝ ΕΙΣΤΕΝ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙΣ, ΤΟΙ
 ΕΙΣ ΤΟ ΕΝΔΕΙΧΝΕΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟ ΚΑΛΩΣ ΔΕΙΝ
 ΤΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝΔΕΙΧΝΕΙ, ΤΟΙ
 ΤΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΕΝΔΕΙΧΝΕΙ

[illegible][illegible]

(Ἀπολογία)

η Αναλογία

« ἡ Οὐρανία Ἱερουσαλὴμ
ἐδέχθη ἐν τοῖς προαυλίοις αὐ-
τῆς τὴν παρθένον τῶν Πατρῶν
Ἀναστασίαν. . . »

(Ἄν. ἡλ. Π. κ. α. α. τὸν Πατριάρχην
Γρηγόριον, σὺν τῷ ἑκτονί τῳ
Ἀγγέλλῳ).

Τὰ γαλανὰ τὰ μάτια τῆς Ἀναστασίας μοιάζαν ἀνεκφράστα, ἀπὸ τὴν πρώτην πλάκωσε τ' ἄσπερον τοῦ Γιουσούφ στὴν Πάτρα. Κλεισμένη στ' ἀρχοντοῦ-σπιτο τῆς χήρα· Ἑλένης, μαζί μὲ τὰ παιδιὰ ἐκείνης, τὴν Ἀλεξάντρα, τὴν Κωνσταντίναν καὶ τὸ μικρὸ ἀγοράκι, τὸν Ἀντρέα, λές κι' ἡ μιὰ τῆς κό-πτικης ἀπὸ τὸν τρόμο. Στους βόγγους τῆς κυρὰς τὴν καὶ στὰ ἐξφωνητὰ τῶν κοριτσιῶν κάθε πού τὸ κανόνι ἐβρόν-ταγε στὸ κάστρο καὶ κάθε πού σωρι-αζοῦνταν στίς φλόγες τὰ ρημάδια τῶν σπιτιῶν τοῦ Βλατεροῦ, ἕνα χαμόγελο παράξενο ἐχυνόταν στὴν ὄψη της, πού ἐφάνταζε σὰν ἀγκυρὸ τοῦ κόσμου αὐ-τοῦ σημάδι. Κι' ὕστερα, ὅταν γιὰ λίγο, πάλι, ἔσταματοῦς' ἡ ἀντρία, σὰν γιὰ ἰὰ πάρη ἄνσας καὶ κουράγιο δὲ τρέ-μος, ἡ δόλια μάνα, ἀφοῦ ἔνασφιλοῦσε τὰ παιδιὰ της, εἶχε κι' ἕνα λόγον συμ-πόνιας γιὰ τὴν ἔρμη δούλα της νὰ ψι-θυρίσῃ στ' αὐτὰ τῶν κοριτσιῶν της:

— Παιδάκια μου, τὸ νοῦ σας στὴν Ἀναστασία. Φαίνεται πῶς τὰ λογικά της συνεπῆρε δὲ φόβος.

Κατὰ τὸ βράδυ ἐγάθηκε ἡ Ἀναστασία. Βρέθηκ' ἡ θύρα τοῦ ἱσογείου μισανοιχτὴ κι' αὐτὴ φευγάτη. Μάνα καὶ θυγατέρες οὔτε ρώτησαν τὸ πῶς ἢ τὸ γιατί. Πέσαν μονάχα εὐθύς ἀπάνω στὴν ἀμπαρά κι' ἔκλεισαν τὴ θύρα.

Βρόνταγε το κανόνι πάνω στο κάστρο κι' οι φλόγες απ' το Βλατερό ξεστέλιαν στον Έπαχτο την άγρια τους τη λάμψη. Μήνυμα φοβερό που άνοιγε δρόμο καταπόφυρο πάνω στη μαύρη Ρίλασσα του λυγτισμένου κόλπου.

— Νερό, μανούλα μου, νερό!
— 'Ήσυχασε παιδάκι μου. Κοιμήσου,
όπως μπορείς.

Κι ἡ νύχτα ἐπέρασε μ' ὀλάνοιχτα τὰ μάτια, μὲ διψασμένα στόματα καὶ τὲς ψυχὲς βαρεῖες ἀπὸ τὸ βόγγο.

— Κυρά! Είμ' ἐγώ! Φέρνω νερό!
"Ανοιξε μου!..

Τῆς ἀνοίξαν καὶ μῆκε. Ξανακλεί-
σαν. Χύθηκαν μύνα, θυγατέρες καὶ
παιδιὶ στὴ στάμνα πού ἐκρατοῦσε κί-
ηπιαν. Ἡπιαν κ' ὕστερα ρώτησαν. Μί-
ἀπόκρισι δὲν πήραν. Τ' ἀπόκοσμο χα-
μόγελο ἐξέχυθη πάλι στ' ἄσπρο τὸ
προσωπάκι τῆς παιδοῦλας.

— Κακόμοιρο παιδί, είπε η μάνα. Ο Θεός μαζί σου.

— Πές μας τουλάχιστον τί γίνεται έξω; Θά μᾶς σφάζουνε κι' ἐμᾶς;

— Μίλα. Είδες κανένα; Τι άκουσες;
Δὲ θάρθουν οἱ Ρωμηοί;

—Είμαι τρελλή... Έτρελλόθηκε...
Σωπάστε...

Κι' ὅλοι, μάνια, παιδιὰ, ἐστριωχτή-
καν ξανά πίσω ἀπ' τὶς χαραμάδες τῶν
παραθυριῶν νὰ ἴδουν, ν' ἀφουγκρα-
στοῦν τὰ βήματα τοῦ χάρου ἂν ζυγώ-
γουν.

Τότες, ἐκεῖ, ἀπαπάντεχα, ἡ Ἀναστα-
σιὰ φωνάζει:

— Κυρά μου, σήμερα είναι τῶν Βαγιῶν. Ἐτοιμάσου! Κυράδες μου καλές, μπρός, στολιστήτε! Στὴν ἐκκλησία προσμένουν οἱ πιστοί. Θὰ ρθῶ κι' ἐγὼ μαζί σας. Καρὸ μὴ χάνουμε. Τὰ σημάτinha γυαλοῦνε. Δὲν ἀκούτε;

Γύρισαν όλοι και την κοιταξαν με τρόπο. Στ' αλήθεια ήτανε σήμερα ή Κυριακή των Βαΐων. Όμως δεν ήχπουσαν τα σήμαντρα. Βρόνταγε μόνο τὸ κανόνι ἀδ' άκοπα στὸ κάστρο.

— Ὁ Θεὸς μαζί σου, δόλι' Ἀναστα-
σία!...

Λιγάκι αργότερα τούς άρπαξαν
γιαρνίτοσους, δλους. Δέν έχχασαν ά-
κόμα όσθε την Άναστασία. Τους έσερ-
ναν κοπαδιαστά στην άνηφορία μ' άλ-
λους μαζί παρόμοιους Χριστιανούς.
Σωρδς γυναικοπαΐδια θλιβερά, πού ό
Γιουσούφ - παός, άπάνω τους ξεσπών-
τας, έπαιρνε πίσω τό αίμα του γιά τόν
άφανισμό πού έκάνανε στ' άσκέρι του
οί Σουλιώτες. Περινούσαν μέσ' από σο-
κάκια πού αλλாகώνουνταν από αίμα
άνθρωπινό. Πλάϊ σέ κορυμιά δίχως κε-
φάλια. Δρασκελώντας κάθε δυό βή-
ματα κι' ένα συντρίμμι πού ανάδινε
καπνούς. Καπνοί όλογύρα, όλοϋθε.
Καπνοί μέσ' από σπΐτια δίχως πόρτες.
Δίχως τίποτα. Περιούν μπρός από σπΐ-
τια - μαύρους σκελετούς. Σπΐτια - κρα-
νία πού άχνίζι, μέσ' άπ' τίς άσαρκες
τίς κόγχες τους, καπνός φωτιάς πού
έφαγε κι' έγόρτασε. Περιούν, περιούν

* Εκεί γυλά είναι τὸ σπίτι τῆς Παρθένου...

κι' ὅλο ἀνεβαίνουντας τὸν ἀθλιὸ ἐκεῖνο δρόμο φτάνουν στὸ κάστρο γιὰ νὰ σωριαστοῦν στὸ πόδια τοῦ παρᾶ:

— Έλεος, πασά μου, τὰ παιδιά λυπήσου...

— Ἐοῦχασε, τῆς λέει, κανεὶς δὲ θέλει τὸ κακὸ σὰς.

Λαμποκοπή κι' άσπράφτει ο ήλιος
στην αύλή του κάστρου κι' ο πασάς
χαμογελάει με καλωσύνη καθώς κά-
θετ' άπάνω σ' έναν τάφο Τούρκικο, πα-
ληό. Τώρα μάλιστα! άπλώνει τ'ένα χέρι
και χαϊδεύει με ήμεράδα τ'ό γλυμό
μάγουλο του π'ό μικρού παιδιού της,
του 'Αντρέα. 'Αναβαρρεύ' η δόλια μά-
να μία στιγμή. Μονάχα μία. Γιατί ο
πασάς ξαναμιλάει και λέει:

—Ἐλὰ κυρά μου. Λέγε αὐτὸ πού
θὰ γλυτώσω ἐσέ καὶ τὰ παιδιὰ σου,
ἀπ' τὴν ὄργη τοῦ Ἀλλάχ καὶ τῶν πι-
σιτῶν του.

Κι' ὑψώνοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς
του συμπληρώνει:

— Ὁ Ἀλλάχ εἶν' ὁ Θεός μου καὶ
προφήτης του ἑνός: ὁ Μωάμεθ!

Τὰ γόνατα τῶν Χριστιανῶν κοπήκα-
νε μὲ μιᾶς σὰ νάπεσαν ἀπάνω τους
βαριεῖς γροθιῖς τὰ λόγια τοῦ Γιου-
σοῦφ πασά. Μάταια καὶ θυγατέρες σή-
κωσαν γιὰ μιὰ στιγμή τὰ μάτια τους,
κι' ἀφοῦ τὰ γύρισαν ὁλοῦθε ἀπάνω
στ' ἄγρια πρόσωπα τῶν τσαρκατζή-
δων μὲ τὰ ξέγυμνα χαντζάρια, τὰ ξα-
ναομιζάντε μ' ἀπέλπιθη καὶ οὐσιππὴ
τρομάρα. Πρώτη λιγοψυχαίει, τότε, ἡ
μάνια γιὰ γατήρι τῶν παιδιῶν. Κι' αὐ-
τά, μὲ τὴ σειρά τους, τὸ ἴδιο, λιγο-
ψυγοῦν γιὰ τὸ γατήρι ἐκείνου.

Καὶ τότε ὁ λόγος ὁ φηριχτὸς ἐβλή-
κε ἀπὸ τὰ πανιασμένα τοὺς τὰ γεῖλια
τῇ χήρᾳ Ἐλένη βάπτισε ὁ Γιουσοῦς.
Φατιμέ. Τὶς κόρες τῆς. Ζουλέικα κί
Ἀϊσέ. Καὶ τὸ δεκάχρονο ἀδερφάκι
τοῦς. Ἀχμέτη.

—“Αφερσι! εἶπε σὺν ἐτέλειωσε ὁ παῖς τ' ἄθλιό του ἔργο. Τέτοιες χα-
νούμισσες καλὲς ταιριάζει τώρα νὰ
μοῦ στολίουν τὸ χαρέμι.

Βόγνος καὶ βρῆνος μάνας καὶ παι-
δων στὰ λόγια ἐτοῦτα. Μὰ ποῖος ἀ-
κούει; Τίς ἀρπάζει ἀπ' τὰ μαλλιά καί
τίς τραβῆξαν ἐκεῖ ποῦ πρόσταξε ὁ πα-
σᾶς, βολοσουρτές. Ἄλλο ἄς μὴν ποῦ
με καὶ νί' αὐτές παρὰ Θεὸς σγωρεῖ!

Μὰ ὥστόσο, τί ἐγιν' ἡ Ἀναστασία.

[illegible]

Ἔτσι, όταν ἦρθε ἡ σειρά ἡ δική
της, τὴ σκούντησαν γιὰ νὰ προσπέση
στον παῖδα, καθὼς σκουντᾷς γιὰ νὰ

(Συνέχεια στη σελίδα 1248)

* ΠΕΡΙΣΥΛΛΟΓΗ *

«Όμολογώ ότι τὰ μέτρα ἦσαν σκληρά, ἀλλὰ ἦσαν ἀναγκαῖα καὶ θὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ τὰ ἐφαρμόζωμεν, ὥστε, ἐν περιπτώσει ἐξωτερικοῦ κινδύνου, νὰ μὴ εἴμεθα μόνον ἐξωπλισμένοι ἀπὸ ἀπόψεως ὀπλων καὶ ἀνδρῶν καὶ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,
Ἀγαπητὴ μου Φωλαγγίτισσα,

Πολλές φορές μᾶς δόθηκε ἀφορμὴ νὰ μιλήσουμε ἀπὸ τὶς σελίδες αὐτὲς καὶ νὰ συζητήσουμε μεταξὺ μας γιὰ τὴν πατρικὴ φροντίδα, ποὺ δείχνει σ' ὅλες του τὶς πράξεις γιὰ μᾶς καὶ γιὰ ὅλο μας τὸ λαὸ ὁ Ἀρχηγός μας. Πολλές φορές ἀφουγκραστήκαμε μὲ συγκίνησι τὰ στοργικὰ του λόγια καὶ κατανοήσαμε τὰ ἀναγκαῖα μέτρα ποὺ λαμβάνει γιὰ τὴν εὐημερία καὶ τὴν εὐτυχία ὄλων μας. Πολλές φορές ἀνοίξαμε τὴν ψυχὴ μας διὰ πλάτη στὴ ζωογόνου τῆς ἀγάπης του αὐρα καὶ στὴ θερμογόνου πνοὴ του, ποὺ ἔκανε νὰ βλαστήσῃ καὶ νὰ φουντώσῃ μέσα μας ἡ μεγάλη μας γι' Αὐτὸν πίστι. Γιατί ἡ πίστι γιὰ μιά Ἰδέα καὶ γιὰ ἕναν Ἀρχηγὸ εἶναι τὸ πῶς λεπτὸ λουλούδι. Κι' ἂν δὲν μπορέσῃ ν' ἀναπτύχῃ μέσα στὶς ψυχὲς τῆς ἀκολουθίας του, ὅλα εἶναι μάταια καὶ προσωρινά. Μὰ ὅπως ἕνας σπάνιος ἀνθὸς μέσα σὲ ἕνα θερμοκήπιο χρειάζεται ἰδιαίτερη περιποίησι, ὠρισμένη θερμοκρασία, ὠρισμένη ἀτμόσφαιρα γιὰ νὰ προκόψῃ, ἔτσι καὶ μέσα στὴν ἀνθρώπιν ψυχὴ ἡ πίστι.

Ὁ δικός μας Ἀρχηγὸς φάνηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἕνας καλὸς καὶ ἀξίος κηπουρός. Ἔσπειρε μὲ πολλὴν περίσκεψιν τὴν πίστι, τὴν φρόντισε καὶ τὴ μεγάλωσε μέσα μας, σάν ποτὲς ἄλλοτε. Καὶ τώρα ποὺ γύρω μας φουᾶνε οἱ λαίλαπες καὶ βογγᾶνε οἱ τρικυμίες ἐνὸς τρομαχτικοῦ πολέμου, ἡ πίστι μας σ' αὐτὸν μᾶς γεννᾷ τὴ βεβαίωσι

πὼς ἡ χώρα μας καὶ μεῖς ψυχραῖμα καὶ γαλήνια θὰ περπατήσουμε τὸ δρόμο μας.

...

Εἶναι δέκα μῆνες τώρα ποὺ μιά κομοιοστορικὴ ἐποχὴ, μὲ τὴν πιδ τρομερῇ τῶν αἰώνων σύρραξι, ἐξέσπασε πᾶνω στὴν ἀνθρωπότητα τῆς Εὐρώπης. Βρισκόμαστε σὲ μιά μεγάλη στροφὴ τῆς ἱστορίας. Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου παθαίνει ριζικὲς μεταβολές. Οἱ συνήθειές του τσακίζονται, οἱ ἐπιθυμίες του παραμερίζονται, ἡ ἡσυχία του σπάει. Κι' ἂν δὲν φροντίσῃ λίγο κι' ὁ ἴδιος νὰ ἀποκτήσῃ τὴ δυνατότητα μιάς ἀναπροσαρμογῆς πρὸς τὰ νέα δεδομένα καὶ τὶς νέες καταστάσεις, θὰ σπάσῃ καὶ ὁ ἴδιος. Τὸ κακὸ αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἀποφύγῃ ὁ ἀνθρώπος μὲ τὴν πίστι, τὴ δυνατὴ πίστι πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ κατευθύνει τὴν τύχη του, μαζί μὲ τὴν τύχη τοῦ λαοῦ, ποὺ ἀνήκει. Ὅταν δηλαδή εἶναι ψυχικὰ ἐξασφαλισμένος καὶ βέβαιος γιὰ τὴν ὁρθεὶ διευθέτησι ὄλων τῶν πραγμάτων στὴ δύσκολη αὐτὴ περίπτωσι. Καὶ ὁ δικός μας λαὸς εὐτυχῶς ἔχει σήμερα ὄχι μόνον τὰ ὀλικά ὅπλα, ἀλλὰ καὶ τὰ ψυχικὰ γιὰ τὴν ἀντίστασι.

Δέκα μῆνες τώρα δὲν ἔνοιωσε στέρψῃ οὔτε κἂν ἐλάττωσι τῶν ἀγαθῶν γιὰ τὴ ζωὴ του, ὄλκι καὶ πνευματικῇ. Ἡ Ἑλλάδα ἔμοιαζε σάν μιά μικρὴ δασι μέσα σ' ἀτέραντο ἔρημο. Νοικοκυρεμένο σπιτάκι, σὲ νοικοκυρεμένα χέρια!

Τώρα ὁ πόλεμος μὲ τὴν χαλάστρα πνοῇ του ἔφτασε πῶς κοντὰ μας. Ἡ Μεσόγειος θάλασσα γίνεται θέατρο συγκρούσεων καὶ μαχῶν. Πολλοὶ θαλάσσιοι δρόμοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους φέρνανε προϊόντα ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ, ἔγιναν ἐπικίνδυνοι ἢ καὶ ἀπεκλεισθησαν. Ἐπρεπε σύντομα νὰ γίνουν καὶ στὴ χώρα μας μερικοὶ περιορισμοί. Γιατί ὡς τὰ τώρα ἡ μικρὴ μας Ἑλλάδα ἦταν ἕνας παράδεισος εὐημερίας, σχετικὰ μὲ ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης.

Γιατί, νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια, τὸ μαῦρο ψωμί καὶ ἡ ἀκρεοφαγία ὠρισμένες μέρες ἀποτελοῦσαν μᾶλλον ὕγιεινὰ παρὰ περιοριστικὰ μέτρα. Τὸ μαῦρο ψωμί εἶναι πῶς ὠφέλιμο καὶ ἡ μεγάλη χοῆσις κρέατος καταστρέφει πρόωρα τὸν ὀργανισμό τοῦ ἀνθρώπου.

Δὲν μπορούμε λοιπὸν ὡς τὰ τώρα νὰ μιλήσουμε γιὰ περιορισμούς. Κι' αὐτὸ ἀποτελοῦσε τὴν εὐχάριστο ἐκπληξὴ τῶν ξένων, ποὺ ἐπεσκέπτοντο τοὺς δέκα αὐτοὺς μῆνες τὴν Ἑλλάδα.

Μὰ ἔξερουμε καὶ τὴν παροιμία τοῦ λαοῦ: «Ὅποιος πρόλαβε τὸν Κύριον εἶδε». Ἡ πρόβλεψις εἶναι ἡ ἀρετὴ ποὺ φυλάγει τὸν ἀνθρώπο ἀπὸ πολυποικίλα ἀπρόοπτα. Ὁ δὲ πρόβλεπτικός Ἀρχηγὸς ἐνός λαοῦ εἶναι πάντοτε, στὶς δύσκολες περιπτώσεις, ἡ σωτηρία του.

Ἔτσι μόλις τὶς τελευταῖες αὐτὲς μέρες ἐδήλωσε καὶ ὁ δικός μας Ἀρχηγὸς τὴν εἰσαγωγὴν δελτίων στὰ εἶδη τῆς πρώτης ἀνάγκης. Ὅχι γιατί παρουσιάσθη κάποια ἔλλειψις, ἀλλὰ ἕως παρουσιασθῇ ἀργότερα καὶ μᾶς βοή ἀπροετοίμαστους. Γιατί καὶ ἡ τεχνικὴ ἐφαρμογὴ τῶν δελτίων αὐτῶν χρειάζεται κάποια ἐξάσκηση.

Θυμοῦμαι ὅτι στὴν Εὐρώπῃ ἄλλοι λαοὶ κατὰ τὸ 1937 εἴχανε εἰσαγάγει κίδλας τὸ σύστημα τῶν δελτίων. Λοιπόν, ἂς μὴ παραξενευώμαστε! Μὴν ἀκούτε καμμιὰ φορὰ μερικοὺς ἀδιόρθωτους μεμπέμοιρους, ποὺ σ' ὅλα τὰ ζητήματα κατὰ τὴν πούνη! Ἡ αὐτάρκεια τῆς χώρας μας εἶναι σχεδὸν ἐξασφαλισμένη. Σάν προφήτης καὶ δραματιστὴς φρόντισε ὁ Ἀρχηγός μας τώρα καὶ τέσσερα χρόνια!

Σήμερα τὸ δελτίο σημαίνει ἐξασφάλισι τῶν ἀναγκῶν τῆς ζωῆς γιὰ ὅλους μας, ἀποφυγὴ ἀσχοκερδείας καὶ παρεμπόδισι ἀνοήτου παρακαταθήκης εἰδῶν ἀπὸ ἐκείνους ποὺ σήμερα διαθέτουν περισσότερο χρῆμα. Ἐδῶ ἡ ἰδέα τῆς εὐημερίας τοῦ συνόλου καταφαίνεται μὲ ὅλη τὴν τὴν δυνατὴ καθαρότητα. Ὅλοι ἴσοι, ὅλα ἴσα! Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ αὐτὸ ἐφαρμόζει σήμερα στὴν πράξι.

Ἐμεῖς, οἱ σημερινὲς γυναῖκες, οἱ σημερινὲς νοικοκυρές μὲ τὴν νέα αὐτὴ κατάστασι ἔχομε μιά πολὺ πῶς μεγάλη εὐθύνη καὶ πολὺ πῶς σημαντικὴ ἀποστολή. Δὲν ἔχομε μόνον χρέος νὰ φωνίζουμε καὶ νὰ μαγερεύουμε, ἀλλὰ νὰ συμβάλλουμε μὲ σκέψι στὴν κατάλληλη τῆς οἰκογενείας μας διατροφή, πάντοτε μέσα στὸ πλαίσιο τῶν λαϊκῶν ἀναγκῶν, ποὺ δημιουργεῖ ἡ σημερινὴ κατάστασι. Πρέπει νὰ ἀποφεργώμε, ὅσον τὸ δυνατό, τὰ ξένα προϊόντα — ὅσο κι' ἂν ἔχομε συνηθίσῃ σ' αὐτὰ — νὰ ἐφευρίσκουμε τρόπο καὶ μέσο νὰ τὰ ἀντικαθιστοῦμε χωρὶς νὰ διαταράσσεται ἡ συνηθισμένη ἀρμονία καὶ τὸ κέφι τοῦ σπιτιοῦ μας. Ἐδῶ χρειάζεται ἡ ψυχικὴ μας ἱκανότητα γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου μας.

Γιατί τοῖς κι' ὄχι π. χ. φασκόμηλο ἢ τίλλιο; Γιατί ζάχαρι κι' ὄχι σταφυδοζάχαρι ἢ μέλι; Γιατί πορτογαλικά ἢ γαλλικὰ σαρδέλλες κι' ὄχι ἐλληνικά; Γιατί πολὺ ψωμί, κι' ὄχι πῶς πολλὰ πατάτα; Ἐτίποτα δὲν εἶναι ἀδύνατο, ὅταν εἶναι κανεὶς νὰ βέλῃ! εἶπε ἕνας σοφὸς καὶ δυνατὸς πολιτικός. Κι' ἔμεῖς πρέπει νὰ θελήσουμε ὡς γυναῖκες, νὰ βοηθήσουμε μὲ ὅλη μας τὴν ἐπιτοὴν τὸν λαὸν καὶ τὴν καλὴν συνείδησιν σ' αὐτὴν τὴν κρῆσι ἐποχῇ, βοηθώντας, ἔτσι, τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

Σ. Καρ.

★

Ο ΚΗΨΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

‘Ο φαλαγγάρχης μας ήρθε χθές στον τομέα και μάς είπε σοβαρά πράγματα: «Τώρα με τον πόλεμο, που γίνεται καθώς μαθαίνουμε εκεί πάνω στην Εύρωπη, και χιλιάδες άνθρωποι άφησαν τις εργασίες τους, στα έργοστάσια, στο χωράφι και παντού άλλου και πήγαν στρατιώτες, είναι φυσικό πως ή παραγωγή των πραγμάτων έγινε λιγώτερη και για όσα είδη έπρομηθευόμαστε από άλλες χώρες θάχουμε έλλειψη και φυσικά πως θα στενοχωρηθούμε, γιατί ή δέν θάρχωνται καθόλου ή θάρχωνται πολύ λίγα απ’ αυτά. Και να σās πω μερικά: Τό χαρτί π.χ., τό κάρβουνο, τό σίδερο και πολλά άλλα πράγματα. Έχουμε βέβαια έργοστάσια στον τόπο μας που φτιάχνουν χαρτί, μά πολλά υλικά από εκείνα που γίνεται τά φέρνουμε από άλλους τόπους, γιατί δέν τά βρίσκουμε εδώ. Έπειτα τά έργοστάσιά μας και τά πλοία μας κινούνται με κάρβουνο που κι αυτό τό φέρνουμε απ’ έξω. Σίδερο επίσης και πολλά άλλα μέταλλα δέν βγάζει ο τόπος μας. Τώρα και πολύν καιρό όμως ο καλός πατέρας όλων, ο ‘Αρχηγός, έφρόντισε προδλεπτικά σάν καλός οικογενειάρχης να βάλη πολλά πράγματα απ’ αυτά που μάς λείπουν στις αποθήκες. Και έχουμε λοιπόν απ’ αυτά καμπόσα για να περάσουμε τον κακό αυτό καιρό. Μά για να μπορέσουν να μάς κρατήσουν περισσότερο, γιατί δέν ξέρουμε πότε θα τελειώσει ο πόλεμος, ο ‘Αρχηγός μάς συνιστά να κάνουμε μεγάλες, μά πολύ μεγάλες οικονομίες εις όλα τά πράγματα. Και όχι μονάχα αυτό, αλλά και να συγκεντρώνουμε κάθε τι που πετιέται είτε στο σπίτι είτε στο δρόμο...».

Στό άλλο τεύχος θά σās πω τη συνέχεια.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τακης Ανδρεαδης

2. (Συνέχεια)

— ‘Οα, έκαναν μερικά παιδιά...
— Χί, Χί, Χί, έκανε κοροιδευτικά και ο Ζηκος.
— Σιωπή διάταξε ο δάσκαλος... λοιπόν Ζαχαρία, πέντε μόνον, διότι είσαι μόνον έξι ετών αλλά όκηρδός και ποτέ δέν κατάφερες να μάς πής σωστά πως κάνει ή δοτική πληθυντική των τριτοκλίτων θηλυκών... Πήγαινε λοιπόν και του χρόνου σε θέλω καλλίτερον.
‘Ο Ζαχαρίας κάθισε στο θρανίο... πανευτυχής, παρ’ όλο τό ρεζίλισμα που του είχε κάνει ο δάσκαλος...
‘Επί τέλους προδιδάσθηκε!
Και όταν ο δάσκαλος τελείωσε τά δινόμενα και τούς έσκόλασε, ο Ζαχαρίας καθάλλικε τά θρανία δύο-δύο και έτρεξε όλοταχώς να αναγγείλη τό χαρμόσυνο άγγελμα στους γονείς του...

...

Πανευτυχής ο Ζαχαρίας με ζητωκραυγές και ηθδήματα ένθουσιασμού άνήγγειλε στους γονείς του τον... τιμητικό προδιδασμό του μέ... πέντε και πήρε απ’ τον πατέρα του την μεγάλη ύπόσχεσι:
— Σε τρεις μέρες Ζαχαρία φεύγουμε για την έξοχή έτοιμάσου...
‘Ο Ζαχαρίας ήταν ή πρώτη φορά που θά άφηνε την ‘Αθήνα για να

Τό παραμυθάκι μας

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΔΕΝΔΡΟΥ

Ήταν μιά φορά στο δάσος ένα μικρό δενδράκι σκεπασμένο με φύλλα σάν βελόνες.

— ‘Αχ! Έλεγε μιά μέρα, τί εϋτυχισμένοι που είναι οι γείτονές μου! Έχουν φύλλα που χαίρεσαι να τά βλέπης. ‘Οχι σάν τά δικά μου που μοιάζουν με βελόνες κι’ άγκάθια και κανείς δέν τολμά να με πλησιάση! ‘Αχ! πόσο ήθελα... πόσο ήθελα να μουν πιό εϋτυχισμένο από τούς γείτονους μου! Νάχα φύλλα χρυσά...

Νύχτωσε. Τό μικρό δενδράκι αποκοιμήθηκε και τό πρωί βρέθηκε μεταμορφωμένο.

— Τί εϋτυχία μου! ήταν ή πρώτη φωνή του. Νά με! ντυμένο στο χρυσάφι!

Μά τό βράδυ ήρθε κάποιος, έκοψε τά φύλλα κι’ έφυγε τρεχάλα.

Τό μικρό δενδράκι έστενοχωρήθη

πάλι να κάνει καλοκαίρι σ’ ένα χωριό...

Δέν είχε ιδέαν της έξοχης και στις διηγήσεις του πατέρα του και των βιβλίων, για την ζωή εκεί κάτω, έμενε γοητευμένος και μ’ άνοιχτό τό στόμα’ κι’ έκανε όνειρα!

Έτοιμάστηκε λοιπόν όσο μπορούσε καλλίτερα και όταν μετά τρεις ημέρες άνέβαινε μαζί με τά πράγματά τους έπάνω στο μεγάλο φορτηγό αυτοκίνητο, ήταν ο εϋτυχέστερος πιτσιρικάς των ‘Αθηνών.

Στους φίλους του που είχαν τριγυρίσει τό αυτοκίνητο έλεγε με μεγάλο καμάρι:

— Θα πάμε στο Καπανδρίτι, στην έξοχή...

Σάν να έλεγε δηλαδή ότι θα πήγαινε... στο Παρίσι!

Φορούσε μιά κάσκα που του είχε αγοράσει ο πατέρας του και στα χέρια του κρατούσε μιά μικρή βαλίτσα γεμάτη από τά ιδιαίτερα σύνεργά του.

Είχε πάρει μαζί του δίχτυα, άγκίστρια και πετονιές για ψάρεμα, σφεντόνες και λογής-λογής άλλα πράγματα που τά θεωρούσε απαραίτητα για ένα τέτοιο ταξίδι... σάν να πήγαινε κυνηγι... στη ζούγκλα.

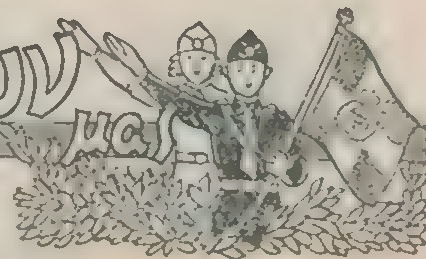
Όσotόσο ξεκίνησε κάποτε τό αυτοκίνητο μέσα στις φωνές και την φασαρία των παιδιών της συνοικίας και στα γαυγίσματα του «Στάρ» του λυκόσκυλου που πήγαινε κι’ αυτός στην έξοχή...

Τό αυτοκίνητο έστριψε στη γωνία. ‘Ο Ζαχαρίας ο ‘Αθηναίος πήγαινε

των ΟΚΑΘΑΝΕΩΝ

πολύ και έσκέπτετο πώς ήταν καλλίτερα να είχε γυαλένια φύλλα.

Έκοιμήθη λοιπόν και όταν ξύπνησε, είδε τα φύλλα του κρυσταλλένια. Μά σε λίγο έπιασε θύελλα και τα φύλλα έσπασαν και σκόρπισαν.

Αλλοί μου όν μου! μουρμούρισε λυπημένο και έσκέπτετο να είχε φύλλα μυρωδάτα, πράσινα.

Αποκοιμήθηκε και λοιπόν και το πρωί όταν ξύπνησε, εύρέθηκε όπως λαχταρούσε.

Όμως σε λίγο πήγαν οι αίες και τα κατάφαγαν, και έτσι το άσπιο δεν δράκι έμεινε σε λίγο γυμνό.

Τότε κατάλαβε πόσο άνητα ήταν αυτά που ζητούσε και έπεθύμησε πάλι τα σουβλερά του φύλλα, που τα είχε πάντα χειμώνα και καλοκαίρι.

Μαν. Καραβελάκης

Ο ΣΤΑΥΡΗΣ

Κοίτα το μικρούλη το Σταυρή, που όλο κοροϊδεύει ό,τι κι αν βρω. Πότε μισοκλείνει το ένα μάτι, πότε στραβογέρνει έτσι την πλάτη.

Κι' άλλος τότε βλέπει και γελά κι' άλλος παρακεί περιγελά, όταν τα δύο μάγουλα φουσκώη και τα κνήη τόσα, σαν μπαλόνι.

Όμως ο Σταυρής προχτές ξανά, βγάζοντας τη γλώσσα τόσο να, δάγκωσε την άκρη της στο πλάι κι' άρχισε να κλαίη και να βογγάη

Ός που πιά στο τέλος θα γενή μια καρικατούρα άληθινή, νάχη και μια μύτη σαν κουλούρι κι' όλοι να τον λέν άσκημομούρη.

Στ. Σπεράντζας

Ξυπνάει και κοιτά

Ό μπαμπάς στο μικρό Νίκο, που άνέφερε τη λέξι «γεροντοκόρη».

— Μά ξέρεις τί θα πη γεροντοκόρη;

— Πώς; Έκείνη που έχει γέρους γονείς: κόρη γερόντων!

Γώ γος:—Πότε γεννήθηκες, Βασιλάκη;

Βασιλάκης:—Στις 18 Αυγούστου.

Γώ γος:—Μπα! Κι' έγώ το ίδιο! Και ο μικρός Ντιντής;

—Όστε είσθε διδυμοί!

να ζήση στο χωριό και στην έξοχή...

Κι' από δω και μπρός αρχίζουν πιά οι περιπέτειες του Ζαχαρία... Τό ταξίδι ήταν περίφημο. Ο Ζαχαρίας είδε τα δέντρα και τα τηλεγραφοξύλα να τρέχουν σά να τα κυνηγούσε κανείς πλάι στ' αυτοκίνητο.

Είδε τα στρωμένα με παπαρούνες και μαργαριτες χωράφια κι' ή καρδιά του φτεροκοπούσε από λαχτάρα πότε να φτάση εκεί κάτω. Στο τέλος το μονότονο βογγητό του αυτοκινήτου τον ζάλισε και ο καημένος ο Ζαχαρίας... τον πήρε στα γόνατα του πατέρα του...

Όταν έφτασαν πιά στο Καπανδρίτι ο πατέρας του τον κούνησε.

—Ξύπνα Ζαχαρία, φτάσαμε

Και ο Ζαχαρίας με το «φτάσαμε» που τοβ είπε ο πατέρας του ξεπετάχτηκε σά να του έχυσαν... ένα κουβά νερό...

Τα μάτια του ήταν πρησμένα και άναμιαλισμένοι όπως ήταν έβαλε όπως όπως την λασκα του και τηδισε μισοξαλισμένος από το αυτοκίνητο στην πλατεία του χωριού συνοδευόμενος από το λυκόσκυλο.

Ένα σωρό παιδιά και μεγάλοι τους καλοσώριζαν και τους παρατηρούσαν σαν περίεργα φαινόμενα...

Ιδιαίτέρως στόχος των παιδιών του χωριού ήταν ο Ζαχαρίας που με την κάσκα του έμοιαζε... σαν Έγγλέζος περιγητής.

Ένας μάλιστα πιτσιρίκος ξυπόλητος, ήλιοκαμένος και κουρελής

πλησίασε σε μια στιγμή τον Ζαχαρία και του είπε:

—Κόμαν-μπόυ!

—Τί λέει; ρώτησε ο Ζαχαρίας τον πατέρα του.

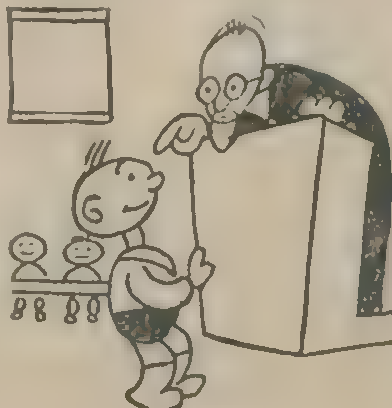
—Νομίζει πως είσαι Έγγλέζος του έξηγησε ο πατέρας του. Μήνέ του έλληνικά να συνεννοηθήτε.

Κι' ο Ζαχαρίας άπεφάσισε να έλθη εις πρώτην έπαφην με τα χωριότοπαιδα:

—Καλώς σάς βρήκα, τους είπε, τί γίνεσθε; Καλά;

Από τέτοια όμως τα χωριότοπαιδα δεν σκάμπαζαν και άγνωστον διατί έκαναν όλα μαζί τρία βήματα πίσω και στάθηκαν...

Τά καινούργια ρούχα φαίνεται και ή κάσκα του Ζαχαρία δεν τους άρεσαν όπως και το λυκόσκυλο διόλου. Και μόνο όταν ή μητέρα του

—Πατε μουσι...

Ζαχαρία έβγαλε μια χαρτοσακκούλα καραμέλλες και τους μοίρασε, μόνο τότε πλησίασαν.

Ό πάγος είχε σπάσει κι' όλοι μαζί προχώρησαν για το σπίτι όπου θα έμεναν οι νεοφερμένοι στην άκρη του χωριού.

Τό σπιτάκι ήταν πολύ όμορφο μέσα σε δέντρα και σε λουλούδια κι' ο Ζαχαρίας κατέστρωσε απ' το ίδιο βράδι τα σχέδιά του...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΤΗΣ ΣΥΚΙΑΣ

Ευθύς από την επομένη μέρα ο Ζαχαρίας άρχισε να κατατοπίζεται στη νέα του ζωή...

Συντροφιά με το λυκόσκυλο και με την κάσκα του κατώρθωσε να τα φτιάξη με τα χωριότοπαιδα και να γίνη παρία τους...

Καρφί δεν του καγιδάν που δεν τον έλεγαν Ζαχαρία, αλλά τον είχαν βαφτίσει ό... Αθηναίος...

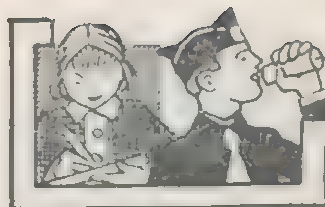
Η αλήθεια όμως είναι ότι ο Ζαχαρίας τους είχε έπιβληθή.

Είχε έν πρώτους ένα τουφεκάκι που τρεχούσε σε απόστασι δέκα μετρών γοντρους ψηφους και έτσι είχε την καλύτερη σφηντοια του χωριού, από στρογυλό λάστιχο, που δεν έχανε ποτέ στόχο...

Με όλα αυτά είχε έπιβληθή στ' άλλα παιδιά, ιδίως όταν έπαιζε γροθιές με κάποιον άλλο κι' έφηρμιζε πιστα τα κομμάτια γροθίας του, ζέρι από την Αθήνα.

(Ακολουθεί)

Για να μωραίνετε

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Διασεκτός!

— Πόσων χρονών είσαι Τάκη;
— Όκτώ χρονών.
Πώς πέρυσσι ήσουν έξη και φέτος έγινες οκτώ;
— Μά ο φετεινός χρόνος είναι δίσεκτος.

Απειλή ανόητος!

Ο Λεωνίδας λίγο έλειψε να καταπλακωθεί από ένα αὐτοκίνητο.

Μόλις εὐρέθη ἐν ἀσφαλείᾳ, λέει στον σωφὲρ ἀπειλητικῶς.

— Τι νὰ σοῦ κάμω! Ἐπρεπε νὰ μὲ ἀφίνες στον τόπο καὶ θὰ σοῦδειχνα ἐγὼ!

Ἡ ἱη Μαίτου

Τοτός: Μαμά πόσες μέρες διαρκεῖ τὸ Πάσχα;

Ἡ Μητέρα: Τρεῖς παιδί μου.

Τοτός: Τρεῖς; Καὶ ἡ Πρωτομαγιά;

Μὲ τ' αὐτί;

Λένε στον Πετράκη ὅτι μιὰ γνωστὴ τους δεσποινὶς παίζει ὠραῖο πιάνο μὲ τὸ αὐτί!

— Ἀδύνατον! φωνάζει ὁ Πετράκης. Τὸ πιάνο μόνο μὲ τὰ δάχτυλα παίζεται.

Ὁνειρο!

Ὁ μικρὸς Γιάννης βλέπει στον ὕπνο του ὅτι τοῦ δίνουν καραμέλες, ἀλλὰ εἶναι λίγες καὶ αὐτὸς φωνάζει νὰ τοῦ δώσουν περισσότερες.

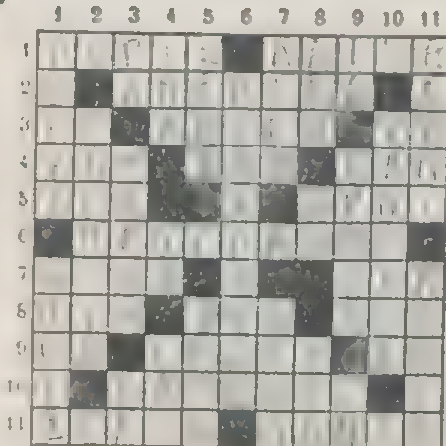
Σ' αὐτὸ πάνω ξυπνᾷ καὶ οὐλὶς κατάλαβε ὅτι ἦταν ὄνειρο. Ἐκλείσει πάλι τὰ μάτια του καὶ γρήγορα γρήγορα εἶπε:

— Ἐλα δὸς μου τες κι' ἄς εἶναι λίγες! Γρήγορα ὅμως γιατί θὰ ξυπνήσω!

Συγγνώμην...

Ὁ Διονυσάκης στον γιατρό του:

— Κύριε γιατρέ, μὴ σὰς κακοφανῇ παρακαλῶ πὺ δὲν ἀρρώστησα τώρα τόσον καιρό.

- 5) Συμπερασματικόν — Ψήνεται ἐπὶ τῆς σούδας.
- 6) Σχέδιον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐκτελεῖ τὸ ἔργον τῆς ἡ κυβέρνησις.
- 7) Μεγάλον ἡμέρο ζῆο (γεν.) — Ἀρχαία Θεά.
- 8) Τοῖς ὁποίοις — Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις — Υἱὸς τοῦ Νῶε.
- 9) Ρ. Σ. — Νῆσος τῆς Ἑλλάδος — Σ. Μ.
- 10) Περιφῆμος Ρωμαῖος στρατηγός (δοτ.).
- 11) Τὸ βιβλίον περιέχει πολλές τέτοιες (ἐνικός) — Πολὺ κοφτός ἄνθρωπος.

Καθέτως:

- 1) Δέσπο - Βασιλεὺς τῆς Βουλγαρίας.
- 2) Παράγονται ἀπὸ τὰ δῖνδρα (δοτ. πληθ.).
- 3) Αἰνεσιτὰς ἱερός — Νῆσος τῶν Κυκλάδων — Κ. Α.
- 4) Σύνδεσμος — Ὅστις — Συμπλεκτικὸς σύνδεσμος.
- 5) Διακριτικὸν ὁργανώσεως (τῆς Ε.Ο.Ν. λ. χ.) — Φιλονικία.
- 6) Λέξις ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸν βαθμὸ τοῦ λίπους ποὺ ἔχει μιὰ οὐσία.
- 7) Ὅχι πολὺ — Ἡτο (δημ.).
- 8) Εἰς... τελειῶνουν συνήθως τὰ ἐπίθετα τῶν κρατῶν — Αὐτοῦ Μεγαλειότης — Ἀρχαία Θεά.
- 9) Ἀ. Ἡ. — Ἀρχαία Θεά — Ἡ πρώτη δὲ γραμματὰ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ Ἱησοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ.
- 10) Ἡρώς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.
- 11) Ἀλητόπαιδο — Βρίσκεται στὴν ἀκροθαλασσιὰ.

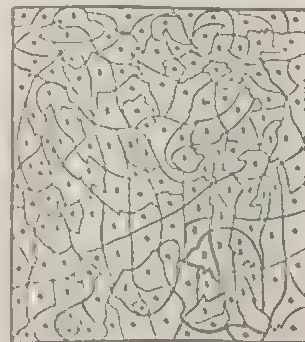
Ὁριζοντίως:

- 1) Λουρίδα — Ἐκεῖνα πὺ προέρχονται ἀπ' τὸ λαό.
- 2) Δὲν ἔχουν ἐνηλικιωθῇ ἀκόμη.
- 3) Υ.Κ. — Καθαρά, δὲν ἔχουν ἀναμιχθῇ μὲ τίποτα — Εἰκοστὸς πρῶτος.
- 4) Μέρος τῆς γυναίκας ἀσφιέσεως, πὺ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπ' τὴν κάπα... — Πρόθεσις — Ὑποθέσις.

Χρωματίσατε.

Στερεώσατε ἓνα διαφανὲς χαρτί ἐπάνω στοῦ σχέδιο.

Ἐπειτα ὀδηγοῦμενοι ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς πὺ θὰ φαί-

νώνται ἀπὸ κάτω χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἐξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

- 1 μὲ κόκκινο ἀνοιχτό.
2. μὲ κερασί.
3. μὲ μπλε σκούρο.
4. μὲ κίτρινο.
5. μὲ μαύρο.

Τὰ μέρη πὺ ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

Ἄν θέλετε, μπορεῖτε νὰ χρωματίσετε ἀπ' εὐθείας ἐπάνω στοῦ σχέδιο, ἀλλὰ στὴν περίπτωσι αὐτὴ θὰ φαίνωνται οἱ ἀριθμοὶ καὶ οἱ γραμμές.

Εἶσοτε παρατηρητικὸς:

Τὰ ἀπλούστερα πράγματα μποροῦν νὰ σὰς χρησιμεύσουν γιὰ νὰ ἀπαντήσετε στὴν ἐρώτησι αὐτὴ. Α. χ.

— Πόσα κουμπιά ἔχει τὸ πουκαμισό σας;

— Οἱ ὀδηγοὶ τῶν αὐτοκινήτων κάθονται συνήθως δεξιά ἢ ἀριστερά;

— Ποιὸ εἶναι τὸ ψηλότερο κτίριο πὺ ἔχετε στὴν πόλι ἢ στο χωριό σας;

— Πόσες χορδὲς ἔχει τὸ βιολί ἢ τὸ μαντολίνο;

Ἀπαντήστε στίς ἐρωτήσεις αὐτὲς καὶ ἔπειτα προσπαθήσατε νὰ ἐξακριβώσετε ἀν οἱ ἀπαντήσεις σας ἦσαν σωστές.

Τονόγριφος.

Καθαρὸς δὲν ἦταν καὶ γιὰ τιμωρία τοῦ ἀλλάζω... τόνου καὶ τὸν κάνω μιὰ τοῦ Αἰγαίου νῆσο, ἔτσι ἄς τὸν ἀφήσω.

Ποικίλη Ἀκροστοιχίς.

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης κ.ο.κ. ἀποτελοῦν ἀρχαῖαν θεάν.

1. Ποταμὸς τῆς Ἀμερικής.
2. Πόλις τῆς Πελοποννήσου.
3. Θεά.
4. Κράτος τῆς Εὐρώπης.
5. Πόλις τῆς Ἑλλάδος.
6. Ἀρχαία θεά.
7. Μοῖρα.

Συλλαβογράφος.

Τὸ πρῶτο μου εἶναι σύνδεσμος.

Τὸ ἄλλο ἀντωνυμία. Καὶ τ' ὄλο μου μικρὸ νησί. Στοῦ Αἰγαίου μιὰ γωνία.

Δικτυωτόν.

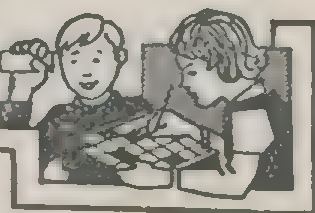
1. Μὰς καλεῖ στὴν Ἐκκλησίᾳ.
2. Τὸ σταφύλι τὸ γενιᾶ.
3. Ἡρώς στὴ Μυθολογία πὺ μὲ τέχνη κυνηγᾷ.
4. Καὶ βασίλισσα ξυπνᾷ. Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Λογοπαλίνιο.

— Ποιὸ μέλος τοῦ σώματος ἔχει τόπον;
— Ποιὰ θεὰ εἶναι θανατηφόρος;

Διασκεδάζοντας

Παροράματα.

Οι φράσεις που θα διαβάσετε πιο κάτω δεν είναι βέβαια σωστές. Υπάρχουν ωρισμένες λαθασμένες λέξεις και αυτές ακριβώς τις λέξεις πρέπει να τις βρείτε, να τις αντικαταστήσετε με τις σωστές, ώστε να σχηματισθούν φράσεις με νόημα.

- 1) Δώσε τόκον τη άργη.
- 2) Τό μάλα είναι τελεία τροπή.
- 3) Ό λαγός είναι σπάρος.
- 4) Όποιος μαγειρεύει τό πουλί χάνει και τόν λαγό.
- 5) Τά άρώματα είναι έπτά.

Τό αυτοκινητάκι.

Με τά απλούστερα πράγματα μπορείτε να φτιάξετε ένα παιχνιδάκι, που δεν είναι εξαιρετικής κομψότητας, είναι ωστόσο κατάλληλο για να διασκεδάση τό μικρό σας αδελφάκι.

Όπως φαίνεται στην εικόνα, με ένα μανταλάκι και πέντε πινέζες κατασκευάζετε ένα αυτοκινητάκι και μάλιστα μία κούρσα, απ' αυτές που παίρνουν μέρος στους αγώνες και αναπτύσσουν μεγάλες ταχύτητες...

Τό πράγμα είναι απλούστατο. Αιολίγετε τό μανταλάκι και καρφώνετε ως τά δύο τρίτα της βελόνας τους τις τέσσαρες πινέζες στά πλάγια του ξύλου. Είναι οι τέσσαρες τροχοί, που για να μη χαλάσουν εύκολα πρέπει να μη γυρίζουν...

Η πέμπτη πινέζα θα καρφωθεί στό μπροστινό μέρος της κούρσας και θα παίξη τόν ρόλο τιμονιού.

Τό αυτοκινητάκι σας τελείωσε σε ένα λεπτό της ώρας. Μπορείτε τώρα να τό δώσετε στόν μικρό σας αδελφό και θα εύχαριστηθή άσφαλώς, γιατί τά μικρά παιδιά δεν είναι δύσκολα.

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟΥΔΙΑ

Η εποχή των μπάνιων έφθασε. Τη χαρά που δίνει ή θάλασσα, την συμπληρώνουν τά παιχνίδια της άμμου-διάς, μερικά απ' τά όποια είναι και τά εξής:

Τέσσαρες παίκται σχηματίζουν τετράγωνο, με αποστάσεις 5—6 μέτρων από τις γωνίες. Ό παίκτης που έχει τη μπάλλα—μιά μπάλλα του φουτ-μπώλ, ή ένα όποιοδήποτε μεγάλο τόπι—ξαπλώνεται με τις πλάτες στό

έδαφος, τά πόδια άνοιχτά. Έπειτα άνασηκώνεται γρήγορα απ' τη μέση και πετᾷ τη μπάλλα, που την κρατᾷ με τά δυό χέρια επάνω απ' τό κεφάλι, στόν πρὸς τά δεξιά συνάδελφό του. Αὐτός πιάει τη μπάλλα στόν αέρα, ξαπλώνεται άμέσως άνάσκελα και έπειτα κάνει ό,τι και ό πρώτος. Άνασηκώνεται και πετᾷ τη μπάλλα στόν παίκτη που είναι δεξιά του.

Τό παιχνίδι συνεχίζεται.

ΚΑΙ ΕΝΑ ΑΤΟΜΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Ξαπλώνεσθε με τις πλάτες στό έδαφος. Κρατᾷτε τη μπάλλα άνάμεσα στά πόδια σας και την πετᾷτε με δύναμη σέ ύψος. Έπειτα, όταν ή μπάλλα κατεβαίνει, προσπαθείτε να την πιάσετε με τά χέρια σας.

Κατά τόν ίδιο τρόπο μπορείτε να συναγωνισθήτε τούς φίλους σας: Ποιός θα πετάξη μακρύτερα τη μπάλλα, με τά πόδια ή και με τά χέρια.

Έννοείται ότι και στις δυό περιπτώσεις οι παίκται πρέπει να είναι ξαπλωμένοι άνάσκελα.

Κρυπτογραφικόν.

1234567485=Στρατηγός.
2325
36483 =Βασιλεύς τών
Θηβών.
4745 =Θεά.
52365 =Μετewp o λ o γικόν.
672485 =Αίρετικός.
726 =Μήτηρ Θεών.
85475 =Άγιος.

Μαγική εικόνα χωρίς εικόνα.

Ό Νίκος τό καλό παιδί κρατεί στό χέρι έπιστολή και τρέχει στό Ταχυδρομείο—τρέχει διότι κάνει κρόο.—Στό φώτο γράφει, αν δεν σφαλλώ, μά μέσα έχει κάτι άλλο. Τι πράγμα όμως; Δεν γνω-Σείς θα τό εύρετε; Έλπίζω...

Μαγικόν γράμμα.

Τη ανταλλαγή ενός γράμματος των κάτωθι λέξεων δι' ενός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις: τροχός, άκόνη, βία, κώπη, άνετος.

Λεξιγριφος.

Τό πρώτο μου ένα σύμφωνο Μηνήνυμα τό άλλο—Πούχει και χρήση οικιακή—Αὐτά τά δυό χρειάζονται Να κάμουμε μεγάλο Ήρωα άρχαίο που έχτισε Μιά πόλι Ιστορική.

Στοχειόγριφος.

Άπό μέρος του κορμιού σου Ένα γράμμα αν αφαιρέσης Με σ' αρέσει ή άσπασία Φοδερή θ' άποτίτλεις

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Μέτρον αγάπης...

— Άγαπᾷς τόν δάσκαλό σου; ρωτουν τόν Φωτάκη.

— Όχι τόσο...

— Γιατί;

— Γιατί αὐτός δεν άρρωσταίνει σάν τόν δάσκαλο του Γιάννη.

Άπάντησις!

Ό Νίκος: Γιώργο που είναι τά Κύθηρα;

Ό Γιώργος: .....

Ό Νίκος: Δεν είναι ντροπή σου να μην τό ξέρης;

Ό Γιώργος: Ντροπή δική σου, που δεν τό ξέρεις, παρά ρωτᾷς έμένα.

Είχε 4 πόδια!

Ό Δάσκαλος: Πές μου Λιλή μερικά κατοικίδια ζώα.

Η Λιλή: Τό άλογο, ή κόττα, τό πρόβατο.

Ό Δάσκαλος: Ναί, αλλά ένα τετράποδο, που δεν μάς άφίνει να κοιμηθούμε από τόν θόρυβο;

Η Λιλή (μετά μικρήν σκέψης): Τό πιάνο μας!

Θά έτρωγε ζάχαρι.

— Μαμά, πήγαινε μιά σιγυρή έξω.

— Και γιατί παιδί μου, με στέλνεις έξω; Δεν μου λές;

— Όχι δεν σου λέω... γιατί θα κλειδώσης την ζάχαρι.

Σωστός λογαριασμός...

Ό Διδάσκαλος: — Ένας άνθρωπος κερδίζει μιάνιση δραχμή την ώρα. Σε δώδεκα ώρες πόσες θα κερδίση;

Ό Μαθητής, βλέπων τό ρολόγι της τάξεως:—Μηδέν!

Ό Διδάσκαλος: — Γιατί;

Ό Μαθητής:—Γιατί τό ρολόγι είναι σταματημένο.

(Αί λύσεις των άλλων παζλίων θα δημοσιευθούν στο επόμενο)

1244

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἀξιωματοῦχων τῶν ἡσυχολοῦντο μετὰ διαφόρους παιδιὰς.

Ἐπίσης δὲ συναγωνιστὴς Περιφερειακὸς Διοικητὴς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Προνοίας, μετέβη εἰς Ἑλαιοσόνα, ἐνθα ἐνέργησεν ἐπιθεώρησιν τῆς Ὑποδιοικήσεως.

Αἱ συγκεντρώσεις τῶν ἀξιωματοῦχων εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφ. Διοικήσεως συνεχίζονται καθ' ἑκάστην Πέμπτην καὶ ὥραν 8 μ.μ. Κατ' αὐτάς γίνεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ III Γραφείου ἡ ἀνάλογος τοῦ ἔργου «Ἐθνικὴ κυριαρχία καὶ ἠθικὴ ἀνεξαρτησία».

ΤΥΡΝΑΒΟΣ.—Πρὸ ἡμερῶν ἐγένετο ἐκδρομὴ τῶν θαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανίων εἰς Μετέωρα, διὰ δύο λεωφορέων αὐτοκινήτων, καθ' ἣν ἐπισκέφθησαν τὰς διαφόρους μονὰς.

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΝ.—Ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως ἐπιθεώρησε τοὺς Λόχους Ἀγ. Γεωργίου, Ἀρεῖν, Σκοῦλου καὶ Ριζοῦλου. Ἐπίσης ἐγένετο ψυχγωγικὴ ἐκδρομὴ τῶν Σκαπανίων εἰς Ἀρεῖν.

ΒΟΛΟΣ.—Ἐγένετο εἰς τὸν Βόλον μετὰ πᾶσαν ἐπισημότητα ἡ ἐναρξὶς τοῦ θερισμοῦ τῶν καλλιέργησιδων διὰ οἷτου ἐκτάσων ὑπὸ τῶν τοπικῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Εἰς τὴν τελετὴν παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος, ὁ Δήμαρχος, ὁ Φρούραρχος, ὁ Διοικητὴς Χωροφυλακῆς, ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Ἀντιπροσφύλαξ Πρωτοδικῶν, ὁ Διοικητὴς καὶ ἡ Διοικητρία τῶν Ὑποδιοικήσεων Ἀργεῖων καὶ Θηλέων Ε.Ο.Ν. Βόλου καὶ πλῆθος κόσμου.

Μετὰ τὸν ἀγίασμον ἔλασε ὥραν ἡ συμβολικὴ ἐναρξὶς τοῦ θερισμοῦ ὑπὸ τῶν ἐπισήμων, ἐπικολοῦσθαι δὲ ὁ θερισμὸς ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἡ ὥρα καὶ συμβολικὴ αὕτη ἐορτὴ διήρξη μετὰ τοὺς δυνάμεις τῆς ἄρ. Λογούτου καὶ τῆς Νεολαίας.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ.—Ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία ἐξεφώνησεν εἰς πρωτοφανὲς εἰς ὅγκον συγκέντρωσιν τῆς Ε.Ο.Ν. Τρικκάλων ἐμπνευσμένων ἀληθῶς λόγων, τοῦ ὁποῦ ὁλόκληρον τὸν περιγόμενον ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Β' Πανελληνίου Συνεδρίου Περιφερειακῶν Διοικήτων καὶ εἰς τὰ ἐξ αὐτοῦ συμπεράσματα.

Μεταδὲ τῶν ὁλῶν ἡ κ. Διοικητρία εἶπε:

«Ἐχομε πιά, ἀγαπητοί μου συναγωνιστρί-ες, τὴν ἀκρόατον ἀπόφασιν ἀναγνωρίζομε τὴν περιφέρειά μας πραγματικὰ. Διεπίστωσα μὲ χαρὰ ἀπὸ πολλὰς συναγωνιστρί-ας καὶ πολλοὺς συναγωνιστάς, ἀλλὰ μὲ λύπη γιὰ τὴν ἀνύκνησιν, ὅτι οὐδὲ ἄλλους Νομοὺς ἢ Ὁργανώσεις μας προσεῖλε καταπληκτικὰ, ὅτι δὲν ἀποτελεῖται οὐτε τιμὴν, ὅτι ἔχει ἐκπεσθῆναι καὶ ἔχει πρωτοσταθῆναι σὲ καθὲ ἐκδήλωσιν κοινωνικῆς τῆς ζωῆς τῶν ἐπαρχιῶν. Καὶ μετὰ βέβαια δὲν ἔχομε καμμί λῆγαν μέσα σ' ἕνα χρόνον. Γιατὶ οὐδαιστικὰ ἕνα χρόνον ζωῆς ἔχει ἡ Ὁργάνωσις τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ Νομὸ Τρικκάλων. Κι' αὐτὸς ὁ χρόνος εἶναι ἔργο τοῦ Γενικοῦ Ἐπιποῦ μας, ὁ ὁποῖος ὅταν πρωτοῦσε στὰ Τρικκάλων ὡς Νομάρχης δὲν εὐρίσκετο ποθεν ἡ Νεολαία.

Λοιπὸν δὲν λῆγαν δὲν ἔχει γίνει ἐργασία. Ἐκεῖ γίνεται καὶ πολλὴ μάστις, ἀλλὰ ἐκεῖνο ποῦ θέλω νὰ εἰπῶ εἶναι τὸ ὅτι εἰς τὸ ἔλεος πρέπει νὰ γίνῃ περισσότερη ἐργασία ἀπὸ ὅλης μας, γιὰ νὰ φθάσωμεν εἰς ἄλλες Περιφερειακὰς Διοικήσεις τῆς Ἑλλάδος καί, γιὰτὶ οὕτως: νὰ τὴν περάσωμεν. Θέλω μεγάλη βράσι συνεχῆ, σφοδρὰν ἀν θέλω, βράσι ποῦ νὰ μὴν ὑπολογίζῃ ἡμῶν καὶ κόπους, βράσι ἐπαναστατικὴ καὶ αἰσιδοῦσα, βράσι ποῦ νὰ ἔλθῃ τὸ πρῶν μὲ τὸ δυνάμει τῆς Ἑλλάδος καὶ χεῖλός μας καὶ νὰ κομμάτι τῆς νύχτας μὲ τὸ δυνάμει τῆς οὐραίας μας!

Ἐγὼ φιλοδοξῶ γρήγορα νὰ προσφέρωμεν τόσα, ποῦ νὰ γίνωμεν ὅλης μας τὰ ἐκίχλα πρότυπα στὴ γενικὴ ἀναγέννησιν τῆς Πατρίδος.

Τὸν λόγον τῆς κ. Διοικήσεως, τὸν ὁποῖον λόγῳ ἐλλείψεως χώρου δὲν δύναμαι νὰ δημοσιεύσωμεν ἐξ ὁλοκλήρου, ἐκάλυψαν ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ.—Ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Καλαμπάκας ἐγένετο συναυλία χορῶδους συνοδείας μανδολιναῖας καὶ πιάνου, μετ' ἐκτετατῆς θαλαγγιτισμοῦ καὶ θαλαγγιτισμοῦ, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἱεροστέχου Λοχίτου.

Ὁλόκληρον τὸ κοινὸν τῆς κομποπόλεως ἔσπευσε νὰ ἐνισχύσῃ τὴν εὐγενικὴν αὐτὴν προσπάθειαν τῆς Ε.Ο.Ν. δίδοντας ἑτοί καὶ μὴ ἀκόμη εὐκαιρία νὰ διαπιστωθῇ πόσο βαθεῖα τὸ κοινὸν ἔχει ἐκτιμῆσιν τὸν ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ πόσο σφύρος κατανοεῖ τὸν σκοπὸν τῆς.

Τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας ὑπερῆκε πλουσιώτατον.

Στάθηκε πραγματικὰ τυχερὴ ἡ κομποπόλις μας ποῦ εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀπολαύσῃ, μέσα σὲ ἡσυχὴ Κυριακάτικου σοῦρου, κατὰ ἀπὸ τὴν πανοραμικὴ θέαν τῶν Μετεώρων, μιὰ μουσικὴν βραδύαν ἀπὸ ἐκείνης ποῦ δὲν παραδίδονται εὐκόλῳ στὴ λήθη καὶ ποῦ ἀφίουν μοναδικὴ ἐντύπωσις σὲ πέρασμά τους.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.—Τὴν 2αν' καὶ 5ην Ἰουνίου ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία Ε.Ο.Ν. Θηλέων, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἐπιτελείου τῆς καὶ τῆς Διοικήσεως τῆς 2508 Φάλαγγος Περιχώρων, ἐπεσκέψθη τὰ Τμήματα τῶν περιχώρων πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ καθοδήγησιν τῶν Τμημάτων.

Κατὰ τὴν ὁμίλιαν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἐπὶ τῆς στοργῆς μετ' ἧς περιβάλλεται

Πρακτικὴ ἐφαρμογὴ μέσων συνδίστασις ὑπὸ Ναυτοθαλαγγιτῶν Ε.Ο.Ν. Ἀγ. Νικολάου Κρήτης.

λαὶ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Νεολαίας, αἱ μικραὶ Σκαπανίσσαι καὶ θαλαγγιτισσαὶ ἐξεδήλουν τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. διὰ ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Ἐπίσκοπος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἐπισκέψθη τὴν μονὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος ὅπου ἐπιληφθῶν εἰς τόπον τὰ τοῦ στρατοῦ.

Ὁ Ἡγουμένης τῆς μονῆς ἐπροθυμοποιήθη νὰ παραχωρήσῃ αἰθούσαν διὰ κοινῶν τῶν θαλαγγιτισμῶν, τραπέζιαν καὶ μαγειρίων ὡς καὶ ὅλα τὰ μέσα διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν ἐνὸς στρατοπέδου ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁργανώσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Ἐπίσκοπος ὑπεσκέψθη τὴν δαπάνην διὰ τὰς μικροεπισκευὰς καὶ τὰς τυχόν ἐλλείψεις.

ΠΑΛΑΙΟΔΕΥΡΑ.—Τὴν 29ην Μαΐου αἱ θαλαγγιτισσαὶ τῆς 251 Φάλαγγος Θηλέων Παλαιούδεας, ἐξέδραμον εἰς χωρίον Ἀνύδρου. Οἱ κάτοικοι μετὰ μεγάλου ἐνθουσιασμοῦ τὰς ὑπεδέχθησαν καὶ παρέβησαν πρὸς τιμὴν των κλουσιπαρόχων γεύμα.

Μετὰ τὸ γεῦμα, τὰ Σκαπανίκα τοῦ χωρίου, γιὰ νὰ εὐχαριστήσωμεν τοὺς ἐκδρομῆς, ἔκαμαν πρόχουρον ἐορτήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπαίχθη ἡ ὑπὸ θαλαγγιτισμοῦ αὐτοσχέδιον οὐ κομῶδία «Ἡ θεὰ Σταθιδά».

—Τὴν προπαραβέβησαν Τετάρτην ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε.Ο.Ν., συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιτελείου του, ἐπιθεώρησε τοὺς διαφόρους Σχηματισμοὺς τῆς 372ας Φάλαγγος Ἀργεῖων Ἀποκρίτου. Ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως ταύτης διεπιστώθη ἡ ἀρτία ἐκπαίδευσίς καὶ ὁργανώσις τῆς Φάλαγγος.

Εἰς γενομένην συγκέντρωσιν τῶν διοικητῶν τῶν διαφόρων μονῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Χανίων ὁ κ. Περιφ. Διοικητὴς ἔθεσε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ ἐκ τοῦ συνεδρίου τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν ἀφορμὰς αὐτοῦς πορίσματα καὶ συνέ-

στησε τὴν μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας συνέχισιν τοῦ ἔργου των.

Οἱ διάφοροι Σχηματισμοὶ τῆς ὑπαίθρου μετ' ἐξαιρετικὴν προθυμίαν συνεχίζουν τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῶν ἀνατεθεισῶν εἰς αὐτοὺς ἐκτάσεων καὶ ἤρχισαν νὰ συλλέγουν τὰ ὅτι αὐτὰν καλλιεργήντα δοτρία καὶ δημοτικὰ.

Οἱ Διοικηταὶ τῶν θαλάγγων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἤρχισαν νὰ ἐπιθεωροῦν τοὺς ὅτι αὐτοὺς Σχηματισμοὺς, νὰ ἐμφυλίζωμεν τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. μετ' ὑποθήκας ὀφθαλμῶν καὶ ὠρίας καὶ νὰ ὑποδεικνύουν τὸν δρόμον ποῦ πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν οἱ νέοι τοῦ ἔθνους διὰ νὰ κρατήσωμεν ὀφθαλμὸν τὴν σημαίαν τῆς ἄρ. Λογούτου.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Μαῖον εἰς ἅπαντα τὰ ἐπαρχικά τμήματα Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης κατεβλήθη προσπάθεια διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατόν καλλιεργεῖται τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν. Εἰς ἅλα τὰ τμήματα καὶ εἰς τὰ πλῆθος ἀπομακρυσμένα ἐξετελέσθη τὸ καθορισθέν πρόγραμμα. Εἰς πλῆθος δὲ τούτων εἰς πλῆθος ἐγιναν ὁμίλιας ἐπὶ κτηνοτροφίας, πτηνοτροφίας, κτηνοτροφίας καὶ σποροτροφίας, ἔτιροι δὲ ἐπὶ κτηνοτροφίας, γενεοκαλλιέργειας κλπ., ἄλλα ἐπὶ ἀριστοτέλει δωματίων, ὕπνου, κοσμήσεως, τροφῆς κλπ. Εἰς τὴν δὲ τμήματα ἐγιναν ὁμίλιας ἐπὶ πνευματικῆς ἀνατροφῆς.

—Ὑπὸ τοῦ Τμήματος Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πανόρμου ἐβόθη καλλιτεχνικὴ παράστασις μετὰ τὸ ἔργον «Θυσία τοῦ Ἰσάκ», τὸ πρῶτον τῆς ὁποίας διετέθη διὰ τὴν ἀγορὰν σιτῶν. Τὸ Τμήμα Μορφῶν Ἀγίου Βασιλείου ἀνεδίεσε μετ' ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν τὸ δράμα «Ἑσπερία».

—Τὰ μέλη τοῦ Τμήματος Θηλέων Διολέας Νιδάουρας ἐξέδραμον εἰς Ἀγίον Ἰωάννην. Ἐκεῖ ἡ Διοικητρία τῆς Διολέας ὁμίλησε πρὸς τὰ μέλη διὰ τοὺς πολλοὺς σκοποὺς τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ δὲ Διοικητρία τοῦ Λόγου Κουρουτῶν ἐπὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἀρχηγοῦ.

—Ἐνεκὴ τῶν θαλαγγιτισμῶν καὶ Σκαπανισμῶν τοῦ Ἀνεξαρτήτου Τάγματος Μαργαριτῶν ἐξέδραμον εἰς Κνωσὸν πρὸς ἐπισκεπὴν τοῦ Μουσείου καὶ τῶν ἐκεῖ ἀρχαιοτήτων. Ἡ Διοικητρία τοῦ Τάγματος ἔκαμε σύντομον ἐξήγησιν τῆς ἱστορικῆς σημασίας τῶν ἀνεκτίμητων ἐρετίων τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνεπτύχθη πρὸ χιλιῶν ἐτῶν εἰς τὴν Κρήτην.

—Τὸ προπαραβέβησαν Σάββατον καὶ περὶ ὧραν 6ην μ. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Γυμνασίου Θηλέων ἔλασε ὥραν συγκέντρωσις βαθμοφόρων καὶ θαλαγγιτισμῶν τῆς πόλεως Ρεθύμνης, καθ' ἣν ὁμίλησεν ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία Ρεθύμνης μετὰ θέμα «Ἐντυπώσεις ἐκ τοῦ Συνεδρίου Περιφερειακῶν Διοικήτων». Αἱ βαθμοφόροι καὶ οἱ θαλαγγιτισμοὶ παρηκολούθησαν μετὰ προσοχῆς τὰ ἐνθουσιώδη καὶ φλογερὰ λόγια, μετὰ ἧς ὁμίλησις ἐχρωματίσθη τὰς ἐντυπώσεις τῆς ἀντήλθεσας νέων ἐνθουσιασμῶν καὶ ἀφοσίωσιν.

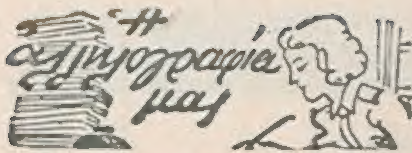
ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ.—Τὴν προπαραβέβησαν Πέμπτην ὁ Γεν. Ἐπίσκοπος Ε.Ο.Ν. μετὰ τοῦ συναγωνιστοῦ Περιφ. Διοικητοῦ καὶ τῆς συναγωνιστρί-ας Περιφ. Διοικήσεως μετέβησαν εἰς Μήλατον καὶ ὁμίλησαν πρὸς τοὺς γονεῖς τῶν θαλαγγιτῶν καὶ θαλαγγιτισμῶν. Ἐκ καὶ τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τῶν οἰκίων Σχηματισμῶν περὶ τῶν κατεύθυνσεων τῆς Ὁργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας.

Συναγωνιστὴς τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς πόλεως μας ἔβωσε δύο διαλέξεις, μιαν εἰς Νεάπολιν καὶ τὴν ἄλλην εἰς Ἱεράπετραν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ, ὡς καὶ τὸν βαθμοφόρων καὶ λοιπῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τῶν ἐκεῖ σχηματισμῶν μετὰ θέμα: «Σκοποὶ καὶ ἐπιδιώξεις τῆς Ε.Ο.Ν.». Τὰς διαλέξεις ἐτίμησαν διὰ τὴν παρουσίαν των ὁ Νομάρχης ὡς Γενικὸς Ἐπίσκοπος Ε.Ο.Ν., ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς, ἡ Περιφερειακὴ Διοικητρία ὡς καὶ ἅπαναι αἱ Ἀρχαί.

Ἐπίσης τὴν προπαραβέβησαν Κυριακὴν δι-ελέχθη φιλοσοφικὸς ἀγὼν εἰς Ἱεράπετραν μετὰ τῶν ὁμάδων Ε.Ο.Ν. Ἱεράπετρας καὶ Νεάπολεως μετὰ τμήματα 4 ὑπὲρ τῆς πρώτης ἐναντὶ 1 τῆς δευτέρας.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν., συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γυμνασίου τῆς Ε.Ο.Ν., μετέβη εἰς τὴν Μονὴν Ἀρετίου καὶ ἐλά-τασε κατὰ πόσον αὕτη εἶναι κατάλληλος διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς στρατοπέδον τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΑΣΙΑΝ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ. Καλό το παραμύθι που μας έστειλατε και θα το δημοσιεύσουμε. — **ΜΑΡΙΑΝ ΜΑΡΗ.** Το όρατο ποιηματάκι σας το δημοσιεύουμε εδώ:

ΚΕΦΑΛΩΝΙΑ

Ἑλληνικά νησάκια εὐλογημένα,
Κρήτη ἥρωϊδα, Κύθηρα ἱερὰ,
μὰ πρῶτ' ἀπ' ὅλα σήμερα εἶν' ἕνα:
ἡ τιμημένη μας Κεφαλῶνιά.

Τὸν Κυβερνήτη δίνει στὴν Πατρίδα,
Ποῦ σὲ χαρὲς λαμπρὲς τὴν ὁδηγεῖ.
Κεφαλῶνιά, κόρη καλὴ Ἑλληνίδα,
θὲ νῆσά σοι δοξαμένη πάντα ἔσθ.

ΝΙΚΟΛ. ΑΝ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. Καλό το παραμύθι! Θα το δημοσιεύσουμε. — **ΝΙΚΟΛ. ΗΛ. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ.** Δεν είναι άσχημη ἡ μελέτη, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἀποκλειστικὴ πάντως σὰς συγχάρισμα γιὰ τὴ μελετηρότητα

Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1235)

Ευπνήσης κάποιον ποὺ συνεπῆρε ὕπνος βαρὺς.

Καὶ νά τὴν τώρα τὴν Ἀναστασία ποὺ προχωρεῖ. Ξυπόλητη κ' ἀναμαλ-
λιάρα.

— Πρόσπεσε, σκύλα, στὸν πασά, σκούζουν δλοῦθε οἱ τσαρκαῖδες γύρω της. Γονάτα!

Τότες παράξενη κ' ἀπρόσμενη φωνὴ ἀγροικιέται:

— Δὲν γονατᾶω! Δὲν προσπέφτω ἀντίχριστοι!

Ψέμα δὲν εἶναι. Τάπε ἡ Ἀναστασία τὰ λόγια ἐτοῦτα. Καὶ πρὶν προφτάσουν χριστιανοὶ καὶ τοῦρκοι νὰ τὰ συλλογιστοῦν, τὸ ἀμύλητο ὡς τὴν ὥρα αὐτὴ κοράσι τεχνώνει πρὸς τὸν οὐρανὸ τὸ χέρι της καὶ κράζει μὲ φωνὴ ποὺ διαπερνᾷ τὰ σαστισμέν' αὐτιά της:

— Πασά, δὲ σὲ φοβοῦμαι! Δὲν προσπέφτω. Ὁ Θεός σου κ' ὁ προφήτης σου εἶναι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ μου. Τ' ἀστροπελέκια τοῦ δικοῦ μου τοῦ Θεοῦ ἀντηχοῦν πὺρ βροντερὰ ἀπ' τὰ δικὰ σου τὰ κανόνια, κ' ἡ φωνὴ τὸν νά! σκεπάζει τὰ οὐρλιαχτὰ τῶν λυσσασμένων δήμεν ποὺ ἔχεις γιὰ φρουρούς! Γύρν' ἄπιστε καὶ ἰδὲς τὸν οὐρανὸ! Ἐκεῖ ψηλὰ εἶναι τὸ σπίτι τῆς Παρθένας... Τὴ βλέπω... Νά!... Μοῦ ἀνοίγει τὴς ἀγκάλες καὶ μοῦ χαμογελάει τόσο γλυκὰ... Νά... Τώρα τὴν ἀκούω ποὺ μὲ κράζει: «Ἀναστασία! Ἐλα κοντὰ σὲ μένα!»... ὦ! Ἐρχομαι βασιλίσσα τῶν Οὐρανῶν... Δέξου με, δούλα ταπεινὴ!... Ἐ, χριστιανοί! μαρτύροι τῆς γιορτῆς μου αὐτῆς σταθῆτε. Πασά, βαφτίσου δοσ καιρός σου μένει... Νά, ὁ Σωτῆρας μου ἦρθε!...

Εἶπε τὰ λόγια ἐτοῦτα ἡ δόλι' Ἀναστασία, κ' ἐξέθδς σωρίσθηκε νεκρὴ στὶς πλάκες.

***

Τί λίγα λόγ' ἀλήθεια, μὰ τί ἀθάνατα ποὺ εἶπε τὸ ἀμύλητο δουλᾶκι τῆς Πάτρας, ἀνήμερα τὴν Κυριακὴ τῶν Βαίων τοῦ 1821...

Ὁ Ἄργος τοῦ Ἀγώνα

καὶ τὴ στοιχειοκτικότητα ποὺ δέχεται. — **ΣΠΥΡ. Γ. ΠΑΚΙΩΤΗΝ.** Ἡ ἰδέα τοῦ διηγήματος εἶναι καλὴ, μὰ δὲν τὰ καταφέρτε ἀπὸ τὴς δόσεως τὴν ἔκφρασι καὶ τὴ μορφὴ ποὺ ἀπαιτεῖ ἕνα διήγημα ἔμεινε ἕνα ἀτέλεις σκίτσο. — **ΝΙΚΟΛ. Α. ΤΣΟΥΜΗΝ.** Τὸ ποίημα σας ἔχει ὑποδλικτικότητα καὶ χάρι, μὰ εἶναι μεγάλο καὶ δὲν ἔχουμε χώρο. — **ΠΑΝ. Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ.** Καὶ τὸ δικό σας ποίημα εἶναι μιά καλὴ εἰκόνα, ἀλλὰ θλιβερή, καὶ δὲν μᾶς ἀρέσουν θλιβερὲς ἐκδηλώσεις ἐκ μέρους Νέων. Ἐπειτα, προσέχετε καὶ τὴς κακοφωνίες (μὲ ἄγρια λαγάρια). — **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΤΣΙΠΑΡΗΝ.** Μὲ πραγματικὴ λύπη διαβάσαμε τὸ γράμμα σου. Εἶσαι ἀκόμα Σκαπανεύς, μοθητὴς τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, καὶ ὅμως ἀπορεῖς ποὺ δὲν δημοσιεύουμε τὰ ποιημάτά σου! Καὶ δὲν εἶναι μόνο αὐτό, τὸ χειρότερο εἶναι ἐκεῖ ἐκφράζει ὑπαινιγμὸς διτὸ διήγημα προτίμησι στοὺς θαλαγγίτες τῆς πρωτεύουσας καὶ ἀμελοῦμε τοὺς θαλαγγίτες τῶν ἐπαρχιῶν! Πρέπει νὰ ἔξερῃ ἡ μάλλον ἔπρεπε νὰ ἔξερῃ διτὴν προτίμησιν δὲν ὑπάρχουν στὴν Ὀργάνωσὶ μᾶς καὶ φυσικά καὶ σὺ τοῦ περικυβητοῦ. Ἡ μόνη προτίμησι ποὺ ἔχουμε εἶναι ἡ προτίμησις τῆς ἀξίας. Καὶ ἀπὸ ἔχεις τόσο ζήλο, ἔχεις δὲ ἐξ ἄλλου καὶ ταλέντο, εἶναι φανερόν ὅτι μὲ τὴ μελέτη καὶ τὴν ἐργασία δὲν θ' ἀργήσης καὶ σὺ νὰ ἴδῃς δημοσιεύματα ἐργα σου. Τὸ διήγημα ποὺ μᾶς ἔστειλες τώρα χρειάζεται συντομία, ἀπολοῦσται σὴ γλῶσσα καὶ περισπούδερη ἐπεξεργασία στὴν ἔκφρασι καὶ σὺ τοῦ ὅρου. — **ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΣΑΤΣΟΥΛΗΝ.** Μπράβο! Ἀληθινὰ συγκινητικὸ τὸ γραμματάκι σου, ἂν καὶ μικρὸ Σκαπανεύς, βρήκες ὥραϊα ἀπὸ λαογὰς, γιὰ νὰ ἐκφράσῃς τὰ πατριωτικά σου αἰσθήματα. — **ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ ΣΑΜΑΡΑΝ.** Καὶ σὲ εἶναι λίγα τὰ ἴδια. Εἶναι πολὺ μικρὸς ἀκόμα, μᾶς γράφεις, ἀλλὰ εἶμαι Σκαπανεύς καὶ λαγάρια νὰ μεγαλώσω, γιὰ νὰ κάμω τὴν Ἑλλάδα μᾶς μεγάλη. Κάθε βράδυ στὴν προσευχὴ μου παρακαλῶ τὸν Θεὸ νὰ ἔχῃ καλὰ τὸν μεγάλο μας Κυβερνήτη, γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγῇ σὺ καλὰς. Πόσο εὐχάριστο κ' ἐνθαρρυντικὸ νὰ βλέπουμε τὰ παιδιὰ μᾶς νὰ ἔχουν τέτοια αἰσθήματα! — **ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ Σ. ΓΚΟΤΑΝ.** Τὸ παραμύθι δὲν εἶναι κατὰλληλο. — **ΓΕΩΡΓ. ΒΙΣΒΙΚΗΝ.** Εἶναι καλογραμμένον τὸ διήγημα, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόθεσις τοῦ καὶ ὁ τρόπος ποὺ τὴν διαχειριστικὴ δὲν ἔχει ξεφυγεῖ πᾶνω ἀπὸ τὸ κοινὸ καὶ τὸ πολυματαγερισμόν. Ἐχέτε ὅμως ἀσχηματικὰ προσόντα καὶ θὰ υποθέσωτε νὰ γράψετε καλλίτερα. — **Ε. ΤΣΟΛΑΚΗΝ.** Ὡς μεθητικὴ ἔκθεσις εἶναι καλὴ ἡ περιγραφή σου, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀκόμη δημοσιεύσιμος. — **Μ. ΜΑΝΔΑΛΟΠΟΥΛΟΝ.** Γιὰ τὸ ἴδιο ἀκριβὲς θέμα ἔχουμε προηγουμένως ἐγκρίνει μίαν ἄλλη μελέτη, ποὺ εἶναι πληρέστερη ἀπὸ τὴ δική σου. Εὐχαριστοῦμε πάντως γιὰ τὴ συνεργασία. — **ΤΑΚΗΝ ΜΠΑΡΑΚΛΗΝ.** Τὸ σημεῖομα ποὺ μᾶς ἔστειλες μὲ τὸ ποίημα σου ἔχει τρυφερὰς συνταξίς. Πᾶς σὺ φαίνεται αὐτό: Ἐπαρακαλῶ ὁμῶν νὰ τὸ δημοσιεύσετε. Τὸ ἐπαρακαλῶ συντάσσεται μὲ γενικήν: Ἐπίσης εἶσαι καὶ ἀνορθόγραφος. Τὸ ἐγγραφεὶ τὸ γράφεις μὲ ἔθελον, καὶ πολλὰ ἄλλα. Καὶ τὸ ποίημα σου αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶναι ἐπιτυχημένο. Δὲν ἀρνεῖται, τώρα μάλιστα μὲ τοὺς διαγωνισμούς, τὰ ποιήματα καὶ νὰ ἀπεριεθῇ σὺ μὲ ποιήματα σου ποὺ σὺ ὅποια μᾶς φαίνεται πᾶς εἶσαι λίγο πίσω. — **Ν. ΝΙΚΗΤΑ.** Τὸ διήγημα σου ποὺ καταδικάζει τὴ μεταστάσει, ὅπως ἡ ἰδέα λές, ἔχει πολλὰς ἀτέλειες. Ἀρκεῖ μὲ μιά ραμαντικὴ εἰκόνα, ἡ ὁποία ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ γίνῃ ἐκτὸς μόνο σὲ κανένα... τοῖρο. Γιατὶ ἐδῶ τοῦλάχιστον δὲν ἔχουμε δεῖ κανένα νὰ βαδίζῃ μὲ τὸ κεφάλι ριγμένο σὺ χέρι. Ἀλλοῦ ὁ ραμαντισμός σου καὶ οἱ εἰκόνας σου εἶναι καλές. Γράφεις ἔξωθεν: Ὅποτε ὁ καταπρόσθεν πλავίτης τοῦ Κέρκη ποὺ τὰ τραβοῦσαν ἄλλοτε κοντὰ τους, ὅτε οἱ ἄγριες ρεματιές μὲ τὰ δασὰ πλατάνια καὶ τὰ κροσσάλλια νερὰ ποὺ κάθονταν ὅρες καὶ ἀπολάμβαναν τὸ τραγοῦδι τῶν ἀηδονῶν. Σανγράψε τὸ διήγημα σου αὐτὸ καὶ στείλ' ἐνὸς πάλι. — **Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΔΗΝ.** Τὸ ποιηματάκι σου δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο. Τὸ καλλίτερον τετραστίχο σου εἶναι αὐτό:

Ὁ Ἄ! Ἑλλάδα χαίρεται
κ' εὐχεται μὲ γαλήνη
ὁ νέος μας διάδοχος
νὰ φέρῃ τὴν γαλήνη.

Ἐκεῖνα τὰ ἐμπῆμ καὶ ὑποδμ ποὺ ἔχεις παρακάτω σ' ἀρροῦν: Σὲ μᾶς καθόλου. — **Ν. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ.** Σπάρτη. Τὸ θέμα εἶναι καλὸ, ἀλλὰ ἡ διαχείριστις τοῦ δὲν εἶναι ἐπιτυχημένη. — **ΠΟΙΗΝ ΦΛΩΡΟΥ.** Ἐνταῦθα, Πολὺ ἐγώιστικὸ νὰ γράφῃς μόνι σου διτὸ τὰ ποιήματά σου εἶναι καλὰ. Τὸ ἐλαφρυντικὸ τῆς ἡλικίας τὸ ἔχουμε καὶ μᾶς ὅτ' ἐγὼ μὲ ἄλλα δυστυχῶς πάλι δὲν τὰ βρισκόμαστε καλὰ. Τὸ ἀντικύρι σου δὲν εἶναι ἀσχημον. Διεθέσθης εἰς τὸ τιμῆμα πνευματικῶν ἀσκήσεων. — **ΑΘ. ΚΟΜΛΙΑ.** Τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς ἔστειλες ἀπὸ τὴ «οὐλόγη» σου τὰ διαβάσαμε. Ὁ Ἐθελόντης ἀρετὰ καλὸ καὶ δρασερό. Ὅχι ὅμως καὶ ἡ βαρκαῖα ποὺ ἔχει πολ-

λὲς ἀτέλειες. Τὸ ἄρθρο ἐπίσης δὲν εἶναι ἐπιτυχημένο. — **ΛΕΣ—ΡΙΟΖ.** Πρῶτα ἀπ' ὅλα γιὰτὶ δὲν γράφεις ἀόκληρο τὸ ὄνομα σου; Τὸ παραμύθι σου πᾶρα πολὺ γνωστὸ καὶ κακογραμμένο. Δὲν πιστεύω νὰ ἔγραψες ἐπὶ καὶ τὴς ἐκθέσεως σου σὺ σχολεῖο! — **Μ. ΚΑΡΑΒΕΛΑΚΗΝ.** Χίλιες φορές τὰ εἶπαμε. Γράφετε μόνον ἀπὸ τὴν μία ὀρι τὸν χαρτίου. Καὶ ὅμως τὸ παραμύθι σου εἶναι καλὸ καὶ καλὰ διατυπωμένο. Μόνον ποὺ ἔχεις πολλὰς ἀνορθογραφίες. Δὲν προσέχεις διὰν γράφῃς; — **ΕΛΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ.** Τὰ παραμύθια σας καλὰ, ἀλλὰ κακὴ ἡ διατύπωσις τῶν καὶ μὲ πολλὰς ἀνορθογραφίες. Θὰ δημοσιεύθουν ἀπὸ διτ. βουδῶν. — **ΚΑΙΤΗ ΣΤΑΓΙΑ.** Τὸ παραμύθι σας ἡ σάϊτα καὶ τὸ ἀράχτι, πολὺ καλὸ, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐκτενές. Θὰ ἠθέλαμε νὰ ἔξωρεται ἐν εἰσὶ δική σου εἰπενοσις. Ἄν ὄχι, ἀπὸ ποῦ τὸ τήρῃς. — **ΜΠΡΙΖΩΛΗΝ Α.** Τὸ ποίημα σου ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ δοῦλα. Οἱ ὅμως χαλαροῦν. Γιὰ πρόσεξε. — **ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΝ ΦΕΡΜΕΛΑΝ.** Καλὴ ἡ ἐπιθυμία σου νὰ ἴδῃς τὸν κόσμο διηγηλαγμένον ἀπὸ κάθε καπὸ, ἀλλ' ὄχι καλὸ καὶ τὸ ποίημα σου. Προσπάθεισε ποὺ πολὺ. — **ΝΙΚΟΝ ΜΑΛΤΣΙΝΙΩΤΗΝ.** Ὅταν θελῇ νὰ γράφῃ κανεὶς ποίημα γιὰ τὸν Ἀρχηγὸ δὲν κάνει ἐπὶ ἐργασίαν ὅπως μᾶς λές, ἀλλὰ βαθεῖα καὶ μελετημένη! — **Ι. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΝ.** Ἐγκρίνεται μὲ ὀρισμένους διορθώσεις. — **Ν. ΜΑΝΔΑΛΕΝΑΚΗΝ.** Τὰ σταυρολέγα εἶναι χωρισμένα σὲ μικρὰ σταυρολέγα. — Κάμετε κανένα καλλίτερο καὶ στείλ' ἐνὸς νὰ δημοσιεύθῃ. — **Ν. ΜΟΝΟΓΥΙΟΝ. Α. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΝ, Ι. ΤΣΑΝΗΝ** καὶ **Σ. ΣΑΚΑΛΗΝ.** Συνεργασθήκατε καὶ ὁμῶς κάμετε τὸ βασικὸ λάθος νὰ γράψετε καὶ ἀπὸ τὴς δύο ὁρεῖς τοῦ χαρτίου. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπορρίπτονται. — **Γ. ΣΚΡΟΠΟΛΙΘΑΝ.** Ἐγκρίνεται.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1245)

κὸν ἀγῶνα μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῆς 252ας καὶ τῆς 253ης φάλαγγος ἐνίκησεν ἡ πρώτη μὲ 15/8, καὶ 15/5.

— Εἰς ἀγῶνα ποδοσφαίρου τῶν ὁμάδων Ε.Ο.Ν. ἱεροπρέπας καὶ Νεοπόλεως (Ἀγ. Νικολάου(Κρήτης) ἐνίκησεν ἡ πρώτη μὲ 4-1.

— Εἰς τὸ Στάδιον Σερρών ἐγένοντο ἀθλητικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ ἀντιπροσωπευτικῶν ὁμάδων τῶν Περιφ. Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Ἀρμάας καὶ Σερρών. Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ χιλιάδες φιλάθλων.

Οἱ φάλαγγες ἀθληταὶ ἠγωνίσθησαν μὲ πνεῦμα ἀθλητικὸν καὶ ἀπέσπασαν ἐνθουσιάζεις ἐκδηλώσεις τῶν θεατῶν καὶ τὰ συγχαρητήρια τῶν ἐπισημῶν. Τῶν ἀγῶνων τοῦτων νικητρία ἀνεβίχθη ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ ὁμάς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Σερρών.

ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Τὴν νύκτα τῆς Τετάρτης καὶ ὅπὸ τὸ φῶς προβολέων ἐγένοντο ἐτελικὸς τοῦ ποδοσφαίρου πρῶταθλήματος Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. Πρωτεύουσας. Τὸν ἀγῶνα παρηκολούθησαν χιλιάδες φιλάθλων καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀντίπαλοι ὁμάδες ἦσαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν καὶ τῆς 34ης φάλαγγος. Ἀμφότερα ἠγωνίσθησαν μὲ πνεῦμα ἀθλητικόν, μὲ τέχνην, μὲ πίσω, ὡς τέλεια καὶ δεμμετα ποδοσφαιρικὰ συγκροτήματα. Νικητρία τοῦ ἀγῶνος ἀνεβίχθη ἡ ὁμάς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν μὲ τέρματα 4-2, ἀλλ' ἔπειτα ἀπὸ παράσσειν, διότι εἰς τὸν κοινοτικὸν χρόνον τοῦ ἀγῶνος αἱ δύο ὁμάδες εἶχον ἐπιτύχει ἀπὸ δύο τέρματα.

Εἰς τὴν νικητρίαν ὁμάδα δ' Κ.Ε.Ν. κ. Καλλιόπουλος ἀπένευε τὸ ἔπαθλον τῆς νίκης καὶ εἰς τοὺς ποδοσφαιριστὰς τῆς μετάλλια.

Ο ΛΟΓΩΝ ΤΩΝ ΜΙΚΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μὲ πραγματικὴ χαρὰ ἤκουσαν οἱ φιλάθλοι τὴν διοργανώσιν μεγάλου κυκερινὸ ἀγῶνος ποδοσφαίρου, μὲ ἀντιπάλους τὰς ὁμάδας Ἀθηνῶν — Θεσσαλονίκης, δεδομένου μάλιστα διτὸ αἱ ἐκ τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ εἰσπράξεις θὰ διατεθοῦν διὰ τὰ ἀνεμοσφαιρικὰ κέντρα τῆς Ε. Ο.Ν. Πρωτεύουσας καὶ Θεσσαλονίκης.

Ὁ ἀγὼν θὰ γίνῃ τὴν προσεχῇ Πέμπτην — βράδυ — μὲ μεγάλην ἐπισημότητα. Αἱ ἀντίπαλοι ὁμάδες θὰ συγκροτηθοῦν ἀπὸ τοὺς ἱκανωτέρους ποδοσφαιριστὰς τῶν δύο πόλεων.

Τόπος: ΠΥΡΣΟΥ Α. Ε.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Έσωτερικού από δραχ. 1 έως 100.000.—

Έξωτερικού » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετών Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.— Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιοῦνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.— Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάγονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.— Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κουμπάρους, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.— Ὅταν ἔχετε ἓνα κουμπάρῳ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα σὴν ἀποταμίευσιν.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3% ἄχρι δραχμῶν 125.000.—

ὙΠΕΩΣ πρὸς 3% ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3% — 4%

Ὁ τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἀπασα αἱ καταθέσεις εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἠγγυημένα ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμένα τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Οὕτω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν αὐρίον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγγράνως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31

35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' Ὅλην τὴν ΕΛΛΑΔΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α.Ε. ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ὙΠΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεῖ συνεχῶς ἀπὸ τῆς 9ης π. μ. μέχρι τῆς 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Στὸ Σπυριδίου (Μέγαρον Μ. Τ. Σ.)

Λεωφόρος Ἀλεξάνδρου καὶ Σπυρίδωνος Τρικοῦνη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦ' ΑΣ:

ΖΩΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ἀπὸ τὰ Γραφεῖά μας ἢ ἀπὸ τὸν εἰς τὴν πόλιν σας Πράκτορά μας νὰ σᾶς ἀναπτύξουν πάντα συνδυασμὸν ασφαλείας. ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, διὰρ διακανονίζει ταχέως καὶ δι' εὐθείας πᾶσαν ζημίαν σας.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ ἐξυπηρετεῖτε τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὰ ἴδια σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀθῆναι, Κολοκοτρώνη 13.

Τηλ. 21-144, 29-331.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) ..... » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμάς. Ἀγοράζει καὶ πᾶλει μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὴν Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωγράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραμμα παντός εἴδους. Ἐκμισθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

